

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Α
1009

69/11/51
DBS
ΠΟΙΚΙΛΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ

ΑΡΙΘ. Ι

Γαλαϊά Γαδίνων

Γ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΥΠΟ

Δ. ΧΑΡΤΟΥΔΑΡΗ - Κ. ΒΑΒΥΛΟΥΣΑΚΗ

© Κ. ΜΠΑΛΛΑ - Γ. ΧΕΙΛΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΝΙΚΟΥ Α. ΚΑΣΣΙΩΤΗ

ΧΙΟΣ 1951

002
ΚΛΣ
ΙΤ2Α
1009

Κάθε γνήσιο αντίτυπο υπογράφεται
από ένα συγγραφέα και σφραγίζεται
από τον εκδότη.

Σπ. Αργυρίου

Ἡ δημιουργία τοῦ Κόσμου.

Ὅλοι ἔμεϊς οἱ ἄνθρωποι βλέπουμε γύρω μας χίλια—δυσὶ πράματα. Ἄλλα εἶναι πάνω στὴ Γῆ μας κι ἄλλα πόρα πολὺ μακριὰ μας, πέρα ἀπὸ τὴ Γῆ.

Πάνω στὴ Γῆ βλέπουμε τοὺς κάμπους, τὰ βουνά, τὰ δέντρα, τὰ λουλούδια, τὰ ποτάμια, τὴ θάλασσα. Βλέπουμε ἀκόμα λογιῆς—λογιῆς ζῶσ, μικρὰ καὶ μεγάλα.

Πάνω ἀπὸ τὴ Γῆ βλέπουμε τὸν δλόλαμπρο ἥλιο, ποὺ φεγγοβολᾷ στὸν οὐρανὸ καὶ μᾶς χαρίζει τὴ μέρα. Τὴ νύχτα πάλι βλέπουμε τὸ φεγγάρι καὶ χιλιάδες ἀστέρια.

Ὅλα αὐτὰ τὰ ὠραῖα πράματα τὰ λέμε **Κόσμο**, κι ὅταν τὰ κοιτάζουμε, τὰ θαυμάζουμε καὶ λέμε : « Ποιὸς τεχνίτης μπόρεσε κι' ἔκανε αὐτὸ τὸ ἀριστούργημα ; »

Ἄλήθεια! Ποιὸς ἔκανε τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ καὶ τοὺς ἔδωσε

Τους έπιασε φόβος, και τὸ κορμί τους ἄρχισε νὰ τρέμη. Τρέχανε ἔδω κι ἐκεῖ και γύρευαν μέρος νὰ κρυφτοῦν. Τὰ ζῶα τοῦ Παραδείσου φεύγανε ἀπὸ κοντὰ τους ἀγριεμένα κι ἔβγαζαν τρομερὲς κραυγές.

Τότε ξαφνα ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ!

— Ἄδὰμ, Ἄδὰμ ποῦ εἶσαι;

— Ἄκουσα τὴ φωνὴ σου, Κύριε, και φοβήθηκα, εἶπε ὁ Ἄδὰμ.

— Γιατί φοβήθηκες Ἄδὰμ; Μήπως ἔφαγες καρπὸ ἀπὸ τὸ δέντρο τοῦ κακοῦ;

Ὁ Ἄδὰμ φοβήθηκε ἀκόμα περισσότερο και ἀπάντησε δειλά — δειλά:

— Δὲ φταίω ἐγώ, Κύριε! Ἡ Εὐα φταίει, ποῦ μοῦ ἔδωσε τὸ μήλο.

Τότε ἡ Εὐα εἶπε:

— Τὸ φταιξιμὸ δὲν εἶναι δικό μου, Κύριε. Τὸ φίδι μὲ γέλασε.

Ὁ Θεὸς θύμωσε πολὺ μ' αὐτούς, γιατί παράκουσαν τὴν ἐντολὴ του, και τώρα ἀντὶ νὰ μετανοιώσουν, προσπαθοῦσαν νὰ ρίξουν τὸ φταιξιμὸ ὁ ἕνας στὸν ἄλλο.

Γι' αὐτὸ τοὺς καταράστηκε και τοὺς τρεῖς κοὶ εἶπε:

Ἐοὺ φίδι, ποῦ παραδέχτηκες και μῆηκε μέσα σου ὁ Διάβολος κι ἔκανε τὸ κακό, νὰ σέριεσαι μὲ τὴν κοιλιὰ πάνω στὸ χῶμα σ' ὄλη σου τὴ ζωὴ. Ἐοὺ Εὐα, μὲ πόνους και μὲ βάσανα νὰ γενῆς τὰ παιδιὰ σου. Κι ἐοὺ Ἄδὰμ, μὲ τὸν ἰδρώτα τοῦ προσώπου σου νὰ βγόζης τὸ ψωμί σου. Φύγετε τώρα ἀπὸ τὸν Πανάδεισο! Δὲ θὰ εἶστε πιά ἀθάνατοι, κι ὅταν πεθάνετε, τὸ σῶμα σας θὰ γίνῃ πάλι χῶμα, ὅπως ἦταν πρὶν.

Αὐτὰ εἶπε ὁ Θεὸς κοὶ πρόστοξε τὸν ἄγγελό του και τοὺς ἔδιωξε ἀπὸ τὸν Πανάδεισο.

Ἐξω ἀπὸ τὸν Πανάδεισο.

Ἦτανε νύχτα σκοτεινὴ και μέσα στὴ μαύρη ἐρημιὰ μονάχα δυὸ ἄνθρωποι περιπλανιόντανε σὰ φαντάσματα ἔδω κι ἐκεῖ. Κανένας δὲν τοὺς κυνηγοῦσε. Κανένας δὲν ἤθελε τὸ κακό τους. Μόνοι τους φταίξανε, μόνοι τους τιμωρήθηκαν.

—Ποῦ νὰ πᾶμε τώρα ; εἶπε ἡ Εὐα.

—“ Ἄς πᾶμε κατὰ κείνο τὸ βουνό, ἀποκρίθηκε ὁ Ἀδάμ.

—“ Ὅχι, ὄχι! Φοβοῦμαι τὴν ἐρημιὰ καὶ τὸ κρύο.

—“ Ἄς πᾶμε τότε στὸν κάμπο.

—Μήτε κι ἐκεῖ! Φοβοῦμαι τὴ βροχὴ πού κλαίει, τὸν ἀγέρα πού βογγᾷ, τὸ ποτάμι πού μουγκρίζει καὶ σοῦ παγώνει τὸ αἷμα.

—“ Ἐ, ἄς πᾶμε λοιπὸν στὴν ἀκρογιαλιά.

—“ Ὅχι! Δὲν τὴ θέλω τὴν ἀμμουδιά, γιατί δὲ θὰ μπορῆ νὰ μᾶς θρέψῃ. Φοβοῦμαι τὴν πείνα.

—Ποῦ νὰ πᾶμε λοιπὸν ;

—“ Ἀχ, τί κακὸ εἶν' αὐτὸ πού πάθαμε !

Αὐτὰ σιγοκουβέντιαζαν ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὐα κείνη τὴν ἀγρία τὴ νυχτιὰ, πού ὁ Ἄγγελος τοῦ Θεοῦ τοὺς ἔδιωξε ἀπὸ τὸν Παράδεισο. Ἡ ἀπελπισία τους ἦταν μεγάλη. Γιατί δὲν εἶναι μικρὸ πρᾶγμα νὰ βρεθῆς ἀπὸ τὸ φῶς ἔξω στὸ σκοτάδι, ἀπὸ τὴν καλοπέραση στὴν πείνα καὶ ἀπὸ τὴν ἄνεση στὸ ἄχ καὶ στὸ βᾶχ.

Μὰ τώρα πιά ἦταν ἀργά. Ὁ Ἀδάμ θᾶπρεπε νὰ δουλεῦῃ σκληρά καὶ μὲ τὸν ἴδρωτά του νὰ βγάξῃ τὸ ψωμί του. Ἡ Εὐα πάλι θὰ γεννοῦσε τὰ παιδιὰ της μὲ πόνους καὶ μὲ βάσανα. Ἄλλιῶς δὲ μπορούσε νὰ γίνῃ.

Πᾶμε σ' ἐκείνη ἐκεῖ τὴ βουνοπλαγιά καὶ μὴ φοβᾶσαι, λέει ὁ Ἀδάμ στὴν Εὐα. Μαζί θὰ μοιραστοῦμε τοὺς κόπους καὶ τὰ βάσανα, τοὺς πόνους καὶ τὰ δάκρυα. Κι ὕστερα πού τὸ ξέρεις ; Ἄν μπορέσουμε καὶ διορθωθοῦμε καὶ γίνουμε καλοί, ἴσως μᾶς συχωρέσῃ ὁ Θεός.

Πῆρε ἀνάσα ἡ Εὐα καὶ τὸν ἀκολούθησε, κρατώντας τὸν ἀπὸ τὸ χέρι. Πῆγανε κι οἱ δυὸ στὴν πλαγιά. Ἐκεῖ βρῆκαν μιὰ σπηλιά καὶ τὴν κάνανε κατοικία τους.

Τὴν ἄλλη μέρα σάν ξύπνησαν, ἄρχισε κιόλας ἡ δουλειά. Ὁ Ἀδάμ πῆγε νὰ σκάψῃ τὴ γῆ, κι ἡ Εὐα ἔμεινε στὴ σπηλιά γιὰ τὸ νοικοκυριό.

Δὲν πέρασαν πολλοὶ μῆνες καὶ ἡ Εὐα γέννησε ἓνα ἀγόρι, τὸν Κάιν. Σὲ κάμποσο καιρὸ πάλι γέννησε κι ἄλλο ἓνα ἀγοράκι, τὸν Ἀβελ. Ὁ Κάιν, σὰ μεγάλωσε, ἔγινε γεωργὸς καὶ ὁ Ἀβελ βοσκός.

κῆπο, πού τόν ἔλεγαν *Παράδεισο*. Τί ὄμορφος πού ἦταν ! Χιλιάδες πυκνόφυλλα δέντρα, γεμάτα καρπούς, κουνούσαν τὰ κλαδιά τους. Μέσα στίς φυλλωσιές τους κελαιδοῦσαν πολύχρωμα πουλιά. Ἀνάμεσα στά δέντρα, στή χλόη καί στά λουλούδια κυλούσαν ποταμάκια μέ γάργαρα νερά, ὅπου ἔπαιζαν πάπιες καί κύκνοι. Στούς δρόμους ἔτρεχαν καί περνοῦσαν κάθε λογῆς ζῶα : ἐλάφια, ζαρκάδια, πέρδικες, λαγοί, ὅλα ἡμερα καί ἀθῶα.

Ὁ Ἀδάμ καί ἡ Εὐα δὲ χόρταιναν νά βλέπουν τίς ὀμορφιές τοῦ Παραδείσου κι εὐχαριστοῦσαν τὸ Θεὸ γιὰ τὴν καλοσύνη του.

Ὁ Θεὸς τότε τοὺς εἶπε : Ὅλα τὰ πράματα τοῦ Κόσμου τὰ ἔκανα γιὰ σᾶς. Ἀπὸ σᾶς θὰ γίνουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τῆς Γῆς. Μέσα στὸν Παράδεισο θὰ ζῆσετε ἀθάνατοι κι εὐτυχισμένοι, ἂν ἀκούσετε ἐκεῖνο πού θὰ σᾶς πῶ :

Ἀπ' ὅλα τὰ δέντρα τοῦ Παραδείσου θὰ τρῶτε καρπούς. Προσέξτε ὅμως μὴν τύχη καί φάτε καρπὸ ἀπὸ κείνο ἐκεῖ τὸ δέντρο, γιατί αὐτὸ εἶναι τὸ *δέντρο τοῦ κακοῦ*. Ὅποιος φάει ἀπὸ τὸ δέντρο τοῦ κακοῦ, χάνει τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ, γίνεται κακὸς καί δὲν εἶναι πιά ἀθάνατος.

Ὁ Ἀδάμ καί ἡ Εὐα κοίταξαν μέ προσοχὴ τὸ δέντρο τοῦ κακοῦ κι ἔδωσαν ὑπόσχεση στὸ Θεό, πῶς δὲ θ' ἀγγίξουν τὸν καρπὸ του.

Ὁ Θεὸς διώχνει τὸν Ἀδάμ καί τὴν Εὐα ἀπὸ τὸν Παράδεισο.

Ὁ Ἀδάμ καί ἡ Εὐα στὴν ἀρχὴ ζοῦσαν πολὺ εὐτυχισμένοι, γιατί πρόσεχαν κι ἔκαναν ὅ,τι τοὺς εἶχε πεῖ ὁ Θεός. Ὅλα ἦταν δικά τους μέσα στὸν Παράδεισο κι ἦταν χαρούμενοι, γιατί ἔνοιωθαν πῶς τοὺς ἀγαποῦσε ὁ Θεός.

Ὅμως ὁ Διάβολος, πού πάντα κάνει τὸ κακό, ζήλεψε τὸν Ἀδάμ καί τὴν Εὐα κι ἀποφάσισε νά τοὺς καταστρέψῃ. Μεταμορφώθηκε σὲ φίδι καί πῆγε καί τυλίχτηκε πάνω στὸ δέντρο τοῦ κακοῦ.

Σήκωνε ἀπὸ κεῖ πάνω τὸ κεφάλι του καί κοιτοῦσε καλὰ — καλὰ τριγύρω, πότε θὰ περάσῃ ὁ Ἀδάμ καί ἡ Εὐα.

Και τούς ἔδιωξε ἀπὸ τὸν Παράδεισο

Μιά μέρα βλέπει τὴν Εὐά νὰ περνᾶ. Τῆς φωνάζει, τὴ σταματᾶ καὶ τῆς λέει μὲ λόγια γλυκά :

— Εὐά, πόσο καμαρώνω τὴν εὐτυχία σας! Ἐνα πράμα δμως μοῦ φαίνεται παράξενο. Ἄπ' ὅλα τὰ δέντρα τρῶτε καρπούς καὶ μονάχα ἀπὸ τοῦτο ἐδῶ τὸ δέντρο δὲ φάγατε ποτέ σας. Γιατί;

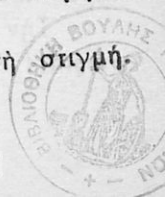
— Δὲν τρῶμε ἀπ' αὐτό, εἶπε ἡ Εὐά, γιατί ἔτσι μᾶς παράγγειλε ὁ καλὸς Θεός. Ἄν φᾶμε, θὰ γίνουμε δυστυχισμένοι.

Ὁ διάβολος τότε γέλασε πονηρά, ἔγειρε τὸ κεφάλι του κοντὰ στὴν Εὐά καὶ τῆς ψιθύρισε στ' αὐτί :

— Ὁ Θεός δὲ θέλει νὰ φᾶτε ἀπὸ τοῦτο τὸ δέντρο, γιατί ὅταν φᾶτε, θὰ γίνετε καὶ σεῖς Θεοί. Πάρτε αὐτὸ τὸ μῆλο καὶ φάγε. Δῶσε καὶ στὸν Ἀδὰμ καὶ θὰ δῆς ἀμέσως πῶς θ' ἀποχτήσετε τὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Εὐά πίστεψε στὰ λόγια τοῦ Διαβόλου, πήρε τὸ μῆλο, ἔφαγε λίγο κι ἔδωσε καὶ στὸν Ἀδὰμ.

Μὰ ἀλίμονό τους! Ὅλα ἄλλαξαν ἀπὸ κείνη τὴ στιγμή.

τῆ δύναμη νὰ θρέφονται καὶ νὰ μεγαλώνουν ; Ποιὸς ἔκανε τὸν ἄνεμο, ποὺ φυτᾶ καὶ κουνάει τὰ κλαδιὰ τῶν δέντρων; Ποιὸς ἔκανε τὸν ἥλιο καὶ τᾶστρα, ποὺ ταξιδεύουν στὸν οὐρανὸ; Ποιὸς ἔκανε τὴν ἀπέραντη θάλασσα μὲ τὰ ψάρια τῆς καὶ μὲ τὶς ὀμορφιές τῆς;

Ὅλα αὐτὰ τὰ πράματα, ποὺ βλέπουμε σήμερα, δὲν ὑπῆρχαν ἀπὸ τὴν ἀρχή, ἀλλὰ τὰ *δημιούργησε* ὁ μέγας τεχνίτης καὶ *δημιουργός*, ὁ Θεός.

Μὰ ὁ Θεός, γιὰ νὰ δημιουργήσῃ τὸν Κόσμο, δὲ χρειόστηκε ἐργαλεῖα, ὅπως κάνουν οἱ χτίστες κι' οἱ ἄλλοι τεχνίτες. Τὸν δημιούργησε μονάχα μὲ τὸ *λόγο* του. Εἶπε νὰ γίνουν *τὰ πάντα* καὶ ἔγιναν, γιὰτὶ εἶναι *Πανιοδύναμος*.

Ἄς δοῦμε τώρα τὴ δημιουργία τοῦ Κόσμου, ὅπως τὴν περιγράφει ἓνα θεϊκὸ βιβλίο, ἡ *Παλαιὰ Διαθήκη*.

Τίποτα δὲν ὑπῆρχε πουθενά ! Οὔτε γῆ, οὔτε θάλασσα, οὔτε ζῶα, οὔτε δέντρα, οὔτε οὐρανός, οὔτε ἥλιος, οὔτε φεγγάρι, οὔτε ἀστέρια, οὔτε ἄνθρωποι. Μονάχα ὁ Θεός ὑπῆρχε καὶ ἓνα ἀπέραντο σκοτάδι, ποὺ ἀπλωνότανε παντοῦ.

Καὶ σκέφτηκε ὁ Θεός νὰ δημιουργήσῃ τὸν Κόσμο.

Τὴν πρώτη μέρα εἶπε : *Ἄς γίνῃ φῶς !* Καὶ γίνηκε ἀμέσως τὸ φῶς καὶ ἔλαμψε γιὰ πρώτη φορὰ μέσα στὸ σκοτάδι. Εἶδε ὁ Θεός τὸ φῶς καὶ χάρηκε πολὺ.

Τὴ δευτέρη μέρα εἶπε ὁ Θεός : *Ἄς γίνῃ ἡ Γῆ καὶ ὁ Οὐρανός !* Καὶ ἀμέσως γίνηκε ἡ Γῆ καὶ ὁ Οὐρανός.

Τὴν τρίτη μέρα εἶπε ὁ Θεός : *Ἄς χωριστοῦνε τὰ νερὰ ἀπὸ τῆ στεριά !* Καὶ ἀμέσως ἔγινε ἡ θάλασσα μὲ τοὺς ὠκεανούς ἀπὸ τὴ μιά μεριά, καὶ ἡ στεριά ἀπὸ τὴν ἄλλη. Καὶ γέμισε ἡ στεριά σὲ λίγο μὲ χόρτα, δέντρα καὶ λουλούδια.

Τὴν τέταρτη μέρα εἶπε ὁ Θεός : *Ἄς γίνῃ ὁ οὐρανός μὲ τᾶστρο !* Καὶ ἔγινε ἀμέσως ὁ οὐρανός μὲ τὸν ἥλιο, μὲ τὸ φεγγάρι καὶ μὲ τᾶλλα ἀστέρια.

Τὴν πέμπτη μέρα εἶπε ὁ Θεός : *Ἄς γίνουν τὰ πουλιὰ καὶ ὅλα τὰ ζῶα τῆς θάλασσας καὶ τοῦ νεροῦ !* Καὶ ἔγιναν ἀμέσως τὰ πουλιὰ μὲ τὰ φτερά τους καὶ πετοῦσαν, καὶ τὰ ψάρια καὶ τὰ ζῶα τοῦ νεροῦ καὶ κολυμποῦσαν.

Τὴν ἕκτη μέρα εἶπε ὁ Θεός : *Ἄς γίνουν τώρα τὰ ζῶα τῆς στεριάς !* Καὶ ἀμέσως ἔγιναν τὰ ζῶα τῆς στεριάς καὶ τρέχανε

στοὺς κάμπους, στὰ δάση, στὰ βουνά, στὶς λαγκαδιές, κι' ἄλλα πάλι τρύπωναν μέσα στὸ χῶμα τῆς γῆς.

Τὴν ἴδια μέρα, στὸ τέλος, σκέφτηκε ὁ Θεὸς νὰ δημιουργήσῃ τὸ ἀνώτερο καὶ τὸ πιὸ ἔξυπνο πλάσμα τοῦ Κόσμου, κι ἔκανε τὸν ἄνθρωπο.

Ὅμως τὸν ἄνθρωπο τὸν δημιούργησε μὲ διαφορετικὸ τρόπο, ὅπως θὰ δοῦμε στὸ ἄλλο μᾶθημα.

Ὁ Θεὸς δημιουργεῖ τὸν ἄνθρωπο.

Εἶπαμε πὼς ὁ Θεὸς δημιούργησε τὸν ἄνθρωπο στὸ τέλος τῆς ἕκτης μέρας. Καὶ νὰ μὲ ποιὸ τρόπο τὸν ἔπλασε :

Πῆρε πηλὸ ἀπὸ τῆ Γῆ, τὸν *ἔπλασε* μὲ τὰ χέρια του κι ἔκανε ἓνα *πλάσμα*, πού ἔμοιαζε μὲ τὸν ἴδιο τὸ Θεό. Ὅμως γιὰ νὰ τοῦ μοιάζῃ ἀκόμα περισσότερο τὸ πλάσμα αὐτὸ καὶ νὰ μπορῇ νὰ κάνῃ καλὰ ἔργα, τοῦ φύσηξε ὁ Θεὸς στὸ πρόσωπο καὶ τοῦ ἔδωσε *σνεῦμα* καὶ *ψυχή*.

Χάρηκε πολὺ ὁ Θεός, ὅταν εἶδε τὸν ἄνθρωπο πού ἔπλασε, γιατί ἦταν ὡραῖο δημιούργημα. Αὐτὸς ἦταν ὁ πρῶτος ἄνθρωπος τῆς Γῆς καὶ ὀνομάστηκε *Ἀδάμ*.

Ἐπειτα σκέφτηκε ὁ Θεός, πὼς καλὸ θὰ ἦταν νὰ ἔχῃ καὶ σύντροφο ὁ ἄνθρωπος. Γι αὐτό, ὅταν κοιμήθηκε ὁ Ἀδάμ, τοῦ ἔκοψε ἀπὸ τὸ πλευρὸ ἓνα κομμάτι κρέας καὶ μ' αὐτὸ ἔπλασε *τὴ γυναῖκα*, πού τὴν ὀνόμασε *Ἐῦα*.

Σὰν εἶδε ὁ Ἀδάμ τὴν Εῦα, χάρηκε πολὺ κι ἄρχισε νὰ τὴν ἀγαπᾷ καὶ νὰ τὴ φροντίζῃ σὰν τὸν ἑαυτὸ του, γιατί ἤξερε πὼς ἦταν καμωμένη ἀπ' τὸ πλευρὸ του.

Ἔτσι τέλειωσε τὴ δημιουργία του ὁ Θεὸς σὲ ἕξι μέρες καὶ τὴν ἕβδομη μέρα ξεκουράστηκε.

Ὁ Παράδεισος.

Ὁ Θεός, ἀφοῦ ἔπλασε τὸν Ἀδάμ καὶ τὴν Εῦα, τοὺς εἶπε : Ἐλάτε τώρα νὰ οἶς πάω στὸ μέρος πού θὰ ζήσετε.

Τοὺς πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τοὺς πῆγε σὲ ἓνα καταπράσινο

“Όταν λείπη ἡ ἀγάπη.

Εἶπαμε πῶς ὁ πρῶτος γιὸς τοῦ Ἀδάμ, ὁ Κάϊν, ἦταν γεωργός, καὶ ὁ δεύτερος, ὁ Ἄβελ, βοσκός. Μὰ τὰ δυὸ αὐτὰ ἀδέρφια δὲ μοιάζανε καθόλου μεταξύ τους. Ὁ Κάϊν ἦταν πονηρός, σκληρόκαρδος καὶ ψεύτης. Μὲς στὴν ψυχὴ του ἔκρυβε ἕνα μικρὸ διάβολο. Ἀντίθετα ὁ Ἄβελ ἦταν χρυσὸς ἄνθρωπος, ἀγαποῦσε τὴν ἀλήθεια καὶ δὲν ἔκανε ποτέ του τὸ κακό. Αὐτὸς ἔκρυβε μὲς στὴν ψυχὴ του τὴν ἀγάπη καὶ τὴν καλοσύνη, δηλωδὴ τὸν ἴδιο τὸ Θεό.

Ἦταν κι οἱ δυὸ τους παιδιὰ τοῦ Ἀδάμ καὶ τῆς Εὕας, μὰ ὁ ἕνας εἶχε πάρει ἀπὸ τὸν πατέρα του τὴν πνοὴ τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ ὁ ἄλλος πῆρε τὴν κακία τοῦ διαβόλου, ποῦ ἔσπρωξε τὸν Ἀδάμ καὶ τὴν Εὕα στὴν παρακοή.

Ὁ Ἄβελ ἀγαποῦσε τὸν Κάϊν καὶ ἤθελε τὸ καλὸ του, ἐνῶ ὁ Κάϊν μισοῦσε τὸν Ἄβελ καὶ ἤθελε τὸ κακό του.

Μιά μέρα τὰ δυὸ ἀδέρφια πήγανε σ' ἕνα ἐξοχικὸ μέρος, χτίσανε καθένας ἀπὸ ἕνα βωμὸ καὶ πρόσφεραν θυσία στὸ Θεό. Ὁ Κάϊν τὴ θυσία του τὴν ἔκανε μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ φανῆ πῶς ἀγαπᾷ κι αὐτὸς τὸ Θεό. Ὅμως ὁ Ἄβελ πρόσφερε τὴ θυσία του στὸ Θεό μὲ ὄλη του τὴν καρδιά. Γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς δέχτηκε μόνο τὴ θυσία τοῦ Ἄβελ καὶ μῆνυσε στὸν Κάϊν πῶς θὰ δεχτῆ καὶ τὴ δικιά του θυσία, ἂν γίνῃ καλὸς σὰν τὸν ἀδερφό του.

Ὁ Κάϊν δὲν ἄκουσε τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. Ἀντὶ νὰ διορθωθῆ καὶ νὰ γίνῃ καλός, ζήτησε ἀκόμα πιὸ πολὺ τὸν ἀδερφό του. Γι' αὐτὸ μιὰ μέρα τὸν σκότωσε σὲ κάποιον μέρος ἐρημικὸ.

Τὸ κακούργημα ἐκεῖνο δὲν τὸ εἶδε κανένας ἄνθρωπος. Ὅμως ὁ Κάϊν φαινότανε ἀκόμα κι ἀπὸ μακριὰ πῶς ἦταν ἕνας φονιάς. Εἶχε τὸ κεφάλι του ριγμένο στὸ στήθος. Τὰ μαλλιά του πέφτανε μπερδεμένα μπροστὰ στὰ μάτια του. Τὸ βλέμμα του ἦταν θολὸ καὶ δὲν τολμοῦσε νὰ κοιτάξῃ ψηλά. Σ' ὄλο του τὸ πρόσωπο ἦτανε ζωγραφισμένο τὸ κακούργημα.

Ξαφνικά, στὸ δρόμο ποῦ πήγαινε, ἄκουσε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ τὴν αὐστηρὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ:

— Κάϊν, ποῦ εἶναι ὁ ἀδερφός σου ;

— Δέν ξέρω, Κύριε. Μήπως ἐγώ εἶμαι φύλακας τοῦ ἀδερφοῦ μου ;

— Κάϊν, ἡ φωνή τοῦ ἀδερφοῦ σου μοῦ φωνάζει ἀπό τῆ γῆ. Καταραμένους νᾶσαι, φονιά !

Αὐτά εἶπε ὁ Θεός, καί ὁ Κάϊν τῶβαλε στά πόδια, λές καί κάποιος τόν κυνηγοῦσε. Ὅμως, ὅσο κι ἂν ἤθελε νά τρέξη γρήγορα, τὰ πόδια του δέν τόν ἄκουαν. Ἐτρεμε πολύ, σκόνταφτε συχνά στίς πέτρες κι ἔπεφτε κάτω, μὰ πίσω δέν τολμοῦσε νά κοιτάξῃ. Νόμιζε πῶς τόν κυνηγᾷ ἡ σκιά τοῦ ἀδερφοῦ του.

Ἔτσι ὁ Κάϊν, κυνηγημένος μέρα καί νύχτα ἀπό τήν ἴδια του τήν ἁμαρτία, πῆρε κατὰ τὰ μάτια του καί πῆγε καί πέθανε σέ ξένα μέρη, σάν τὸ σκυλί στ' ἀμπέλι.

Ὁ Κατακλυσμός.

Οἱ ἄνθρωποι ὀλοένα πλήθαιναν πάνω στή γῆ. Μὰ ὅσο περνοῦσε ὁ καιρός, ξεμάκραιναν ἀπό τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ. Λίγο—λίγο ἡ ἁμαρτία τοὺς κυριεψε, κι ἡ γῆ γέμισε ἀπὸ κακία. Μόνο ἓνας ἄνθρωπος, ὁ Νῶε, ἦτανε καλὸς καί σεβότανε τὸ Θεό.

Αὐτὸν ὁ μεγαλοδύναμος πολύ τὸν ἀγαποῦσε καί δέν ἤθελε νά τοῦ κάνῃ κακό. Μὰ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, πού ἦταν κακοί καί ἀδιόρθωτοι, αὐτοὺς πῆρε τὴν ἀπόφαση νά τοὺς τιμωρήσῃ. Στέλλει λοιπὸν τὸν ἄγγελό του στό Νῶε καί τοῦ λέει :

— «Νῶε. Ὁ Θεός τῆς δικαιοσύνης ἀποφάσισε νά ρίξῃ νερὸ στή γῆ, νά τὴν πλημμυρίσῃ, καί νά πνίξῃ καί νά ἀφανίσῃ τοὺς ἀνθρώπους. Ὅμως μὴ φοβᾶσαι. Ἐσένα δὲ θά σέ πειράξῃ καθόλου. Πάρε ξύλα καί φτιάσε μιὰ μεγάλη Κιβωτό. Ἐκεῖ μέσα θά μπῆς ἐσὺ μὲ τὴ γυναίκα σου καί μὲ τὰ παιδιὰ σου. Πάρε μαζί σου κι ἓνα ζεύγари ἀπ' ὅλα τὰ ζῶα τῆς στεριᾶς. Πάρε καί τροφές γιὰ ἀρκετὲς μέρες».

Αὐτά εἶπε ὁ ἄγγελος στό Νῶε καί κείνος εὐχαρίστησε τὸ Θεό κι ἄρχισε νά φτιάχνῃ τὴν Κιβωτό.

Σὲ λίγες μέρες ὅλα ἦταν ἔτοιμα. Θέλετε τώρα νά μάθετε πῶς ἦταν ἡ Κιβωτός ;

Ἔμοιαζε μ' ἓνα πελώριο ξύλινο σπίτι κι ἦταν ἀπὸ μέσα

Οι άνθρωποι κάνανε σάν τρελλοί και δέν ξέρανε πώς νά σωθοῦν.

χωρισμένη σέ δωμάτια κι ἀπ' ἔξω ἀλειμμένη μέ πίσσα γιά νά μὴν παίρνη νερό. Κοντὰ στή στέγη εἶχε μιὰ πόρτα, πού ἔκλεινε γερά.

Μπαίνει μέσα στήν Κιβωτό ὁ Νῶε μέ τή γυναίκα του και μέ τὰ παιδιά του και παίρνει μαζί του ἀπό ἕνα ζευγάρι ἀπ' ὅλα τὰ ζῶα τῆς στεριάς.

Σάν ἔκλεισε πιά τὴν πόρτα και τὴ μαντάλωσε γερά, γέμισε ὁ οὐρανός μέ μαῦρα σύννεφα κι ἡ μέρα ἔμοιαζε σὰ νύχτα.

Τότε ἄρχισαν οἱ ἀστραπές κι οἱ βροντές. Ἡ βροχὴ ἔδερνε ἄγρια τὴ γῆ, λές και ξεχύθηκαν ἀπὸ τὰ οὐράνια ἀμέτρητοι, καταρράχτες. Τὰ ποτάμια πλημμύρισαν, οἱ λίμνες μεγάλωσαν, ἡ θάλασσα θόλωσε, φούσκωσε, ἀνέβηκε πιο πάνω και πήρε τὸ δρόμο κατὰ τὴ στεριά. Κι ὄχι μονάχα αὐτό, ἀλλὰ και ἀπὸ τὰ βάθη τῆς γῆς σκάσανε ὄλες οἱ πηγές, και τὰ τρεχούμενα νερά ὄρμησαν ἀπὸ παντοῦ και σκεπάσανε κόμπους και λιβάδια. Ἡ γῆ χανότανε λίγο—λίγο κάτω ἀπ' τὸ νερό. Οἱ ἄνθρωποι, μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν ὄργη τοῦ Θεοῦ, σάστισαν, κάνανε σάν τρελλοί και δέν ξέρανε πώς νά σωθοῦν.

- «Θεέ μου, πνιγόμαστε, χανόμαστε, βοήθησέ μας ! »

Στὰ δέντρα πάνω, στίς στέγες τῶν σπιτιῶν, στίς κορφές τῶν βουνῶν, ὅπου ἦτανε ψήλωμα, ἄλλο τίποτα δὲν ἔβλεπες παρὰ σκαρφαλωμένους ἀνθρώπους. Μὰ τὸ νερὸ ὄλο κι ἀνέβαινε, ὄλο καὶ πλημμύριζε χῶρες καὶ χωριά. Ἐγινε θάλασσα ἢ στεριά κι ἔβλεπες ἀπάνω τῆς νὰ πλέουν ξύλα, ἄχερα, πνιγμένα ζῶα, πνιγμένοι ἄνθρωποι.

Σαράντα μερόνυχτα κράτησε ὁ κατακλυσμός. Σαράντα μερόνυχτα χάνονταν ἄνθρωποι καὶ ζῶα. Σαράντα μερόνυχτα ἔπλεε ἢ κιβωτὸς πάνω στὰ νερά. Ἐκεί ὁ Νῶε κι οἱ δικοί του ἄκουαν τί γινόταν ἔξω καὶ σπάραζε ἢ καρδιά τους.

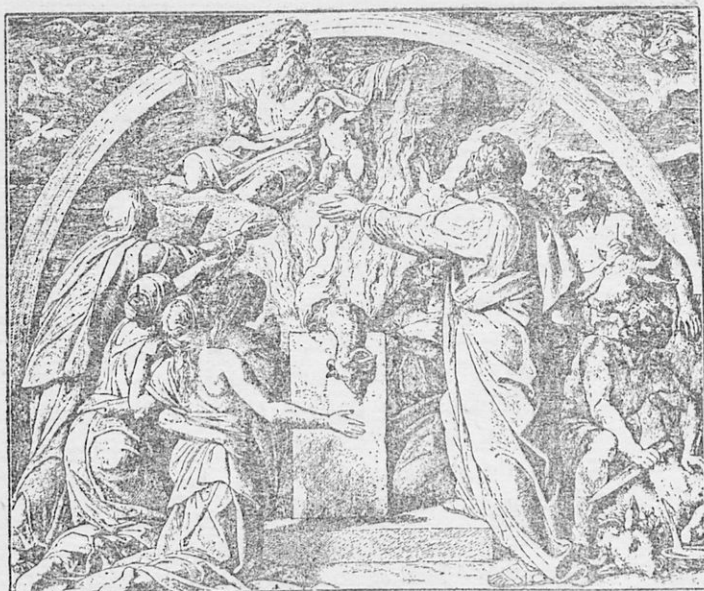
Τέλος ὁ Θεὸς σταμάτησε τὴ βροχή, ὁ οὐρανὸς ξαστέρωσε κι ὁ ἥλιος χαμογέλασε καὶ πάλι σ' ὄλη τὴν πλάση. Τὰ νερά ἀποτραβήχτηκαν πρὸς τὰ πίσω κι ἀρχίσανε λίγο—λίγο νὰ κατακαθίζουν. Οἱ κορφές τῶν βουνῶν ξεπρόβαλλαν μιὰ—μιὰ ἐδῶ κι ἐκεῖ, καὶ σὲ λίγες μέρες ἢ Κιβωτὸς κάθισε κάπου καὶ δὲ μετακινιόταν. Τότε ὁ Νῶε κατάλαβε πῶς τὰ νερά ἔχουν κατεβεῖ, μὰ δὲν ἤξερε ποῦ βρισκότανε, κι οὔτε ἂν ἦταν ἀκόμα καιρὸς γιὰ νὰ βγῆ ἀπὸ τὴν Κιβωτό. Ἄφησε λοιπὸν ἐλεύθερο ἕνα κοράκι, γιὰ νὰ πάη νὰ τοῦ φέρη εἶδηση γιὰ τὰ νερά. Μὰ τὸ κοράκι βρῆκε πολλὰ πνιγμένα ζῶα, κάθισε κι ἔτρωγε καὶ δὲ γύρισε πίσω. Τότε ὁ Νῶε ἔστειλε ἕνα περιστέρι. Αὐτὸ πέταξε δῶ, πέταξε κεῖ, δὲ βρῆκε πουθενὰ τόπο γιὰ νὰ καθῆ καὶ γύρισε πίσω στὴν Κιβωτό. Σὲ ἑπτὰ μέρες τὸ ξανάστειλε πάλι. Τότε πιά τὰ νερά εἶχαν ἀρκετὰ κατακαθίσει. Πῶς νὰ τὸ πῆ ὅμως τὸ περιστέρι στὸ Νῶε; Πετᾷει πάνω ἀπὸ μιὰν ἐλιά, κόβει ἕνα κλωναράκι ἀπὸ τὴν κορφὴ τῆς καὶ τὸ πάει στὴν Κιβωτό.

Ὁ Νῶε χάρηκε πολὺ μ' αὐτό. Ἄνοιγει ἀμέσως τὴν Κιβωτό κι ἀφήνει ἐλεύθερα ὅλα τὰ ζῶα. Αὐτὰ τρέξανε πρὸς χαρα ἐδῶ κι ἐκεῖ κι ὁ κόσμος γέμισε χαρούμενες φωνές.

Ἐπειτα βγῆκε κι ὁ Νῶε ἔξω μαζί μὲ τοὺς δικούς του. Κοίταξαν ἐκεῖνο τὸν τόπο κι εἶδαν πῶς ἦταν τὸ βουνὸ τῆς Ἀρμενίας Ἄρμπατ.

Ἀμέσως στήσανε θυσιαστήριο, προσευχήθηκαν στὸ Θεὸ καὶ τὸν εὐχαρίστησαν, ποῦ τοὺς ἔσωσε ἀπὸ τὴν καταστροφὴ. Ὁ Μεγαλοδύναμος δέχτηκε τὴν προσευχὴ τους, τοὺς εὐλόγησε

*Αμέσως στήσανε θυσιαστήριο, προσευχήθηκαν κι εὐχαρίστησαν τὸ Θεό. κι ἔστειλε στὸν οὐρανὸ τὸ οὐράνιο τόξο μέ τὰ πολλὰ τὰ χρώμα-
τα. Τόδε ὁ Νῶε καὶ χάρηκε πολὺ, γιατί κατάλαβε ὅτι αὐτὸ ἦταν
σημάδι τοῦ Θεοῦ, πὼς δὲ θὰ ξαναγίνη πιά κατακλυσμὸς.

Ἡ Πύργος τοῦ Βαβέλ.

Πέρασαν χρόνια καὶ καιροί, καὶ οἱ ἀπόγονοι τοῦ Νῶε πλῆ-
θυναν πάρα πολὺ. Ὁ τόπος, ὅπου μένανε, δὲ μπορούσε νὰ τοὺς
θρέψη ὄλους. Φύγανε λοιπὸν ἀπὸ κεῖ καὶ κατέβηκαν'σὲ μιὰ χώ-
ρα ποὺ ἦταν ἀνάμεσα σὲ δυὸ ποτάμια, τὸν Τίγρη καὶ τὸν Εὐφρά-
τη, καὶ γι αὐτὸ λεγότανε *Μεσοποταμία*.

Ἡ χώρα αὐτὴ ἦτανε πάρα πολὺ εὐφορη. Γι αὐτὸ ἔμειναν
ἐκεῖ πολλὰ χρόνια. Μὰ ἐπειδὴ τοὺς ἄρεσε νὰ γνωρίζουν ὀλοένα
καινούργιους τόπους, ἀποφάσισαν νὰ φύγουν κι ἀπὸ κεῖ. Χωρί-
στηκαν λοιπὸν καὶ πῆγαν ἄλλοι ἐδῶ, κι ἄλλοι ἐκεῖ, ὥσπου ἀπλώ-
θηκαν πάνω σὲ ὅλη τὴ γῆ.

Πρὶν ξεκινήσουν γιὰ τὸ ταξίδι, εἶπαν μεταξύ τους :

« Ἄς χτίσουμε ἕνα πύργο πολὺ ψηλὸ, ποὺ νὰ φτάνη ὡς τὸν οὐρανό. Θὰ τὸν βλέπη ὁ κόσμος καὶ θὰ λέει : Τὶ ἄνθρωποι ἦταν αὐτοί, ποὺ κατάφεραν, χωρὶς τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, νὰ χτίσουν ἕνα τέτοιο χτίριο ! »

Αὐτὰ σκέφτηκαν οἱ φαντασμένοι ἐκεῖνοι ἄνθρωποι καὶ βάλανε μπρὸς τὴ δουλειά. Ἐνοίξαν τὰ θεμέλια τοῦ Πύργου καὶ χτίσανε ὡς ἕνα σημεῖο τοὺς τοίχους. Τὸ χτίριο φαινότανε μεγαλόπρεπο κι αὐτοὶ τὸ καμάρωναν καὶ περηφανεύονταν γιὰ τὸ ἔργο τους.

Μὰ ὅσο ὕψωνόταν ὁ Πύργος, ἄλλο τόσο θύμωνε ὁ Θεὸς μὲ τὴν περηφάνεια τῶν ἀνθρώπων. Ἐξόφτανε λοιπὸν ὁ Πύργος σιτὸν οὐρανό ; Ὁχι ! Αὐτὸ δὲ μπορούσε νὰ γίνη. Γιατὶ ὁ Μεγαλοδύναμος τιμώρησε τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους μὲ τὰ φουσκωμένα μυαλά.

Καὶ νὰ τί ἔκανε ὁ Θεός : Τοὺς ἀνακάτεψε τίς γλώσσες τους καὶ πάθανε τέτοιο μπέρδεμα, ποὺ δὲν καταλάβαινε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Ὁ ἕνας ζητοῦσε λάσπη κι ὁ ἄλλος τοῦφερνε πέτρες. Αὐτὸς ζητοῦσε πέτρες κι ἐκεῖνος τοῦφερνε ξύλα. Δὲ μπορούσανε λοιπὸν νὰ συνηνοηθοῦν κι ἡ δουλειὰ σταμάτησε ὀλοτελα. Ἐτοὶ ὁ Πύργος ἔμεινε ἀτέλειωτος.

Αὐτὸ ποὺ ἔπαθαν οἱ ἄνθρωποι τὸ λέμε ὡς τὰ σήμερα **Βαβέλ**, δηλαδὴ μπέρδεμα στὶς γλώσσες.

ΟΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΣ

Ὁ Θεὸς καλεῖ τὸν Ἀβραάμ.

Ἐστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια οἱ ἄνθρωποι ἀπλώθηκαν σ' ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς. Ὅμως λησμόνησαν πάλι τὸν ἀληθινὸ Θεὸ καὶ τὰ καλὰ τὰ ἔργα καὶ πέσανε στὴν ἁμαρτία.

Ὁ Θεὸς πολὺ λυπότανε γι αὐτό, κι ἤθελε νὰ τοὺς δεῖξη τὸν ἴσιο δρόμο, γιὰ νὰ γίνουν καλοὶ.

Γι αὐτὸ σκέφτηκε νὰ διαλέξη ἕναν ἄνθρωπο πολὺ καλὸ καὶ

πολύ δίκαιο. Σ' αὐτὸν θάβδινε τὴν εὐλογία² του καὶ τὴν εὐχή του, καὶ θὰ τὸν ἔκανε πατέρα καὶ ἀρχηγὸ σ' ἓνα λαὸ διαλεχτὸ καὶ θεοφοβούμενο.

Ἐνας τέτοιος ἄνθρωπος κατάκαλος καὶ δίκαιος ἦταν ὁ **Ἀβραάμ**, πού ζοῦσε στὴν πόλη **Χαρράν** τῆς Μεσοποταμίας καὶ καταγόταν ἀπὸ τὴ γενιά τοῦ Νῶε. Αὐτὸν διάλεξε ὁ Θεὸς καὶ τοῦ εἶπε :

«Ἀβραάμ, πᾶρε τὴ γυναῖκα σου τὴ Σάρρα καὶ τὸν ἀνηψιὸ σου τὸ Λῶτ καὶ ὄλα σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ φύγε ἀπὸ τὴ Μεσοποταμία. Θὰ σοῦ δείξω Ἐγὼ μιὰν ἄλλη χώρα, νὰ πᾶς ἐκεῖ νὰ κατοικήσης».

Ὁ Ἀβραάμ ἦταν τότε ἑβδομηνταπέντε χρονῶν. Εἶχε ζήσει τὰ καλύτερά του χρόνια στὴ Χαρράν, κοντὰ στοὺς συγγενεῖς καὶ στοὺς φίλους του καὶ τώρα στὰ γεράματα τὸν πρόσταξε ὁ Θεὸς νὰ πάρη ὅ,τι ἔχει καὶ δὲν ἔχει καὶ νὰ πάη νὰ κατοικήσῃ σὲ ξένη γῆ.

Ὅμως, ὅταν τὸν πρόσταζε κάτι ὁ Θεός, ποτὲ ὁ Ἀβραάμ δὲν ἔλεγε ὄχι. Γι αὐτὸ καὶ τώρα ἄκουσε πρόθυμα τὸ θεϊκὸ πρόσταγμα, πήρε τὴ γυναῖκα του τὴ Σάρρα, τὸν ἀνηψιὸ του τὸ Λῶτ, τοὺς ὑπηρέτες του κι ὄλο του τὸ βιὸς καὶ ξεκίνησε.

Σὲ κάμποσες μέρες φτάσανε σὲ μιὰ πλούσια κι ὀμορφή χώρα, πού τὴ λέγανε **Χαναάν**. Κουρασμένοι, καθὼς ἦταν ὄλοι τους, πλάγιασαν καὶ κοιμήθηκαν. Τότε ὁ Ἀβραάμ ἄκουσε στὸν ὕπνο του τὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ νὰ τοῦ λέη: «Ἀβραάμ, μείνε σ' αὐτὸν ἐδῶ τὸν τόπο. Αὐτὴ εἶναι ἡ Χώρα πού σοῦ ἔταξα. Εὐλογημένος νὰ εἶσαι ἐσὺ καὶ τὰ παιδιὰ σου κι ὄλη σου ἡ γενιά. Ἀπὸ τὴ γενιά σου θὰ γεννηθῇ ὁ Σωτῆρας τοῦ κόσμου.»

Τότε ξύπνησε ὁ Ἀβραάμ, ἔστησε θυσιαστήριο καὶ πρόσφερε θυσία στὸ Θεό.

Ἔτσι ὁ Ἀβραάμ ἔμεινε γιὰ πάντα στὴ Χαναάν. Οἱ ντόπιοι κάτοικοι, οἱ Χανανίτες, τὸν ὀνόμασαν «**Ἐβραῖος**», πού θὰ πῆ «**περάτης**» δηλαδή ἄνθρωπος ἀπὸ τίς χώρες πού βρίσκονταν πέρα ἀπὸ τὸν ποταμὸ Ἰορδάνη. Ἀπὸ τότε τὰ παιδιὰ καὶ τὰ ἐγγόνια τοῦ Ἀβραάμ ὀνομάστηκαν **Ἐβραῖοι**.

Ἄβραάμ καὶ Λώτ.

Ἡ καινούργια πατρίδα τοῦ Ἄβραάμ εἶχε πολλὰ τρεχάμενα νερά, πράσινους κάμπους καὶ χλοερὰ λιβάδια. Γι αὐτὸ λίγο—λίγο πλήθυναν πολὺ τὰ κοπάδια τοῦ Ἄβραάμ. Πλήθυναν ὅμως καὶ τὰ κοπάδια τοῦ Λώτ, κι οἱ βοσκοὶ του μάλωναν κάθε τόσο γιὰ τὰ βοσκοτόπια μὲ τοὺς βοσκούς τοῦ Ἄβραάμ.

Ὁ Ἄβραάμ μάθαινε κάθε μέρα τὰ μαλώματα τῶν βοσκῶν καὶ στενοχωριότανε πολὺ. Γι αὐτὸ κάλεσε τὸ Λώτ καὶ τοῦ εἶπε: «Καλέ μου ἀνηψιὲ Λώτ, ξέρεις πὼς οἱ βοσκοὶ μας μαλώνουν μεταξύ τους. Ἐμένα δὲ μοῦ ἀρέσουν οἱ καυγάδες. Αὐτὰ δὲν εἶναι καλὰ πράματα. Κι ὕστερα ποῦ ξέρεις; Μπορεῖ λίγο—λίγο νὰ χαλάσουν κι οἱ δικές μας οἱ καρδιές. Καλοῦ κακοῦ λοιπὸν ἄς σκεφτοῦμε τί πρέπει νὰ κάνουμε».

—Καλὰ μίλησες, θεῖε μου. Τί λές νὰ κάνουμε ὅμως;

—Λώτ, παιδί μου, θαρρῶ πὼς πρέπει νὰ χωριστοῦμε. Σ' ἀγαπῶ πολὺ καὶ δὲ θέλω νὰ στερηθῶ τὴ συντροφιά σου, μὰ δὲ μπορεῖ νὰ γίνῃ ἀλλιῶς. Διάλεξε λοιπὸν τὸν τόπο ποῦ προτιμᾷς νὰ κατοικήσης. Κι ἂν ἐσὺ πᾶς πρὸς τὰ δεξιά, θὰ πάω ἐγὼ πρὸς τὰ ἀριστερά. Ἄν πάλι πᾶς ἀριστερά, ἐγὼ θὰ πάω δεξιά.

Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἄβραάμ στὸ Λώτ καὶ κείνος παραδέχτηκε τὰ λόγια του. Πῆρε λοιπὸν τὴν οἰκογένειά του, τοὺς βοσκούς του καὶ τὰ κοπάδια του, ἀποχαιρέτησε τὸν Ἄβραάμ καὶ πῆγε σὲ μιὰ χώρα κοντὰ στὶς ὄχθες τοῦ Ἰορδάνη. Τοῦ ἄρεσε πολὺ ἐκεῖ, γιατί εἶχε πολλὰ τρεχάμενα νερά καὶ πρασινάδες, κι εἶχε ἀκόμα δυὸ ὄμορφες πολιτεῖες, τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα.

Ὁ Ἄβραάμ πάλι πῆγε στὴ Χεβρῶν τῆς Χαναάν, ἔστησε τὴ σκηνή του κοντὰ σὲ μιὰ βελανιδιὰ κι ἔχτισε ἐκεῖ κοντὰ ἓνα θουσιαστήριο.

Ἔτσι χωρίστηκαν θεῖος καὶ ἀνηψιός. Μὰ τί μ' αὐτό; Ἐξακολουθοῦσε νὰ ἀγαπᾷ πολὺ ὁ ἓνας τὸν ἄλλο. Ἡ ἀγάπη τους, ἦταν τόσο μεγάλη, ποῦ ὅταν ὁ βασιλιάς Ἐλάμ ἔπιασε κάποτε αἰχμάλωτο τὸ Λώτ, ὁ Ἄβραάμ πῆρε μαζί του 318 ἄντρες καὶ πῆγε καὶ τὸν ἐλευθέρωσε.

Τέτοια ἦταν ἡ ἀγάπη ποῦ εἶχε ὁ θεῖος στὸν ἀνηψιὸ κι ἄς ζοῦσε ὁ ἓνας μακριὰ ἀπὸ τὸν ἄλλο.

Ὁ Ἀβραὰμ φιλοξενεῖ τοὺς Ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ἀβραὰμ καὶ ἡ Σάρρα δὲν εἶχαν ἀποχτήσει παιδιὰ. Τὰ χρόνια περνοῦσαν κι ἐκεῖνοι γερνοῦσαν. Τὸ εἶχαν λοιπὸν κρυφὸ καημὸ πού δὲν εἶχαν παιδί νὰ τὸ καμαρώσουν καὶ νὰ τὸ χαροῦν.

Μιά μέρα ὁ Ἀβραὰμ παρακάλεσε ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιάς του τὸ Θεὸ καὶ εἶπε: «Θεέ μου, σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν εὐτυχία πού μᾶς χάρισες. Ὅμως δὲν ἔχουμε ἀποχτήσει παιδί δικό μας γιὰ νὰ τὸ καμαρώνουμε. Χάρισέ μας αὐτὴ τὴ χαρά.»

Ἄκουσε ὁ Θεὸς τὴν προσευχὴ τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τοῦστειλε τρεῖς Ἀγγέλους γιὰ νὰ τοῦ πᾶνε τὸ καλὸ τὸ μήνυμα, πὼς θ' ἀποχτήση παιδί.

Οἱ Ἄγγελοι μεταμορφώθηκαν σὲ ἀπλοὺς ἀνθρώπους, περαστικούς, πλησίασαν τὴ σκηνὴ τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τὸν χαιρέτησαν. Ἐκεῖνος τοὺς καλοδέχτηκε καὶ τοὺς ἔκανε καὶ τὸ τραπέζι.

Τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ λέει ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς τρεῖς: «Ἀβραὰμ, μὴ λυπᾶσαι πού δὲν ἔχεις παιδί, γιὰτὶ γρήγορα θ' ἀποχτήσης.»

Χάρηκε τότε ὁ Ἀβραὰμ καὶ εἶπε: «Ξένε μου, ἀπὸ τὸ στόμα σου καὶ στὸ Θεοῦ τ' αὐτί».

Ἡ Σάρρα ὅμως, πού ἦταν ἐνενηντα χρονῶν, χαμογέλασε εἰρωνικά, γιὰτὶ δὲ μποροῦσε νὰ πιστέψῃ πὼς σὲ τέτοια ἡλικία θ' ἄκανε παιδί.

Τότε τῆς λέει ὁ ξένος: Γιατὶ γέλασες Σάρρα; Μήπως δὲν εἶναι στὸ χέρι τοῦ Θεοῦ νὰ κάνῃ ὅ,τι θέλει; *Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώπους, δυνατὰ ἐστὶ παρὰ τῷ Θεῷ.*

Αὐτὰ εἶπε ὁ ξένος, καὶ ὁ Ἀβραὰμ κατάλαβε πὼς οἱ τρεῖς περαστικοὶ ἦταν Ἄγγελοι σταλμένοι ἀπὸ τὸ Θεό. Κι ἀλήθεια, σὲ λίγο καιρὸ γέννησε ἡ Σάρρα κι ἔκανε ἕνα ὄμορφο ἀγοράκι, τὸν Ἰσαάκ.

Ὁ Θεὸς καταστρέφει τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα.

Εἶδαμε πὼς ὁ Λῶτ πῆγε καὶ κατοίκησε στὴν πεδιάδα ὅπου ἦταν τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα. Σ' αὐτὸ τὸν εὐφορὸ τόπο ζοῦσε

‘Ο Λώτ σώθηκε φεύγοντας μαζί με τούς δικούς του.

εὐτυχισμένος ὁ θεοφοβούμενος ἐκεῖνος ἄνθρωπος. Κι ὁ Θεὸς τὸν ἀγαποῦσε καὶ τὸν προστάτευε, πὺ ἦταν τόσο καλὸς καὶ δίκαιος. Μὰ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, οἱ Σοδομίτες καὶ οἱ Γομορρίτες, ἦταν κακοὶ καὶ ἄδικοι. Ὁ ἕνας κοιτοῦσε πῶς νὰ βλάψῃ τὸν ἄλλο, γιατί ὄλοι τοὺς εἶχαν σκληρὴ καὶ ἄπονη καρδιά καὶ κανεὶς ἀπὸ αὐτοὺς δὲν ἔδειχνε συμπόνια στὴ δυστυχία τοῦ ἄλλου. Ἡ ἄμαρτία τοὺς εἶχε κυριέψῃ κι οὔτε Θεὸ λογάριαζαν, οὔτε τίποτα.

Ὁ καιρὸς περνοῦσε καὶ ὁ Θεὸς δὲν τοὺς τιμωροῦσε, γιατί περίμενε ἴσως καὶ διορθωθοῦν. Αὐτοὶ ὅμως ὄλο καὶ χειρότεροι γινόντανε, ὥσπου ὁ Θεὸς ὀργίστηκε μαζί τους κι ἀποφάσισε νὰ τοὺς καταστρέψῃ. Ὡς τόσο δὲν ἤθελε νὰ χαθῇ ἄδικα μαζί με τοὺς κακοὺς καὶ ὁ δίκαιος Λώτ. Τοῦ ἔστειλε λοιπὸν μῆνυμα καὶ τοῦ εἶπε: «Λώτ, ἔφτασε ὁ καιρὸς πὺ θὰ καταστρέψω καὶ θὰ ἀφανίσω τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα. Πάρε τὴ γυναῖκα σου καὶ τὰ παιδιά σου καὶ φύγε ἀπ’ αὐτὸ τὸν καταραμένο τόπο. Πρόσεξε ὅμως, στὸ δρόμο πὺ θὰ πηγαίνετε, νὰ μὴ γυρίσῃ κανεὶς ἀπὸ σὰς νὰ κοιτάξῃ πίσω του, γιατί θὰ τιμωρηθῇ».

Παίρνει ὁ Λῶτ τὴν οἰκογένειά του καὶ φεύγει ἀπὸ τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα. Μόλις ξεμάκρυναν λίγο ἀπὸ κεῖ, ἄκουσαν πίσω τους χαλασμό κόσμου. Φοβερός σεισμός τράνταζε τὴ γῆ. Ὅλα γκρεμίζονταν, ὄλα πέφτανε χάμω καὶ σωριάζονταν τὸ ἓνα πάνω στᾶλλο. Τίποτα δὲν ἔμενε ὄρθιο. Μὰ κι ὁ οὐρανὸς ἄστραφτε καὶ βροντοῦσε κι ἔριχνε φωτιά καὶ θειάφι πάνω στὴ γῆ.

Τότε ὁ Λῶτ καὶ οἱ δικοί του, φεύγοντας, σφάλιξαν τὰ μάτια τους καὶ φρόξανε ταυτιά τους, νὰ μὴ βλέπουν, νὰ μὴν ἀκοῦν. Στὸ μεταξὺ ὄλα καιγόντανε, ὄλα γινόντανε στάχτη.

Τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα καταστράφηκαν μέσα σὲ λίγη ὥρα. Καὶ ὄχι μόνο αὐτό. Ἡ γῆ, ποὺ σειόταν δυνατά, ἄρχισε νὰ βουλιάζη καὶ νὰ σκεπάζεται μετὰ τὰ νερά τῶν γύρω ποταμῶν, ὥσπου ἔγινε θάλασσα. Ἡ θάλασσα αὐτὴ δὲν ἔχει οὔτε φυτὰ, οὔτε ψάρια, οὔτε καὶ κανένα ἄλλο θαλασσινὸ ζῶο. Τίποτα δὲ μπορεῖ νὰ ζήσει μέσα στὰ νερά της. Γι' αὐτὸ τὴ λένε *Νεκρὴ Θάλασσα*.

Ἄς ἀφήσουμε ὁμῶς τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα, κι ἄς πᾶμε τώρα στὸ Λῶτ. Ἐκεῖνος σώθηκε, φεύγοντας μαζί με τοὺς δικούς του μακριὰ ἀπὸ τὴν καταστροφή. Ὅμως ἡ γυναίκα του, ποὺ ἦταν πολὺ περίεργη κι ἤθελε νὰ κοιτάξῃ μετὰ τὰ ἴδια της τὰ μάτια τὴν ὄργῃ τοῦ Θεοῦ πάνω στὰ Σόδομα καὶ στὰ Γόμορρα, μόνο ἐκεῖνη ἔστρεψε πίσω νὰ δεῖ κι ἀμέσως γίνηκε μιὰ κολόνα ἀλάτι. Ἔτσι τὴν τιμώρησε ὁ Θεὸς γιὰ τὴν παρακοή της. Μὰ ὁ Λῶτ καὶ οἱ ἄλλοι, ποὺ δὲ γύρισαν πίσω νὰ δοῦν, σώθηκαν καὶ πῆγαν ἀπείραχτοι στὴ χώρα Σηγῶρ.

Ἡ θυσία τοῦ Ἰσαάκ.

Τὸ μικρὸ παιδάκι, ὁ Ἰσαάκ, ὄλο καὶ μεγάλωνε, ὄλο καὶ γινότανε πιὸ ὁμορφο καὶ πιὸ χαριτωμένο. Ὁ Ἀβραάμ καὶ ἡ Σάρρα πολὺ τὸ καμάρωναν καὶ ποτὲ στὴ ζωὴ τους δὲν ἦταν τόσο εὐχαριστημένοι ὅσο τώρα.

Ὅμως ὁ Θεὸς ἤθελε νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστη τοῦ Ἀβραάμ. Γι' αὐτὸ μιὰ μέρα τὸν πρόσταξε καὶ τοῦ εἶπε: «Ἀβραάμ, πάρε τὸ μονάκριβό σου παιδί, τὸν Ἰσαάκ, ἀνέβα στὸ βουνὸ καὶ θυσιάσε μου το.»

Σπάρραξε ἡ καρδιά τοῦ Ἀβραάμ καὶ πόνεσε βαθιά. Ἐνα παιδί τὸ εἶχε καὶ θὰ τῷχανε κι αὐτό. Ὡς τόσο οὔτε γιὰ μιὰ στιγμή δὲν παραπονήθηκε ὁ πονεμένος ἐκεῖνος πατέρας, γιατί δὲν ἤξερε τί θὰ πῆ ἀσέβεια καὶ ἀχαριστία. Ἐπνιξε βαθιὰ τὸν πόνο του, συγκράτησε τὸ κλάμα του, καὶ μὲ φωνὴ γεμάτη πίστη καὶ ἀφοσίωση στὸ Θεό, εἶπε: «Θεέ μου, τὸ παιδί αὐτό, ὅπως καὶ κάθε πλάσμα, εἶναι δικό σου. Ἐσὺ μοῦ τὸ ἔδωσες καὶ Σὺ ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ μοῦ τὸ πάρῃς. Μεγάλο τῶνομά Σου. Θὰ γίνῃ τὸ θέλημά Σου».

Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἀβραάμ στὸ Θεό καὶ πλάγιασε νὰ κοιμηθῆ.

Ὅμως ἐκεῖνη τῆ νύχτα δὲ μπόρεσε νὰ κλείσῃ μάτι. Ἦτανε ξύπνιος, κι ὄλο τὸ παιδί του σουλλογιζόταν. Συχνὰ πυκνὰ μάλιστα ἀνασηκωνόταν ἀπὸ τὸ κρεβάτι του κι ἔριχνε μιὰ ματιὰ στὸ παιδί του, ποῦ κοιμόταν ξένιαστα.

Ἐτσι πέρασε ἡ νύχτα ἐκεῖνη. Τὴν ἄλλη μέρα, πολὺ πρωτῆ, σηκώθηκε ὁ Ἀβραάμ ἀπὸ τὸ κρεβάτι του, ἔκανε τὴν προσευχή του καὶ πῆγε καὶ ξύπνησε τὸν Ἰσαάκ.

— Ντύσου, παιδί μου, κι ἔλα μαζί μου.

— Ποῦ θὰ πᾶμε πατέρα, τόσο πρωτῆ;

— Στὸ βουνό, παιδί μου. Θὰ κάνουμε θυσία στὸ Θεό.

Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἀβραάμ καὶ βγῆκε ἔξω νὰ ἐτοιμάσῃ τὸ γαῖδουράκι μὲ τὰ ξύλα. Τότε ὁ Ἰσαάκ σηκώθηκε πάνω, ντύθηκε καὶ πῆγε στὴν αὐλή, κοντὰ στὸν πατέρα του. Ἀμέσως πῆραν τὸ γαῖδουράκι μὲ τὰ ξύλα καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὸ βουνό.

Στὸ δρόμο, ρωτᾷ ὁ Ἰσαάκ τὸν πατέρα του: «Πατέρα, ξύλα καὶ μαχαίρι ἔχουμε γιὰ τὴ θυσία. Ποῦ εἶναι εἶναι ὁμοῦς τὸ πρόβατο, ποῦ θὰ θυσιάσουμε;

— Μάτωσε ἡ καρδιά τοῦ Ἀβραάμ, μὰ πάλι ἡ πίστη, ποῦ εἶχε στὸ Θεό, τοῦδωσε δύναμη κι ἐλπίδα καὶ εἶπε στὸ παιδί του: «Παιδί μου, ὁ Θεός θὰ φροντίσῃ γιὰ τὸ πρόβατο».

Ὅταν φτάσανε στὴν κορφή τοῦ βουνοῦ, ἐτοίμασε ὁ Ἀβραάμ τὸ βωμὸ κι ἀνέβασε πάνω τὰ ξύλα. Ἐπειτα, γεμάτος θλίψη καὶ πόνο, φιλᾷ τὸ ἀγαπημένο του παιδί, τὸ βάζει πάνω στὰ ξύλα σὰν ἀρνάκι καὶ σηκώνει τὸ μαχαίρι.

Μὰ κείνη τῆ στιγμή ἀκούεται ἡ φωνὴ ἑνὸς Ἀγγέλου ἀπὸ τὸν οὐρανὸ :

'Αβραάμ, 'Αβραάμ! Στάσου! Μὴν πειράξης τὸ παιδί σου.

- 'Αβραάμ, 'Αβραάμ! Στάσου! Μὴν πειράξης τὸ παιδί σου.
'Ο Θεός δοκίμασε τὴν πίστη σου.

Ξαλάφρωσε ἡ καρδιά τοῦ 'Αβραάμ, σὰν ἄκουσε τὰ λόγια τοῦ 'Αγγέλου. Κατέβασε τὸ παιδί του ἀπὸ τὸ βωμὸ καὶ βλέπει μέσα στοὺς θάμνους ἓνα ὄμορφο ἀρνί. Κατάλαβε τότε πῶς τὸ εἶχε στείλει ὁ Θεός. Τὸ πιάνει, τὸ ἀνεβάζει στὸ βωμὸ καὶ τὸ θυσιάζει στὴ θέση τοῦ 'Ισαάκ.

Τότε ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ ἴδιου τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὸν οὐρανό :

«'Αβραάμ! 'Εσὺ ποῦ μοῦ ἔδειξες τόση πίστη, νὰ εἶσαι εὐλογημένος στοὺς αἰῶνες καὶ νὰ πληθύνῃ ἡ γενιά σου σὰν τᾶστρα τοῦρανοῦ καὶ σὰν τὸν ἄμμο τῆς θάλασσας.»

Χάρηκε γι αὐτὸ ὁ 'Αβραάμ, γονάτισε μαζί με τὸν 'Ισαάκ καὶ προσευχήθηκαν στὸ Θεό.

Ἔπειτα γύρισαν στὴ σκηνή τους καὶ διηγήθηκαν στὴ Σάρρα ὅλα ὅσα γίνανε στὸ βουνό. Χάρηκε πολὺ κι ἡ Σάρρα, ἔσφιξε δυνατὰ τὸν 'Ισαάκ στὴν ἀγκαλιά της, κι εὐχαρίστησε τὸ Θεὸ γιὰ τὴν ἀγάπη ποῦ ἔδειξε στὴν οικογένειά τους.

Ὁ γάμος τοῦ Ἰσαάκ.

Ὁ Ἰσαάκ μεγάλωσε κι ἔγινε ἄντρας τῆς παντρειᾶς. Ὁ Ἀβραάμ κι ἡ Σάρρα τὸν καμάρωναν κι ἦταν εὐτυχισμένοι. Ἔτσι περνοῦσε ὁ καιρὸς, ὥσπου μιὰ μέρα πέθανε ἡ Σάρρα καὶ τοὺς ἄφησε μόνους. Ὁ Ἀβραάμ κι ὁ Ἰσαάκ τὴν κλάψανε τὴ Σάρρα κι ὕστερα τὴ θάψανε μέσα σὲ μιὰ σπηλιά, ὄχι πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὴ σκηνή τους. Ὅμως ὁ πόνος τους ἦταν μεγάλος καὶ τὸ σπιτικό τους ἀπόμεινε χωρὶς νοικοκυρά. Μιὰ ἄλλη γυναίκα θᾶπρεπε νὰ πάρη τὴ θέση τῆς Σάρρας μέσα στὸ σπίτι, καὶ γι οὗτὸ ὁ Ἀβραάμ σκέφτηκε πῶς ἦταν πιὰ καιρὸς νὰ παντρέψῃ τὸν Ἰσαάκ. Ποιὰ γυναίκα ὅμως νὰ τοῦ δώσῃ, ποὺ ὄλες οἱ Χανανίτισσες ἦταν εἰδωλολάτρισες; Φωνάζει τότε τὸν πιστό του δοῦλο, τὸν Ἐλιέζερ, καὶ τοῦ λέει: «Ἐλιέζερ, ἔφτασε ὁ καιρὸς, ποὺ θὰ παντρέψουμε τὸν Ἰσαάκ. Ὅμως θὰ πρέπη νὰ τοῦ δώσουμε μιὰ γυναίκα φρόνιμη καὶ θεοφοβούμενη σὰν καὶ τίς γυναῖκες τῆς πατρίδας μας, τῆς Μεσοποταμίας. Νὰ πᾶς λοιπὸν ἐκεῖ καὶ νὰ διαλέξῃς μιὰ καλὴ νύφη γιὰ τὸ παιδί μου».

Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἀβραάμ στὸν Ἐλιέζερ καὶ κείνος πήρε δέκα γκαμηλές, τίς φόρτωσε μὲ πλούσια δῶρα καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴ Μεσοποταμία.

Δρόμο παίρνει, δρόμο ἀφήνει κι ὄλο πηγαίνει κι ὄλο σιμώνει στὴ Μεσοποταμία. Τέλος ὕστερα ἀπὸ μέρες φτάνει στὴν πόλη Ναχώρ. Ἐκεῖ πάει καὶ ξεπεζεύει σ' ἓνα πηγάδι, ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη. Ἀπὸ κείνο τὸ πηγάδι ἔπαιρνε νερὸ ὄλη ἡ πολιτεία. Μὰ εἶναι ἀκόμα πολὺ πρωτὶ, καὶ τὸ πηγάδι εἶναι ἔρημο. Σὲ λίγο, ὅπου νᾶναι, θᾶρθουν οἱ κοπέλες μὲ τίς στάμνες τους νὰ πάρουν νερό.

Ὁ Ἐλιέζερ διψᾷ καὶ θέλει νὰ πιῇ γιὰ νὰ δροσιστῇ. Τότε μιὰ ἰδέα τοῦ περνᾷ ἀπὸ τὸ νοῦ. Θὰ περιμένω, λέει, ἐδῶ κι ὅποια κοπέλα θᾶρθῃ πρώτη στὸ πηγάδι νὰ πάρη νερὸ καὶ νὰ μοῦ δώσῃ νὰ πιῶ, αὐτὴ θὰ ζητήσω γιὰ γυναίκα τοῦ Ἰσαάκ.

«Θέε μου, κάνε ἔτσι, ὥστε ἡ πρώτη κοπέλα ποὺ θᾶρθῃ στὸ πηγάδι νὰ εἶναι καλὴ καὶ φρόνιμη».

Δὲν τέλειωσε τὴν προσευχή του ὁ Ἐλιέζερ καὶ νὰ ἀπὸ μακριὰ μιὰ σεμνὴ καὶ ὁμορφὴ κοπέλα. Πλησιάζει στὸ πηγάδι κι ἐτοιμάζεται νὰ τραβήξῃ νερό.

— «Ὡρα καλή σου, κόρη μου, ὅποια καὶ νᾶσαι. Ξένος εἶμαι κι ἔρχομαι ἀπὸ πολὺ μακριά. Ὁ δρόμος μὲ κούρασε κι ἡ ζέστη μὲ δίψασε. Νᾶχης τὴν εὐχή τοῦ Θεοῦ, δός μου νὰ πιῶ λίγο νερό!»

Ἡ κόρη τραβᾷ νερό ἀπὸ τὸ πηγάδι καὶ δίνει πρόθυμα στὸν Ἐλιέζερ. Κι ὄχι μόνο αὐτό, μὰ χωρὶς νὰ τῆς τὸ πῆ ἐκεῖνος, πηγαίνει καὶ τοῦ ποτίζει καὶ τίς γκαμηλές του.

— Νὰ ζήσης, κόρη μου, καὶ νᾶχης τὴν εὐχή μου. Χάρισέ μου ὅμως καὶ τὸνομά σου.

— Ρεβέκκα μὲ λένε κι εἶμαι κόρη τοῦ Βαθουήλ.

— Κι ἐγὼ εἶμαι δοῦλος τοῦ Ἀβραάμ, εἶπε ὁ Ἐλιέζερ.

— Ἄ! τί τύχη! Μὲ τὸν Ἀβραάμ εἴμαστε συγγενεῖς. Τὸ ἔχω ἀκούσει πολλές φορές αὐτὸ ἀπὸ τὸν πατέρα μου.

Χάρηκαν πολὺ κι οἱ δυὸ γιὰ τὴ γνωριμιὰ τους κι ἔβγαλε ὁ Ἐλιέζερ καὶ τῆς χάρισε μερικὰ δῶρα. Ἦτανε κάτι χρύσαφικὰ ἀπὸ κείνα ποῦ εἶχε πάρει μαζί του, φεύγοντας ἀπὸ τὴ Χαναάν.

Δὲν πρόλαβε νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ ἡ Ρεβέκκα καὶ τὴ ρωτᾷ ὁ Ἐλιέζερ, ἂν ὑπάρχῃ τόπος στὸ σπίτι της γιὰ νὰ πάῃ νὰ μείνῃ γιὰ λίγο ἐκεῖ.

— Τὸ σπίτι μας, ὦ ξένε, εἶναι ἀνοιχτὸ γιὰ κάθε ἄνθρωπο, ποῦ μᾶς ζητᾷ φιλοξενία, εἶπε ἡ Ρεβέκκα.

Ἀμέσως ὁ Ἐλιέζερ πῆρε τίς γκαμηλές του καὶ ξεκίνησε γιὰ τὸ ἀρχοντικὸ τῆς Ρεβέκκας. Ἐκεῖνη πάλι ἔτρεξε πρώτη στὸ σπίτι της καὶ διηγήθηκε στοὺς δικούς της, ὅλη τὴν ἱστορία. Τότε ὁ ἀδερφός της, ὁ Λάβαν, βγήκε πρώτος ἔξω καὶ καλοδέχτηκε τὸν ξένο. Σὲ λίγο ὁ Ἐλιέζερ καθότανε μπροστὰ σ' ἕνα πλοῦσιο τραπέζι, ποῦ τοῦ εἶχαν ἐτοιμάσει οἱ γονεῖς τῆς Ρεβέκκας. Πρὶν ἀρχίσῃ ὅμως τὸ φαγητὸ διηγήθηκε σὲ ὄλους τὸ σκοπὸ τοῦ ταξιδιοῦ του, δηλαδὴ πὼς ζητᾷ τὴ Ρεβέκκα νύφη γιὰ τὸν Ἰσαάκ.

Αὐτὸ εἶναι θέλημα Θεοῦ, εἶπαν ἐκεῖνοι, καὶ ρώτησαν τὴ Ρεβέκκα, ἂν δέχεται νὰ πάῃ μὲ τὸν Ἐλιέζερ. Ἐκεῖνη δέχτηκε κι ὅλοι μὲ μιὰ φωνὴ δοξάσανε τὸ Θεό.

Τότε ὁ Ἐλιέζερ ἄνοιξε τὰ κουτιὰ μὲ τοὺς θησαυροὺς καὶ πρόσφερε πλοῦσια δῶρα στὴν οἰκογένεια τοῦ Βαθουήλ.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Ἐλιέζερ ἐτοιμάστηκε γιὰ νὰ γυρίσῃ πίσω στὴ Χαναάν. Μαζί του θᾶπαιρνε καὶ τὴ Ρεβέκκα. Ἐτοιμάστηκε καὶ κείνη γιὰ τὸ ταξίδι, ἀποχαιρέτησε τοὺς δικούς της κι ἀκολούθησε τὸν Ἐλιέζερ.

Σὲ λίγες μέρες φτάσανε στὴ Χαναάν. Ὁ πρῶτος, ποὺ τοὺς εἶδε ἀπὸ μακριά, ἦταν ὁ Ἰσαάκ. Τρέχει γρήγορα καὶ καλωσορίζει τὸν Ἐλιέζερ καὶ τὴ Ρεβέκκα. Ὑστερα παίρνει τὴ νύφη καὶ τὴν ὀδηγεῖ στὸν πατέρα του.

Ὁ Ἀβραάμ συγκινήθηκε πολὺ, σὰν ἔμαθε ἀπὸ τὸν Ἐλιέζερ ὅλη τὴν ἱστορία τοῦ ταξιδιοῦ του. Ὑστερα εὐλόγησε τὸν Ἰσαάκ καὶ τὴ Ρεβέκκα καὶ τοὺς πάντρεψε.

Σὰν τέλειωσαν οἱ γάμοι, ἡ Ρεβέκκα ἔγινε νοικοκυρὰ στὸ σπιτικό τοῦ Ἀβραάμ καὶ τοῦ Ἰσαάκ καὶ πῆρε τὴ θέση τῆς Σάρρας. Ὑστερα ἀπὸ κάμποσα χρόνια πέθανε ὁ Ἀβραάμ σὲ ἡλικία 175 χρονῶν. Ὁ Ἰσαάκ τὸν ἔθαψε στὴν ἴδια σπηλιὰ, ποὺ ἦταν θαμμένη κι ἡ Σάρρα. Πολὺς κόσμος παρακολούθησε ἐκεῖνη τὴν κηδεῖα, κι ὅλοι εἶπαν μ' ἓνα στόμα γιὰ τὸν Ἀβραάμ καὶ γιὰ τὴ Σάρρα τοῦτα τὰ λόγια: «Νὰ δυὸ ἄνθρωποι ἐνωμένοι στὴ ζωὴ κι ἀχώριστοι στὸ θάνατο».

Ὁ Ἡσαῦ καὶ ὁ Ἰακώβ.

Ὁ Ἰσαάκ καὶ ἡ Ρεβέκκα ἀπόκτησαν δυὸ ἀγοράκια, τὸν Ἡσαῦ καὶ τὸν Ἰακώβ. Ὁ ἴπιό μέγας, ὁ Ἡσαῦ, εἶχε τὰ *πρωτοτόκια*, δηλαδή τὸ δικαίωμα νὰ πάρῃ τὴν εὐλογία τοῦ πατέρα του καὶ νὰ κληρονομήσῃ καὶ τὴν περιουσία του. Αὐτὸς πῆγαινε στὰ χωράφια καὶ τὰ καλλιεργοῦσε, ἐνῶ ὁ Ἰακώβ ἔμενε στὸ σπίτι καὶ βοηθοῦσε τὴ μητέρα του.

Ὁ Ἡσαῦ καὶ ὁ Ἰακώβ ἦταν ἀδέρφια, μὰ δὲ μοιάζανε καθόλου, οὔτε στὸ σῶμα, οὔτε καὶ στὴν ψυχὴ, λὲς καὶ δὲν τοὺς εἶχε γεννήσει ἡ ἴδια μάνα. Γιατὶ ὁ ἓνας, ὁ Ἡσαῦ, εἶχε σῶμα γερὸ καὶ τριχωτό, φωνὴ χοντρή καὶ βροντερή, κι ἀκόμα ἦταν ἄνθρωπος ἀπότομος, σκληρὸς κι ἀψίθυμος. Ἐνῶ ὁ ἄλλος, ὁ Ἰακώβ, εἶχε σῶμα λεπτοκαμωμένο, φωνὴ γλυκεῖα καὶ τρυφερὴ κι ἦταν καλομίλητος, εὐγενικὸς καὶ ὑπομονετικὸς.

Ὁ Ἡσαῦ ἦταν καὶ καλὸς κυνηγός. Συχνὰ ἔφερνε στὸν πατέρα του ὠραῖο κυνήγι, τοῦ τὸ μαγεῖρευε καὶ τοῦ πρόσφερε τὴν καλύτερη μερίδα. Γι' αὐτὸ τὸν ἀγαποῦσε ὁ Ἰσαάκ. Ὁ Ἰακώβ πάλι βοηθοῦσε, ὅπως εἶπαμε, τὴ μητέρα του στὸ νοικοκυ-

ριό. Γι αυτό πολύ τόν αγαπούσε ή Ρεβέκκα και τόν ξεχώριζε. Ὁ Ἰακώβ σεβότανε τόν Ἡσαῦ, πού ἦτανε μεγαλύτερός του.

Μιά μέρα ὁ Ἡσαῦ γύρισε ἀπό τὸ κυνήγι του μὲ ἄδεια χέρια. Τίποτα δὲν εἶχε σκοτώσει. Ἦταν περασμένο μεσημέρι καὶ πεινοῦσε πολὺ. Ζήτησε τότε νὰ φάη. Μὰ τὸ φαγητὸ εἶχε τελειώσει καὶ μόνο, ἓνα πιάτο φακὴ ἀπόμεινε γιὰ τὸν Ἰακώβ.

— Δώσε μου, σὲ παρακαλῶ, αὐτὸ τὸ πιάτο τῆ φακῆ, γιατί πεινῶ πολὺ.

— Περίμενε λίγο νὰ σοῦ ετοίμῶσω κάτι ἄλλο, γιατί αὐτὸ εἶναι τὸ μερίδιό μου.

— Ἄν μοῦ τὸ δώσης, θὰ σοῦ χαρίσω τὰ πρωτοτόκιά μου.

— Σύμφωνοι, λέει ὁ Ἰακώβ.

Ἔτσι ὁ λαίμαργος Ἡσαῦ, μὴ μπορώντας νὰ κρατήσῃ γιὰ λίγο τὴν πείνα του, πούλησε τὰ πρωτοτόκιά του στὸν ἀδερφὸ του τὸν Ἰακώβ γιὰ ἓνα πιάτο φακῆ.

Ὁ Ἰακώβ παίρνει τὴν εὐλογία τοῦ Ἰσαάκ.

Ὁ Ἰσαάκ γέρασε πολὺ. Λίγο—λίγο ἔχασε τὸ φῶς του καὶ ἔμεινε κατάκοιτος στὸ κρεβάτι του. Ἐκεῖ ἔτρωγε, ἐκεῖ ἔπινε. Οὔτε τὸ σπιτίσιο φαγητὸ τοῦ ἔλειπε, οὔτε καὶ τοῦ κυνηγιοῦ. Καταλάβαινε ὁμως πὼς λίγες εἶναι οἱ μέρες του. Γι αὐτὸ ἓνα πρωτὶ κάλεσε τὸν Ἡσαῦ καὶ τοῦ εἶπε: «Παίδι μου, Ἡσαῦ, καθὼς βλέπεις μὲ ξεπῆραν τὰ γερατιά κι ὁ θάνατος μὲ πλησιάζει. Πήγαινε λοιπὸν στὸ κυνήγι, φέρε μου κανένα λαγὸ ἢ κανένα ἀγριοκάτσικο, μαγεῖρέψέ μου το κι ἔλα τότε νὰ σ' εὐλογήσω».

Ἄκουσε ὁ Ἡσαῦ τὰ λόγια τοῦ πατέρα του κι ἔτρεξε χαρούμενος γιὰ τὸ κυνήγι. Μὰ τῆς Ρεβέκκας τὸ αὐτὶ ἄρπαξε αὐτὴ τὴ συζήτηση. Κι ἐπειδὴ ἐκείνη δὲν ἤθελε νὰ πάρῃ τὰ πρωτοτόκια ὁ Ἡσαῦ, πάει καὶ βρίσκει τὸν Ἰακώβ καὶ τοῦ λέει: «Ἰακώβ, παιδί μου, τρέξε ἀμέσως στὸ κοπάδι μας, νὰ μοῦ φέρῃς ἓνα καττικάκι. Θὰ σοῦ τὸ μαγεῖρέψω ἐγὼ νὰ τὸ προσφέρῃς στὸν πατέρα σου γιὰ νὰ πάρῃς τὴν εὐλογία του.» Αὐτὰ εἶπε ἡ Ρεβέκκα καὶ ὁ Ἰακώβ ἔτρεξε ἀμέσως κι ἔσφαξε τὸ καττικάκι. Ἐπειτα τῶφere στὴ μητέρα του καὶ κείνη τὸ μαγεῖρέψε. Στὸ μετα-

Ὁ Ἰσαάκ πίστεψε πῶς ὁ Ἰακώβ ἦταν ὁ Ἡσαῦ καὶ τοῦδωσε τὴν εὐλογία του. Ἐνῶ ὁ Ἰακώβ φέρεσε στὰ χέρια του τὴν κατσικίσια προβιά, γιὰ νὰ φαίνεται τριχωτὸς σὰν τὸν Ἡσαῦ, πῆρε τὸ φαγητὸ καὶ τὸ πῆγε στὸν πατέρα του.

— Πατέρα, σοῦ ἔφερα τὸ κυνήγι, ποῦ μοῦ ζήτησες. Σήκω νὰ φᾶς.

— Ποιὸς εἶσαι σύ;

— Ὁ Ἡσαῦ εἶμαι, πατέρα. Δὲ μὲ γνωρίζεις;

— Μά, γιὰ ἔλα πιὸ κοντὰ νὰ σὲ χαϊδέψω λιγάκι!

Πάει ὁ Ἰακώβ κοντὰ, κι ὁ Ἰσαάκ τὸν χαϊδεύει.

— Χμ! Περιέργο, πράμα! Τὰ χέρια σου, βέβαια, εἶναι τοῦ Ἡσαῦ, μὰ ἡ φωνὴ σου μοιάζει σὰν τοῦ Ἰακώβ.

Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἰσαάκ, κουνώντας τὸ κεφάλι του. Ὅμως ξεγελάστηκε. Πίστεψε πῶς ὁ Ἰακώβ ἦταν ὁ Ἡσαῦ καὶ τοῦδωσε τὴν εὐλογία του.

Σὲ λίγο, νὰ καὶ φτάνει [κι ὁ Ἡσαῦ μ' ἓνα σκοτωμένο λαγὸ στὰ χέρια.

— Πατέρα, σοῦ ἔφερα τὸ φαγητὸ, ποῦ μοῦ εἶπες. Σήκω νὰ φᾶς.

- Ποιὸς εἶσαι σὺ πάλι ;

- Ὁ Ἡσαῦ.

- Μὰ πόση ὥρα εἶναι, πού ἤρθες καὶ σ' εὐλόγησα ;

Κατάλαβε τότε ὁ Ἡσαῦ, πῶς τὸν ξεγέλασαν καὶ τοῦ πήραν τὰ δικαιώματά του καὶ θύμωσε πολὺ. Τρέχει ἐδῶ, τρέχει ἐκεῖ καὶ ζητᾷ νὰ βρῆ τὸν ἀδερφό του, μὲ τὴν ἀπόφαση νὰ τοῦ κἀνη κακῶ. Μὰ ἡ Ρεβέκκα, πού ἤθελε νὰ σώσῃ τὸν Ἰακῶβ, πρόλαβε καὶ τὸν φευγάτισε κρυφὰ στὸν ἀδερφό της τὸ Λάβαν, στὴ Μεσοποταμία.

Στὸ μεταξύ ὁ Ἰσαὰκ λυπήθηκε πολὺ γιὰ τὸ πάθημα τοῦ Ἡσαῦ. Τὸν κάλεσε λοιπὸν καὶ τὸν εὐλόγησε κι αὐτόν. Σὲ λίγο καιρὸ ὁ γερο - Ἰσαὰκ πέθανε μὲ τὴν καρδιά ἤσυχη, πῶς δὲν ἀδίκησε κανένα ἀπὸ τὰ παιδιὰ του.

Ἡ φυγὴ τοῦ Ἰακῶβ καὶ τὸ ὄνειρό του.

Ὁ Ἰακῶβ, ὅπως εἶπαμε, ἔφυγε κυνηγημένος ἀπὸ τὸν Ἡσαῦ καὶ πήγαινε νὰ σωθῆ στὴ Μεσοποταμία. Μόλις ξεμάκρυνε ἀρκετὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα του, βρέθηκε ὀλομόναχος σ' ἓνα τόπο ἐρημικὸ καὶ ἄγριο. Ὁ τόπος αὐτὸς ἦταν πέρασμα τῶν ληστῶν καὶ τῶν θηρίων. Πῶς νὰ μείνῃ ἐκεῖ μόνος του καὶ χωρὶς ὄπλα ὁ τρυφερὸς Ἰακῶβ ; Τότε ἔνιωσε τρομερὸ φόβο, κι ἀμέσως θυμήθηκε τὸ μεγάλο του τὸ φταίξιμο, δηλαδὴ πῶς ξεγέλασε τὸν τυφλὸ πατέρα του κι ἄρπαξε τὰ πρωτοτόκια ἀπὸ τὸν ἀδερφό του. Ἀμέσως λοιπὸν τὰ πόδια τοῦ Ἰακῶβ λύγισαν κι ἔπεσε γονατιστὸς στὴ γῆ. Ἄρχισε νὰ κλαίῃ πικρὰ καὶ νὰ ζητᾷ συχώρεση ἀπὸ τὸ Θεό. Κι ἀπὸ τὸ κλάμα τὸ πολὺ κι ἀπὸ τὴν κούραση ἔγειρε καὶ ξάπλωσε στὸ χῶμα. Βάζει προσκέφαλο μιὰ πέτρα γιὰ νὰ κοιμηθῆ. Εἶναι ὁμως ἤσυχος, γιατί ἔχει προσευχηθῆ καὶ πιστεύει πῶς ὁ Θεὸς δὲ θὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ χαθῆ.

Σὲ λίγο τὸν παίρνει ὁ ὕπνος καὶ βλέπει ἓνα ὄνειρο : Μιὰ πανύψηλη σκάλα ἀνέβαινε, λέει, ἀπὸ τὴ γῆ κι ἔφτανε ὡς τὸν οὐρανὸ. Τὸ πρῶτο σκαλοπάτι ἀρχινοῦσε ἀπὸ τὸ προσκέφαλο τοῦ Ἰακῶβ καὶ στὸ τελευταῖο σκαλοπάτι καθόταν ὁ Θεός. Χιλιάδες ἄγγελοι ἀνέβαιναν καὶ κατέβαιναν πάνω σὲ κείνη τὴ σκάλα καὶ ψόλλανε

καὶ δοξολογοῦσαν τὸ Θεό. Ἐκείνη ἡμέρα ὁ Θεὸς ἐλάλησεν καὶ εἶπε : «Ἰακώβ, Ἰακώβ, μὴ φοβᾶσαι. Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου. Αὐτὴ τῆ γῆ, πού ἀπάνω τῆς τῶρα κοιμᾶσαι, θὰ τῆ δώσω σὲ σένα καὶ στὰ παιδιὰ σου. Θὰ σὲ εὐλογήσω καὶ θὰ σοῦ πληθύνω τὴ γενιὰ σου σὰν τᾶστρα τ' οὐρανοῦ καὶ σὰν τὸν ἄμμο τῆς θαλάσσης. Ἐκείνη ἡμέρα ὁ Θεὸς εἶπε : «Ἰακώβ, Ἰακώβ, ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου. Πῆγαινε τώρα ὅπου θέλεις, καὶ ἐγὼ θὰ σὲ προστατέψω καὶ θὰ σὲ βοηθήσω νὰ γυρίσης πάλι μιὰ μέρα στὴν πατρίδα σου».

Τρόμαξε τότε ὁ Ἰακώβ, πετόχτηκε πάνω καὶ εἶπε : «Τὶ φοβερὸς ὁ τόπος τοῦτος ! Κι ὅμως τὸ ὄνειρο ἦταν ὑπέροχο !» Ὑστερα, γιὰ νὰ θυμᾶται τὸν ἱερό αὐτὸ τόπο, ἔστησε ὀλόρθη τὴν πέτρα, πού εἶχε γιὰ προσκέφαλο, καὶ ξαναεἶπε : «Θεέ μου, βοήθησέ με νὰ γυρίσω στὴν πατρίδα μου, καὶ μιὰ μέρα θὰ σοῦ στήσω ναὸ σ' αὐτὸν ἐδῶ τὸν τόπο.»

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Ἰακώβ συνέχισε τὸ δρόμο του. Βάδισε ἀκόμα κάμποσες μέρες, ὥσπου ἔφτασε στὴ Χαρρὰν τῆς Μεσοποταμίας, στὴν πατρίδα τῆς μητέρας του.

Ἐκεῖ ὁ θεὸς του, ὁ Λάβαν, τὸν καλοδέχτηκε στὸ σπίτι του καὶ τὸν κράτησε κοντά του, νὰ τοῦ βόσκη τὰ πρόβατα.

Ὁ Ἰακώβ στὴ Μεσοποταμία.

Ὁ Λάβαν εἶχε δυὸ κόρες, τὴ Λεῖα καὶ τὴ Ραχήλ. Αὐτὲς πηγαίνανε φαγητὸ στὸν Ἰακώβ, ἐκεῖ πού ἔβοσκε τὰ πρόβατα, καθόντανε κοντά του καὶ τοῦ κάνανε συντροφιά.

Μιὰ μέρα λέει ὁ Λάβαν στὸν Ἰακώβ.

— Παιδί μου, Ἰακώβ, δὲν εἶναι σωστὸ νὰ μοῦ δουλεύεις χωρὶς νὰ πληρώνεσαι. Πές μου λοιπόν, πόσα θέλεις ;

— Ἐγὼ δὲ ζητῶ ἰχρήματα. Κεῖνο πού θέλω εἶναι, νὰ μοῦ δώσης γυναῖκα μου τὴ Ραχήλ.

— Ἐμεῖς, Ἰακώβ, δὲν τὸ συνηθίζουμε στὸν τόπο μας νὰ παντρεύουμε; πρῶτα τὴ μικρὴ κόρη καὶ ἔπειτα τὴ μεγάλη.

Ἔτσι ὁ Ἰακώβ, ἀντὶ νὰ παντρευτῆ ἐκεῖνη πού ἤθελε, πῆρε τὴ Λεῖα. Ὅμως ὕστερα ἀπὸ ἑπτὰ χρόνια παντρεύτηκε καὶ τὴ Ραχήλ. Ἀπὸ τίς δυὸ αὐτὲς γυναῖκες ὁ Ἰακώβ ἀπόχτησε δώδεκα ἀγόρια· δέκα ἀπὸ τὴ Λεῖα καὶ δυὸ ἀπὸ τὴ Ραχήλ. Τὰ παιδιά

αυτά ήταν ὁ Ρουβήμ, ὁ Συμεών, ὁ Λευί, ὁ Ἰούδας, ὁ Ἰσάακ, ὁ Δάν, ὁ Νεφθαλείμ, ὁ Ζαβουλών, ὁ Γάδ, ὁ Ἀσσήρ, ὁ Ἰωσήφ καὶ ὁ Βενιαμίν.

Ὁ Ἰακώβ ξαναγυρνᾷ στὴν πατρίδα του.

Ὁ Ἰακώβ ἔμεινε πολλὰ χρόνια στὴ Μεσοποταμία, ἀπόκτησε πολλὰ πρόβατα κι ἔγινε πλούσιος. Μὰ ποτὲ δὲ μπόρεσε νὰ ξεχάσῃ τὴ Χαναάν. Πάντα τὴ θυμόταν καὶ τὴ λαχταροῦσε. Ἐλάτε ὁμῶς πού φοβόταν ἀκόμα τὸν ἀδερφό του!

Ἄπ' αὐτὸ τὸ φόβο τὸν ἔβγαλε ὁ Θεός, πού παρυσιάστηκε στὸν ὕπνο του καὶ τοῦ εἶπε: «Ἰσραήλ, μὴ φοβᾶσαι πιά τὴν ὀργὴ τοῦ ἀδερφοῦ σου, γιατί τοῦ ἔχει περάσει ὁ θυμὸς καὶ συχνὰ σὲ λαχταρᾷ».

Ἀπὸ τότε ὀνομάστηκε ὁ Ἰακώβ **Ἰσραήλ**, πού σημαίνει δυνατός. Ἔτσι οἱ ἀπόγονοί του ὀνομάστηκαν **Ἰσραηλίτες**.

Παίρνει τότε ὁ Ἰακώβ τίς γυναῖκες του καὶ τὰ παιδιά του, τὰ πρόβατά του καὶ τοὺς ὑπηρέτες του, καὶ ὅλοι μαζί ξεκινοῦν γιὰ τὴ Χαναάν. Σὲ κάμποσες μέρες εἶδαν ἀπὸ μακριὰ τὴ Χαναάν καὶ στάθηκαν λίγο νὰ ξεκουραστοῦν. Τότε ὁ Ἰακώβ ἔστειλε δῶρα στὸν Ἡσαῦ καὶ τοῦ μήνυσε πὼς ἔρχεται νὰ τὸν δῆ, γιατί τὸν ἀποθύμησε. Ὁ Ἡσαῦ συγκινήθηκε πολὺ, δέχτηκε τὰ δῶρα τοῦ ἀδερφοῦ του καὶ μὲ τετρακόσιους ἄντρες, τιμητικὴ συνοδεία, πῆγε νὰ τὸν προὔπαντήσῃ.

Ὁ Ἰακώβ, μόλις εἶδε τὸν ἀδερφό του, τὸν Ἡσαῦ, ἔτρεξε καὶ ρίχτηκε στὴν ἀγκαλιά του. Ἀρκετὴ ὥρα μείνανε ἔτσι ἀγκαλιασμένα τὰ δυὸ ἀδέρφια καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια φιλοῦσε τὸ ἓνα τὸ ἄλλο. Ὑστερα ὁ Ἡσαῦ ὀδήγησε τὸν Ἰακώβ στὸ πατρικὸ τοὺς σπίτι. Ἡ στιγμὴ ἐκείνη ἦταν ἀκόμα πιὸ συγκινητικὴ, γιατί τὸ κάθε τι πού βλέπανε τριγύρω, τοὺς, θύμιζε τὰ παιδικὰ τοὺς χρόνια.

Σὲ λίγες μέρες ὁ Ἰακώβ πῆγε κι ἔχτισε θυσιαστήριο στὸν τόπο πού εἶχε δεῖ τὸ ὄνειρο. Ὁ Ἡσαῦ πάλι ἔφυγε ἀπὸ τὴ γῆ Χαναάν καὶ πῆγε καὶ κατοίκησε λίγο πιὸ νότια. Ἔτσι ἡ γῆ Χαναάν ἔμεινε στὰ χέρια τοῦ Ἰακώβ, γιατί αὐτὸ ἦταν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ἰωσήφ.

Τὸ καλύτερο παιδί ἀπὸ τὰ δώδεκα ἀγόρια τοῦ Ἰακώβ ἦταν τὸ προτελευταῖο, ὁ Ἰωσήφ. Αὐτὸς ὑπάκουε πάντα στὸν πατέρα του κι ἦταν ἔξυπνος, εὐγενικὸς καὶ θεοφοβούμενος. Γι' αὐτὸ ὁ Ἰακώβ πολὺ τὸν ἀγαποῦσε καὶ τὸν ξεχώριζε. Ποιὸς θὰ πάρῃ τὴν καλύτερη μερίδα ἀπὸ τὸ φαγητό; Ὁ Ἰωσήφ! Ποιὸς θὰ μείνῃ στὸ σπίτι καὶ δὲ θὰ πάῃ στὰ χωράφια γιὰ δουλειὰ μαζὶ μετὰ τὰ ἄλλα τὰ δέξερφια; Ὁ Ἰωσήφ! Ποιὸς θὰκούσῃ τὰ καλύτερα λόγια ἀπὸ τὸν Ἰακώβ; Ὁ Ἰωσήφ!

«Ὁὐφ πιά! Ὅλο ὁ Ἰωσήφ κι ὁ Ἰωσήφ!» λέγανε μετὰ ζήλεια τὰ δέξερφια του. Κι ἀλήθεια, ὁ Ἰακώβ ὡς καὶ κόκκινο, μεταξωτὸ πανωφόρι τοῦ εἶχε πάρει τοῦ Ἰωσήφ, γιὰ νὰ ξεχωρίζῃ σὰ βασιλιάς ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους ἔντεκα.

Μιὰ μέρα λέει ὁ Ἰωσήφ στὰ δέξερφια του :

— Παιδιά, ἐχτὲς τὸ βράδυ εἶδα δυὸ ὄνειρα. Θέλετε νὰ σὰς τὰ διηγηθῶ;

— Καὶ τί εἶδες;

Ὁ Ἰωσήφ ἄρχισε νὰ λήῃ τὰ ὄνειρά του κι ἄκουε κι ὁ Ἰακώβ.

— Εἶδα, λέει, πὼς ὄλα ἐμεῖς τὰ δώδεκα ἀδέρφια ἡμαστέ στὰ χωράφια καὶ δέναμε δεμάτια σιτάρη. Τὸ δικό μου τὸ δεμάτι στεκόταν ὄρθιο, ἐνῶ τριγύρω τὰ δικά σας τὰ δεμάτια πέφτανε καὶ σηκῶνονταν, καὶ προσκυνουσαν τὸ δικό μου.

Τὰ δέξερφια του, μόλις ἄκουσαν τὸ ὄνειρο, εἶπαν εἰρωνικὰ στὸν Ἰωσήφ.

— Μεγαλειότατε, μήπως θέλετε νὰ σὰς προσκυνήσουμε κιόλας;

Τότε ὁ Ἰωσήφ, ἀντὶ νὰ τοὺς ἀπαντήσῃ, τοὺς διηγήθηκε καὶ τὸ δεύτερο ὄνειρο. Εἶδε, λέει, τὸν ἥλιο, τὸ φεγγάρι καὶ ἔντεκα τριγύρω ἀστέρια νὰ τὸν προσκυνοῦν.

— Παιδί μου, τοῦ λέει τότε ὁ Ἰακώβ, γιατί παινεύεσαι τόσο; Ἄ! αὐτὸ δὲ μ' ἀρέσει!

Ἄλλη φορὰ νὰ προσέχῃς τὰ λόγια σου. Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἰακώβ, μὰ οἱ ἔντεκα, πού τὸν ζήλευαν τὸν Ἰωσήφ, ἀρχίσανε νὰ τοῦ θέλουν κακὸ καὶ ζητοῦσαν τὴν κατάλληλη εὐκαιρία γιὰ νὰ τὸν βλόψουν.

Πλησιάζουν τούς εμπόρους καί τόν παζαρεύουν είκοσι χρυσά νομίσματα.

Τὰ ἀδέρφια τοῦ Ἰωσήφ τὸν πουλοῦν σκλάβο.

Μιά μέρα λέει ὁ Ἰακώβ στὸν Ἰωσήφ : « Ἐλα δῶ παιδί μου. Σήμερα θὰ πᾶς φαγητό στ' ἀδέρφια σου. Εἶναι στὰ βοσκοτόπια καί βόσκουν τὰ πρόβατα. Κατάλαβες ποῦ θὰ πᾶς ; »

Παίρνει ὁ Ἰωσήφ τὸ φαγητό καί τραβάει γιὰ τὰ βοσκοτόπια. Σάν πλησίασε ἐκεῖ, τὸν εἶδαν ἀπὸ μακριὰ τ' ἀδέρφια του κι εἶπανε μεταξύ τους : « Παιδιά, νὰ κι ὁ ὄνειροπαρμένος ! Ἔρχεται γιὰ νὰ μᾶς πουλήσῃ πάλι ἐξυπνάδες ! Τί λέτε ὅμως ; Δὲν τὸν σκοτώνουμε ; Ἄγριος εἶναι ἐδῶ ὁ τόπος καὶ μπορούμε νὰ ποῦμε στὸν πατέρα μας, πὼς τὸν ἔφαγε κάποιον θηρίο. Νὰ δοῦμε τότε, θὰ βγοῦν ἀλήθεια τὰ ὄνειρά του ; »

Ὅλοι συμφώνησαν σ' αὐτό, καὶ μόνο ἕνας, ὁ Ρουβὴμ, πού ἦταν κι ὁ πιὸ μεγάλος, λυπήθηκε τὸν ἀδερφοῦλη του καὶ τοὺς εἶπε : « Κρίμα δὲν εἶναι νὰ χύσουμε ἀδερφικὸ αἷμα ; » Βλέποντας ὅμως τὴν ἐπιμονὴ τῶν ἀδερφῶν του, σκέφτηκε ἕνα τρόπο γιὰ νὰ σώσῃ τὸν Ἰωσήφ : « Παιδιά, τοὺς λέει. Ἐγὼ λέω

νά τόν ρίξουμε μέσα σέ κείνο τὸ λάκκο, ὅπου θὰ πεθάνη ἀπὸ τὴν πείνα κι ἀπὸ τὴ δίψα.» Αὐτὸ τὸ ἔλεγε ἔτσι, γιατί λογάριαζε νά πάη σέ λίγη ὥρα, κρυφὰ ἀπὸ κείνους, νά τόν βγάλῃ ἀπὸ τὸ λάκκο.

Ἡ γνώμη αὐτὴ τοῦ Ρουβήμ ἄρεσε στ' ἀδέρφια του, καὶ μόλις ἦρθε κοντὰ ὁ Ἰωσήφ, τὸν ἄρπαξαν, καὶ χωρὶς πολλὰ λόγια τὸν γδύσανε καὶ τὸν ρίξανε μέσα στὸ λάκκο. Οὔτε καὶ τὸν λυπήθηκαν πού ἔκλαιε. Ὑστερα καθίσανε νά φᾶνε καὶ μόνο ὁ Ρουβήμ, πού ἦταν λυπημένος, δὲν κάθισε μαζί τους. Αὐτὸς εἶχε ξεμακρύνει ἀπὸ κοντὰ τους καὶ ζητοῦσε νά βρῆ κατάλληλο μονοπάτι γιὰ νά φευγατίσῃ τὸν Ἰωσήφ.

Στὸ μετὰξὺ οἱ ἄλλοι τρώγανε, χωρὶς νά λυποῦνται καθόλου τὸν ἀδερφὸ τους. Ἐκείνη τὴν ὥρα, νά κι ἔρχονται ἀπὸ μακριὰ κάτι ἔμποροι. Λέει ὁ Ἰούδας : « Παιδιά, ἔχω μιὰ ἰδέα. Τί ἔχουμε νά κερδίσουμε, πού θὰ πεθάνη ὁ Ἰωσήφ μέσα στὸ λάκκο; Καλύτερα δὲν εἶναι νά τὸν πουλήσουμε σ' αὐτοὺς τοὺς ἐμπόρους καὶ νά μοιραστοῦμε τὰ χρήματα; » Ἡ ἰδέα αὐτὴ τοὺς ἄρεσε. Πλησιάζουν λοιπὸν τοὺς ἐμπόρους καὶ τὸν παζαρεύουν τὸν καημένο τὸν Ἰωσήφ εἴκοσι χρυσὰ νομίσματα. Ὑστερα τὸν βγάζουν ἀπὸ τὸ λάκκο, τὸν παραδίνουν στοὺς ἐμπόρους καὶ παίρνουν τὰ χρήματα.

Ἐκλαίε κείνος καὶ τοὺς παρακαλοῦσε νά τὸν λυπηθοῦν, μὰ ἐκεῖνοι δὲν ἄκουαν. Οἱ ἔμποροι πῆραν τὸν Ἰωσήφ καὶ φύγανε γιὰ τὴν Αἴγυπτο. Σὲ λίγο νά κι ἔρχεται ὁ Ρουβήμ.

— Ρουβήμ, τοῦ λένε, πουλήσαμε τὸν Ἰωσήφ καὶ μοιραστήκαμε τὰ χρήματα. Πάρε κι ἐσὺ τὸ μερδικό σου.

Ἄρχισε τότε νά κλαίῃ ὁ Ρουβήμ καὶ νά τοὺς μαλώνῃ : « Ἀσπλαχνοὶ! Τί λόγο θὰ δώσουμε τῶρα στὸν πατέρα μας; » Μὰ ἐκεῖνοι κἀνανε πὼς δὲν ἀκοῦν. Κουρέλιασαν μάλιστα τὸ πανωφόρι τοῦ Ἰωσήφ καὶ τὸ ράντισαν μὲ τὸ αἷμα ἐνὸς κατσικιοῦ, πού τὸ σφάζανε κείνη τὴν ὥρα. Ἔτσι θὰ πιστεῦε ὁ γέρο — Ἰακώβ, πὼς κάποιος κακὸ θηρίο σπάραξε τὸν Ἰωσήφ.

Σὸν πῆγανε στὸ σπίτι τους τὰδέρφια τοῦ Ἰωσήφ, τοὺς ρωτᾷ ὁ πατέρας τους :

— Ποῦ εἶναι ὁ Ἰωσήφ;

— Δὲν τὸν εἶδαμε πουθενά. Νά, μόνο πού βρήκαμε αὐτὸ τὸ κουρελιασμένο πανωφόρι. Μήπως εἶναι τὸ δικό του;

—Παιδί μου, Ἰωσήφ! Ἄλλιμονο! Ποιὸς ξέρει ποιοῦ ἄγριου θηρίου σ' ἔφαγε, ἐκεῖ ποῦ πήγαινες ξένιαστο στὰ βοσκοτόπια! Τώρα πῶς νὰ ζήσω χωρὶς ἐσένα; Καλύτερα νὰ πέθαινα, παρὰ ν' ἀκούσω τὸν ἀδικο χαμό σου.

Αὐτὰ φώναξε ὁ γέρο—Ἰακώβ καὶ σωριάστηκε χάμω, κλαίνοντας ἀπαρηγόρητα.

Ὁ Ἰωσήφ στὴν Αἴγυπτο.

Οἱ ἔμποροι πήραν τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸν πήγαν στὴν Αἴγυπτο. Ἐκεῖ τὸν πούλησαν στὸν Πετεφρῆ, ποῦ ἦταν ἀρχιμάγειρας στὰ παλάτια τοῦ βασιλιᾶ Φαραῶ. Ὁ Πετεφρῆς εἶδε τὴν καλοσύνη, τὴ φρονιμάδα καὶ τίς τόσες χάρες τοῦ Ἰωσήφ, καὶ τὸν ἀγάπησε πολὺ. Γι' αὐτὸ γρήγορα τὸν διόρισε γενικὸ οἰκονόμο στὸ σπίτι του. Ἀπὸ τότε ὁ Θεὸς χάρισε περισσότερη εὐτυχία στὸ ἀρχοντικὸ τοῦ Πετεφρῆ. Ἐκεῖνος τὸ πρόσεξε αὐτὸ τὸ πράμα, καὶ μιὰ μέρα εἶπε στὴ γυναῖκα του: «Αὐτὸ τὸ παιδί φαίνεται πῶς πολὺ τὸ ἀγαπάει ὁ Θεός, γιατί ἀπὸ τότε ποῦ τὸ πήραμε στὸ σπίτι μας, μπῆκε μαζί του ἐδῶ μέσα κι ἡ χαρὰ κι ἡ εὐτυχία».

Ὅλα αὐτὰ τᾶκουε ἡ γυναῖκα τοῦ Πετεφρῆ κι ἀπὸ τὴ ζήλεια τῆς ἔλεγε ἀπὸ μέσα τῆς: «Ὅριστε μας! Ἐγὼ ποῦ εἶμαι ἡ νοικοκυρὰ τοῦ σπιτιοῦ βασανίζομαι τόσα χρόνια ἐδῶ μέσα, χωρὶς οὔτε ἓνα λόγο καλὸ ν' ἀκούσω ποτέ μου, κι αὐτὸς ἐδῶ ὁ σκλάβος τὰ κατὰφερε μέσα σὲ λίγο καιρὸ νὰ γίνῃ τὸ λύσε καὶ τὸ δέσε τοῦ σπιτιοῦ. Μὰ ἔννοια του! Γρήγορα θὰ μοῦ ἀδειάση τὴ γωνιά».

Αὐτὰ σκεφτόταν ἡ κακιὰ ἐκείνη γυναῖκα, καὶ μιὰ μέρα πάει στὸν ἄντρα τῆς καὶ τοῦ ἀραδιάζει χίλια—δυὸ ψέματα γιὰ τὸν Ἰωσήφ. Ἄναψε καὶ κᾶηκε ἀπὸ τὸ θυμὸ του ὁ μωρόπιστος ὁ Πετεφρῆς καὶ χωρὶς νὰ καλοξετάσῃ, φωνάζει τὸν Ἰωσήφ καὶ τοῦ λέει:

—«Σκλάβε πονηρὲ κι ἀχάριστε. Τώρα θὰ μπῆς στὴ φυλακὴ γιὰ νὰ μάθῃς νὰ φέρνεσαι.»

Ὁ Ἰωσήφ προσπάθησε νὰ δικαιολογηθῇ, μὰ ὁ Πετεφρῆς οὔτε λέξη δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ.

Ἐκείνη τὴν ὥρα ἦρθαν ἐκεῖ δυὸ στρατιῶτες, τὸν δέσανε τὸν καημένο τὸν Ἰωσήφ ἀπὸ τὰ χέρια, καὶ τὸν σύρανε στὴ φυλακὴ.

Ὁ Ἰωσήφ στὴ φυλακὴ.

Ὁ Ἰωσήφ μπήκε ἄδικα στὴ φυλακὴ. Γι' αὐτὸ ἦταν ἡσυχὴ ἢ καρδιά του καὶ πίστευε πὼς ὁ Θεὸς δὲ θὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ χαθῇ. Ἐκεῖ στὴ φυλακὴ ὁ Ἰωσήφ γνωρίστηκε μὲ ὄλους τοὺς φυλακισμένους, τοὺς ἔδειξε ἄμετρη καλοσύνη, τοὺς συμπόνεσε καὶ τοὺς ἔκανε νὰ τὸν ἀγαπήσουν. Ὡς καὶ ὁ διευθυντὴς τῶν φυλακῶν εἶχε νὰ τὸ λέη, πόσο καλὸς ἦταν ὁ Ἰωσήφ. Γι' αὐτὸ μιὰ μέρα τὸν κάλεσε καὶ τοῦ εἶπε : « Ἰωσήφ, βλέπω πὼς εἶσαι ἕνας τίμιος ἄνθρωπος. Ἀπὸ σήμερα λοιπὸν θὰ βγῆς ἀπὸ τὸ στενόχωρο κελλὶ σου καὶ θὰ ἐπιβλέπῃς τοὺς ἄλλους φυλακισμένους. » Ὁ Ἰωσήφ εὐχαρίστησε τὸ διευθυντὴ κι ἄρχισε νὰ κἀνῃ τὸν ἐπιστάτη. Μὰ κι ἐπιστάτης ποῦ ἔγινε, τὴν ἴδια ἀγάπη καὶ συμπόνια ἔδειχνε στοὺς φυλακισμένους. Κι ἐκεῖνοι τοῦχαν ἐμπιστοσύνη. Σ' αὐτὸν λέγανε τὸν πόνου τους καὶ τὰ μυστικά τους· κι ἔγινε ἡ μάνα τῶν καταδίκων, γιατί ἤξερε νὰ τοὺς πορηγορῇ.

Μαζὶ μὲ τὸν Ἰωσήφ ἦτανε φυλακισμένοι καὶ δυὸ ὑπάλληλοι τοῦ Φαραῶ. Ὁ ἕνας ἦταν ὁ ἀρχικεραστής καὶ ὁ ἄλλος ὁ ἀρχιμάγειρας τοῦ Παλατιοῦ. Μιὰ μέρα τοὺς εἶδε ὁ Ἰωσήφ πολὺ σκεφτικούς.

— Τὶ ἔχετε, παιδιά, κι εἶστε τόσο συλλογισμένοι ;

— Εἶδαμε κάτι παράξενα ὄνειρα καὶ δὲν ξέρουμε νὰ τὰ ἐξηγήσουμε.

— Καὶ τί εἶδατε ; Πῆτε μου τὰ ὄνειρά σας, κι ἐγώ, μὲ τὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ, λέω πὼς θὰ μπορέσω νὰ σᾶς τὰ ἐξηγήσω.

— Ἐγώ, λέει ὁ πρῶτος, εἶδα μιὰν ὄμορφη κληματαριά μὲ τρία μεγάλα τσαμπιά σταφύλια. Τᾶκοψα, τᾶστυψα μέσα σ' ἕνα χρυσοῦ ποτήρι καὶ τὰ κέρασα κρασί ἀπὸ Φαραῶ.

— Ἐγώ, λέει ὁ δεῦτερος, εἶδα τρία πανέρια γεμάτα γλυκίσματα. Τὰ κρατοῦσα στὸ κεφάλι μου, τὸ ἕνα πάνω στ' ἄλλο καὶ τὰ πῆγαινα στὸ Φαραῶ. Ὅμως μοῦ τὰ τρῶγανε τὰ λαίμαργα πουλιά, κι ἔτσι δὲν πρόφτασα νὰ τὰ πάω στὸ βασιλιά.

— Ἐσύ, λέει στὸν ἀρχικεραστὴ ὁ Ἰωσήφ, σὲ τρεῖς μέρες θὰ βγῆς ἀπὸ τὴ φυλακὴ καὶ θὰ ξαναπᾶς στὸ Παλάτι, στὴ θέση πού εἶχες. Θυμήσου με, σὲ παρακαλῶ, τότε κι ἐμένα, καὶ πὲς στὸ βασιλιά πὼς ἄδικα βρισκομαὶ δῶ μέσα.

- Έσύ, λέει πάλι ὁ Ἰωσήφ στὸν ἀρχιμάγειρα, εἶσαι κακὸ-
τυχος καὶ λυποῦμαι γι αὐτὸ ποῦ θὰ σοῦ πῶ. Σὲ τρεῖς μέρες θὰ
σὲ πάρουν ἀπὸ δῶ μέσα καὶ θὰ σὲ κρεμάσουν. Δὲ θὰ σὲ θάψουν
ὅμως, μὰ τὸ κορμὶ σου θὰ τὸ ἀφήσουν νὰ τὸ φᾶνε τὰ ὄρνια
τοῦρανοῦ.

Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἰωσήφ στοὺς δυὸ φυλακισμένους. Δὲν πέρα-
σαν τρεῖς μέρες καὶ βγήκαν τὰ ὄνειρά τους. Τὸν ἓνα τὸν κρεμά-
σανε. Ὁ ἄλλος, ὁ ἀρχικεραστής, ξαναπήγε στὴ θέση του στὸ
Παλάτι. Μόνο ποῦ, ἀπὸ τὴ μεγάλη του χαρὰ, τὸν ξέχασε τὸν
καημένο τὸν Ἰωσήφ καὶ δὲ μίλησε γι αὐτὸν στὸ Φαραῶ. Ὅμως
ὁ Ἰωσήφ δὲν ἀπελπίστηκε. Πίστευε πῶς, ἂν οἱ ἄνθρωποι ξε-
χνοῦν, ὁ Θεὸς δὲ λησμονᾷ.

Τὰ ὄνειρα τοῦ Φαραῶ καὶ ἡ δόξα τοῦ Ἰωσήφ.

Ὁ καιρὸς περνοῦσε καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰωσήφ κυλοῦσε ἀκόμα
μέσα στὴ φυλακὴ. Κάποτε ὅμως ὁ Φαραῶ εἶδε στὸν ὕπνο του
δυὸ παράξενα ὄνειρα καὶ δὲν ἤξερε τί σημαίνουν. Τὸ πρῶτο
ὄνειρο ἦτανε, λέει, ἑφτά ἀγελάδες ποῦ ξεπρόβαλαν ἀπὸ τὸ Νεῖ-
λο κι ἀνέβαιναν τὴν ἀκροποταμιὰ. Αὐτὲς ἦταν καλοθρεμμένες
καὶ παχειές, ποῦ χαιρόσουν νὰ τίς βλέπης. Ὅμως ξωπίσω τους
ξεπρόβαλαν ἀμέσως ἄλλες ἑφτά ἀγελάδες, τόσο ἀδύνατες,
ποῦ λυπόσουν νὰ τίς βλέπης. Φαίνεται πῶς πεινοῦσαν πολὺ.
Γι αὐτό, μόλις εἶδαν τίς παχειές ἀγελάδες, ὄρμησαν κατὰ πάνω
τους καὶ τίς φάγανε.

Τότε πετάχτηκε πάνω τρομαγμένος ὁ Φαραῶ κι ἔμεινε γιὰ
λίγο σκεφτικός: «Ἀκόμα εἶναι νύχτα», εἶπε καὶ ξαναπλάγιασε
στὸ κρεβάτι του. Σὰν τὸν ξαναπήρε ὅμως ὁ ὕπνος, εἶδε καὶ δεύ-
τερο ὄνειρο: Κοντὰ στὴν ἀκροποταμιὰ τοῦ Νεῖλου, φύτρωσαν,
λέει, ἑφτά στάχια. Αὐτὰ ἦταν καλοθρεμμένα καὶ μεγάλα, ποῦ
χαιρόσουν νὰ τὰ βλέπης. Ὅμως στὸν ἴδιο τρόπο φύτρωσαν σὲ
λίγο ἄλλα ἑφτά στάχια τόσο ἀδύνατα, ποῦ ἦτανε νὰ τὰ λυπᾶσαι.
Τότε τὰ ἑφτά ἀδύνατα στάχια πέσανε πάνω στὰ παχειὰ καὶ τὰ
πνίξανε.

Πετάχτηκε πάλι ἀπάνω ὁ Φαραῶ κι ἡ καρδιά του χτυποῦσε

‘Ο Ίωσήφ ἐξηγεῖ τὰ ὄνειρα τοῦ Φαραῶ. ιι

δυνατά : «Τί νά σημαίνουν αὐτά τὰ ὄνειρα ; Τί νά σημαίνουν ;»
Δέ μποροῦσε νά τὰ ἐξηγήσῃ καί στενοχωριόταν.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῖ καλεῖ στοῦ παλάτι τοῦ ὄλους τοὺς σοφοὺς καί τοὺς ὄνειροκρίτες τῆς Αἰγύπτου, καί τοὺς λέει τὰ ὄνειρά του. Ὁ καθένας τοῦ δίνει καί μιὰ διαφορετικὴ ἐξήγησι. Μὰ ὁ Φαραῶ δέ μένει εὐχαριστημένος, κι ἡ ἀγωνία τοῦ ὄλο καί μεγαλώνει. Τότε ὁ ἀρχικεραστὴς θυμᾶται τὸν Ίωσήφ καί τολμᾷ νά μιλήσῃ στοῦ Φαραῶ.

— Πολυχρονεμένε μου βασιλιά, τοῦ λέει, πρόσεξα τὴν ἀνησυχία σας καί θυμήθηκα ἓνα φυλακισμένο, τὸν Ίωσήφ, πού ἐξηγοῦσε σωστά τὰ ὄνειρα. Μάλιστα καί τὸ δικό μου τὸ ὄνειρο μου τὸ ἐξήγησε σωστά, κι ὄσα μοῦ εἶπε βγήκαν.

— «Νά ρθῆ ἀμέσως ἐδῶ, αὐτὸς ὁ Ίωσήφ,» διατάζει ὁ Φαραῶ.

Σέ λίγη ὥρα ὁ Ίωσήφ βρισκόταν μπροστὰ στοῦ Φαραῶ.

— Πολυχρονεμένε μου βασιλιά, εἶμαι στίς διαταγές σας.

— «Ἄκουσε δῶ, παιδί μου. Αὐτά τὰ δυὸ ὄνειρα εἶδα στὸν

ὕπνο μου» τοῦ εἶπε ὁ Φαραώ καὶ τοῦ τὰ διηγῆθηκε. «Τὶ λὲς νὰ σημαίνουν ;»

-Βασιλιά μου, μὲ τὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ, ποὺ ὄλα τὰ γνωρίζει, μπορῶ νὰ σοῦ ἐξηγήσω τὰ δυὸ αὐτὰ ὄνειρα : Οἱ ἐφτά παχειὲς ἀγελάδες καὶ τὰ ἐφτά παχειὰ στάχια εἶναι τὸ ἴδιο πράμα. Τὸ ἴδιο ὄνειρο τὸ εἶδατε δυὸ φορές, κι αὐτὸ σημαίνει πῶς ὅ,τι εἶναι νὰ γίνῃ, θὰ γίνῃ γρήγορα. Ἀκούσετε λοιπόν : Ἐφτά χρόνια ἢ γῆ θὰ δίνῃ πολὺ καρπὸ καὶ οἱ σοδειὲς θὰ εἶναι ἀφθονες. Αὐτὰ θὰ εἶναι τὰ εὐτυχισμένα χρόνια. Ὑστερα θὰ ἀκολουθήσουν ἐφτά δυστυχισμένα χρόνια. Ἡ γῆ δὲ θὰ δίνῃ καρπὸ, καὶ θὰ πέσῃ μεγάλη πείνα στὸν κόσμον. Γι' αὐτὸ, βασιλιά μου, τώρα ποὺ θὰ ρθοῦνε τὰ ἐφτά πλούσια χρόνια, πρέπει νὰ ἀποθηκέψῃς ὅσο μπορεῖς περισσότερα γεννήματα, γιὰ νᾶχῃ νὰ τρῶῃ ὁ λαὸς σου στὰ ἐφτά δυστυχισμένα χρόνια καὶ νὰ μὴν πεινάσῃ.

Ἐκούσε μὲ θαυμασμὸ ὁ Φαραώ τὰ λόγια τοῦ Ἰωσήφ καὶ τοῦ εἶπε : «Ἐσένα ζητοῦσα τόσον καιρὸ. Δὲ θὰ ξαναπᾶς πιά στὴ φυλακὴ, γιατί ἀπὸ σήμερα καὶ πέρα θὰ μείνῃς σὶὰ παλάτια μου σὰ δεῦτερος βασιλιάς τῆς Αἰγύπτου. Σὲ διορίζω ὑπουργὸ τῶν Οἰκονομικῶν μου. Ἐσὺ θὰ μαζεύῃς ὄλο τὸ σιτᾶρι κι ὄλα τὰ γεννήματα καὶ θὰ φροντίξῃς γιὰ τὶς ἀποθήκες μου. Ἐσὺ θὰ κρατᾶς τὰ κλειδιά τοῦ παλατιοῦ μου καὶ θᾶσαι τὸ τιμόνι στὴ διοίκηση τοῦ τόπου.»

Αὐτὰ εἶπε ὁ Φαραώ στὸν Ἰωσήφ, κι ἀμέσως πρόσταξε καὶ τὸν ντύσανε μὲ μιὰ βυσσινιά βασιλικὴ στολῆ. Ὑστερα τοῦ πέραςσε στὸ δάχτυλο ἓνα χρυσὸ δαχτυλίδι καὶ τοῦ ἔβαλε στὸ λαιμὸ μιὰ ὀλόχρυση ἀλυσίδα. Τοῦ χάρισε μάλιστα καὶ τὸ δεῦτερο βασιλικὸ ἀμάξι τοῦ παλατιοῦ καὶ πρόσταξε τοὺς στρατιῶτες τῆς βασιλικῆς φρουρᾶς νὰ τὸν ὀδηγήσουν καθισμένο στὸ ἀμάξι καὶ νὰ τὸν γυρίσουν μὲ τιμὲς σὲ ὄλη τὴ χώρα, γιὰ νὰ δῆ ὁ λαὸς τὸ δεῦτερό του βασιλιά.

Ἦταν τότε ὁ Ἰωσήφ τριάντα χρονῶν καὶ βρισκόταν σὶς δόξες του. Νᾶ λοιπόν, ποὺ ἄρχισαν νὰ βγαίνουν τὰ ὄνειρα ποὺ εἶδε, σὰν ἦταν μικρὸ παιδί.

Τὰ ἀδέρφια τοῦ Ἰωσήφ στὴν Αἴγυπτο.

Ὁ Φαραὼ ἔδωσε στὸν Ἰωσήφ ἀπεριόριστη ἐξουσία. Καὶ κείνος ἔχτισε μεγάλες ἀποθήκες καὶ τὶς γέμισε μὲ διάφορα τρόφιμα. Ἔτσι, μέσα στὰ ἑπτὰ πρῶτα χρόνια μάζεψε ὁ Ἰωσήφ ἄφθονες τροφές. Καὶ σὰν πέρασαν τὰ ἑπτὰ χρόνια τῆς εὐτυχίας κι ἦρθαν τὰ ἑπτὰ χρόνια τῆς δυστυχίας, σπέρναν οἱ ἄνθρωποι τὴ γῆ κι οὔτε σπειρὶ σιτάρι δὲ θερίζανε. Τότε φοβερὴ πείνα ἔπεσε πάνω σὲ ὅλο τὸν κόσμον καὶ δὲν ἔμεινε χώρα, πού νὰ μὴν ὑποφέρη. Μόνο ὁ λαὸς τοῦ Φαραὼ δὲν πείνασε, γιατί ὁ Ἰωσήφ ἄνοιξε τὶς ἀποθήκες του καὶ μοίραζε στὸν κόσμον τροφές.

Ἐβλεπες τότε στὴν Αἴγυπτο λογιῆς — λογιῆς ἀνθρώπων, πού ἐρχόντανε ἀπὸ τὰ διάφορα μέρη τῆς γῆς, γιὰ νὰ ἀγοράσουν τροφές. Κι ὁ Φαραὼ ἦταν ἐνθουσιασμένος μὲ τὸν Ἰωσήφ, γιατί, ἐξαιτίας του, καὶ χρήματα πολλὰ μάζευε καὶ δόξα μεγάλη ἀποχτοῦσε. Τὸ ὄνομα τῆς Αἰγύπτου ἔφτασε ὡς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου, κι ὅλοι τῶχανε νὰ τὸ λέν, πὼς κάποιος νέος ἀντιβασιλιάς γλιτώνει κόσμον καὶ κοσμάκη ἀπὸ τὴν πείνα.

Ἡ πείνα λίγο — λίγο ἔφτασε καὶ στὴ Χαναάν. Γι αὐτό, σὰν ἔμαθε ὁ Ἰακώβ πὼς ὑπάρχουν τροφές στὴν Αἴγυπτο, ἔδωσε στὰ παιδιὰ του χρήματα καὶ τὰ ἔστειλε στὴ χώρα τοῦ Φαραὼ, νὰ ἀγοράσουν σιτάρι. Τοὺς ἔδωσε μάλιστα καὶ γκαμηλές γιὰ νὰ τὸ φορτώσουν καὶ νὰ τὸ φέρουν στὴ Χαναάν. Κι ἐπειδὴ ὁ Ἰακώβ δὲν ἤθελε νὰ μείνη μόνος του, σκέφτηκε νὰ κρατήσῃ κοντά του γιὰ συντροφιά ἓνα ἀπὸ τὰ ἔντεκα παιδιὰ. Ποιὸ νὰ κρατήσῃ λοιπόν; Προτίμησε τὸ Βενιαμίν, πού ἦταν ὁ μικρότερος γιὸς του καὶ τὸν ἀγαποῦσε πιὸ πολὺ ἀπὸ ὅλους, γιατί τοῦ θύμιζε τὸν καλὸ του τὸν Ἰωσήφ.

Φύγανε λοιπόν τὰ ἔντεκα ἀδέρφια γιὰ τὴν Αἴγυπτο. Σὰν φτάσαν ἐκεῖ, παρουσιάστηκαν ὅλοι στὸν Ἰωσήφ, γιὰ ν' ἀγοράσουν σιτάρι. Ὁ Ἰωσήφ τοὺς γνώρισε, μὰ αὐτοὶ δὲν τὸν γνώρισαν, γιατί καὶ τὰ χρόνια πού πέρασαν τὸν εἶχαν ἀλλάξει, καὶ ἡ βασιλικὴ στολὴ τὸν ἔδειχνε ἀλλιῶτικο. Τοὺς λέει τότε ἐκεῖνος μὲ αὐστηρότητα:

— Τί ζητᾶτε ἐσεῖς ἐδῶ ;

— «Βασιλιά μου, πολυχρονεμένε!» εἶπαν αὐτοὶ, καὶ πέσανε

καὶ τὸν προσκύνησαν. «Μεγάλη πείνα ἔπεσε στὴν πατρίδα μας τὴ Χαναάν. Μάθαμε λοιπὸν πὼς ὑπάρχουν ἐδῶ τροφές κι ἤρθαμε νὰ ἀγοράσουμε σιτάρι.»

—«Ψέματα λέτε» τοὺς ἀπαντᾷ ἐκεῖνος καὶ κάνει τὸ θυμωμένο. «Ἄπο τὰ λόγια σας φαίνεστε κακοὶ ἄνθρωποι, ἴσως καὶ κατάσκοποι. Νὰ μοῦ πῆτε τὴν ἀλήθεια! Ποιοὶ εἶστε;

—Δὲ λέμε ψέματα, βασιλιά μου. Εἴμαστε ὅλοι ἀδέρφια.

—Τόσα πολλὰ ἀδέρφια;

—Μάλιστα. Ἦμασταν ὅλοι—ὅλοι δώδεκα. Ὁ πιό μικρὸς ἔμεινε κοντὰ στὸν πατέρα μας κι ὁ ἄλλος, ὁ ἐντέκατος, δὲν ὑπάρχει πιά... Εἴμαστε ἡσυχνοὶ ἄνθρωποι καὶ δὲ θέλουμε νὰ κάνουμε κακὸ σὲ κανένα.

—Δὲ σᾶς πιστεύω. Ἐνας ἀπὸ σᾶς θὰ πῆ στὴ Χαναάν, νὰ μοῦ φέρῃ καὶ τὸν ἄλλο σας ἀδερφό, καὶ τότε μονάχα θὰ σᾶς πιστέψω. Τώρα θὰ μπῆτε ὅλοι στὴ φυλακὴ, καὶ κεῖ σκεφτῆτε καὶ κάνετε.

Αὐτὰ εἶπε καὶ τοὺς ἔστειλε καὶ τοὺς δέκα στὴ φυλακὴ.

Ὁ Ἰωσήφ ἦταν καλόκαρδος ἄνθρωπος, κι ὅλα αὐτὰ τὰ ἔκανε μόνο γιὰ νὰ τοὺς δοκιμάσῃ καὶ νὰ δῆ ἂν μετάνοιωσαν γιὰ τὸ κακὸ, ποῦ τοῦ εἶχαν κάνει. Γι' αὐτὸ σὲ τρεῖς μέρες πῆγε στὴ φυλακὴ, τοὺς ἔβγαλε ἔξω καὶ τοὺς εἶπε: «Ὅ,τι θὰ σᾶς διατάξω, θὰ τὸ δεχτῆτε χωρὶς πολλὰ λόγια, γιὰτὶ ἀλλιῶς θὰ πάθετε μεγάλο κακὸ. Θὰ πάρετε τὸ σιτάρι καὶ θὰ πᾶτε στὸν πατέρα σας. Ὅμως, ὅταν θὰ ξανάρθετε ἐδῶ, θὰ μοῦ φέρετε καὶ τὸ μικρότερο ἀδερφό σας. Καὶ γιὰ νᾶμαι σίγουρος πὼς θὰ γίνῃ αὐτό, θὰ κρατήσω τώρα κοντὰ μου ἕναν ἀπὸ σᾶς.

Αὐτὸ εἶπε καὶ κράτησε τὸ Συμεών. Τότε βάλανε ὅλοι τὰ κλάματα καὶ εἶπαν μεταξύ τους: «Καλὰ νὰ πάθουμε. Δίκαια μᾶς τιμωρεῖ ὁ Θεός, γιὰτὶ φερθήκαμε σκληρὰ στὸν ἀδερφό μας, τὸν Ἰωσήφ, τότε ποῦ ἐκεῖνος μὲ δάκρυα στὰ μάτια μᾶς παρακαλοῦσε νὰ μὴν τοῦ κάνουμε κακὸ.»

Ὁ Ρουβὴμ μάλιστα ἔβαλε τὶς φωνές καὶ τοὺς εἶπε: «Νὰ τὶ τραβᾶμε τώρα! Ἐσεῖς δὲ μ' ἀκούατε τότε. Μά, γιὰ δῆτε, ποῦ τὸ ἄδικο ποῦ κάναμε στὸν Ἰωσήφ, μᾶς κυνηγᾷ καὶ μᾶς βασανίζει!»

Αὐτὰ τὰ λέγανε στὴ Χανανίτικη γλῶσσα, νομίζοντας

πὼς ὁ Αἰγύπτιος ἐκεῖνος ἄρχοντας δὲν καταλάβαινε τίποτα. Μὰ αὐτὸς τᾶκουσε ὄλα καὶ συγκινήθηκε βαθιά, πού μετάνοιωσαν τ' ἀδέρφια του. Γι αὐτὸ τραβήχτηκε λίγο παράμερα, ὅσο γιὰ νὰ μὴ φαίνεται, καὶ ξέσπασε σὲ κλάμα!

Τώρα; Τ' ἀδέρφια τοῦ Ἰωσήφ φόρτωσαν τὸ σιτάρι στὶς γκαμηλές τους καὶ πήραν τὸ δρόμο γιὰ τὴ Χαναάν, χωρὶς τὸ Συμεών.

Γυρισμὸς στὴ Χαναάν.

Δὲν εἶχαν ξεμακρύνει πολὺ τὰ δέκα ἀδέρφια ἀπὸ τὴ χώρα τοῦ Φαραῶ, κι εἶπανε ν' ἀνοίξουν τὰ σακκιά τους, γιὰ νὰ τὰ ταχτοποιήσουν κάπως καλύτερα πάνω στὰ ζῶα τους. Τὶ νὰ δοῦν ὁμως; Πάνω—πάνω στὸ κάθε σακκί, ἦταν ἀποθεμένα τὰ χρήματα, πού εἶχαν δώσει γιὰ τὸ σιτάρι. Καταλαβαίνετε τώρα, γιατί ἔγινε αὐτό. Δὲν τὸν βαστοῦσε ἡ καρδιά του τὸν Ἰωσήφ νὰ πάρη χρήματα ἀπὸ τὸν πατέρα του καὶ τ' ἀδέρφια του. Γι αὐτὸ λοιπὸν ἔβαλε κρυφὰ τὰ χρήματά τους στὰ σακκιά καὶ τοὺς ἔδωσε χάρισμα τὸ σιτάρι. Αὐτὸ ὁμως δὲν ἤξεραν πὼς νὰ τὸ ἐξηγήσουν ἐκεῖνοι καὶ εἶπαν μεταξύ τους: «Αὐτὰ τὰ χρήματα μᾶς τὰ ἔβαλε στὰ σακκιά ὁ Αἰγύπτιος ἄρχοντας γιὰ νὰ μᾶς δοκιμάση. Θὰ πρέπη νὰ τοῦ τὰ δώσουμε πίσω, διὰν θὰ ξανάρθουμε στὴν Αἴγυπτο, γιατί αὐτὸ εἶναι καὶ τὸ σωστό».

Πέρασαν λίγες μέρες καὶ τὰ δέκα ἀδέρφια φτάσανε στὴ Χαναάν. Ὁ Ἰακώβ τοὺς δέχτηκε μὲ μεγάλη χαρά. Σὰν εἶδε ὁμως πὼς ἔλειπε ὁ Συμεών, τοὺς ρώτησε:

—Ποῦ εἶναι ὁ Συμεών;

—Αὐτὰ κι αὐτὰ πάθαμε πατέρα στὴν Αἴγυπτο. Ὡς καὶ στὴ φυλακὴ μπήκαμε, γιατί μᾶς ὑποψιάστηκε ὁ Ἄρχοντας γιὰ κατασκόπους. Στὸ τέλος μᾶς ἄφησε, μὲ τὴ συμφωνία νὰ τοῦ πᾶμε τὸ Βενιαμίν. Καὶ γιὰ νὰ εἶναι γι αὐτὸ σίγουρος κράτησε τὸ Συμεών.

—Ὡ, συμφορὰ μου! Θὰ μείνω μόνος κι ἔρημος, χωρὶς παιδιά. Ἔχασα τὸν Ἰωσήφ μου, χάνω καὶ τὸν Συμεών καὶ τώρα θέλετε νὰ μοῦ πάρετε καὶ τὸ Βενιαμίν; Ἄ, ὄχι! Αὐτὸ δὲ θὰ γίνῃ ποτέ!

Αὐτὰ ἔλεγε, κλαίοντας ὁ Ἰακώβ, κι ἄδικα προσπαθοῦσανε νὰ τὸν παρηγορήσουν οἱ γιοὶ του.

Τὸ δεύτερο ταξίδι στὴν Αἴγυπτο μαζὶ μὲ τὸ Βενιαμίν.

Ὁ καιρὸς περνοῦσε, ἡ πείνα δὲν ἔλεγε νὰ τελειώσῃ, κι ὁ Ἰακώβ μὲ τὰ παιδιά του ζοῦσαν ἀπὸ τὰ τρόφιμα τοῦ Ἰωσήφ. Κάποτε ὁμως τὸ σιτάρι ἄρχισε νὰ τελειώνῃ καὶ τὰ δέκα ἀδέρφια ἔπρεπε νὰ φύγουν πάλι γιὰ τὴν Αἴγυπτο. Πῶς νὰ πᾶνε ὁμως χωρὶς τὸ Βενιαμίν; Οὔτε λέξη δὲν ἤθελε νὰκούσῃ ὁ Ἰακώβ γι αὐτό.

Τότε ὁ Ρουβὴμ καὶ ὁ Ἰούδας ἄρχισαν νὰ τὸν παρακαλοῦν καὶ νὰ τοῦ λένε: «Ἄφησέ μας πατέρα, νὰ πάρουμε μαζὶ μας τὸ Βενιαμίν καὶ σοῦ ὀρκιζόμαστε πῶς θὰ τὸν προσέχουμε σὰν τὰ μάτια μας.» Μὰ καὶ πάλι ὁ Ἰακώβ δὲν ἤθελε νὰ τὸν ἀφήσῃ. Βλέποντας ὁ Βενιαμίν τὴν ἐπιμονὴ τοῦ πατέρα του, ἄρχισε καὶ κείνος νὰ τὸν παρακαλῇ καὶ νὰ τοῦ λέει: «Ἄφησέ με, πατέρα, νὰ πάω κι ἐγὼ μαζὶ τους. Μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ δὲ θὰ πάθω τίποτα.» Εἶδε κι ἀπόειδε ὁ Ἰακώβ καὶ τ' ἀποφάσισε νὰ τοὺς δώσῃ τὸ Βενιαμίν.

Ἦστερα ἀπ' αὐτό, τὰ ἔντεκα ἀδέρφια πῆραν τὶς γκαμήλες τους καὶ ξεκίνησαν πάλι γιὰ τὴ χώρα τοῦ Φαραῶ. Σὲ λίγες μέρες φτάσανε στὴν Αἴγυπτο μὲ τὴν καρδιά ἡσυχῆ πῶς φέρνανε μαζὶ τους τὸ Βενιαμίν, κι ἔτσι ὁ ἄρχοντας δὲ θὰ τοὺς ὑποψιαζότανε πιά.

Μόλις τοὺς εἶδε ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ μακριά, χάρηκε πολὺ, μὰ δὲν τὸ φανέρωσε. Σὰν ἤρθανε κοντά, τοὺς ρώτησε μὲ λαχτάρω, ἀν εἶναι καλὰ ὁ πατέρας τους καὶ τί κάνει.

— Ἄνησυχεὶ πολὺ γιὰ τὸ Συμεὼν, βασιλιά μου.

— Ἄ, μάλιστα! Ὁ Συμεὼν σήμερα θὰ βγῇ ἀπὸ τὴ φυλακὴ καὶ θὰ φάῃ μαζὶ σας. Ποῦ εἶναι ὁμως ὁ Βενιαμίν;

Τότε παρουσιάστηκε μπροστὰ του ὁ μικρὸς Βενιαμίν κι ἔκανε μιὰ βαθεῖα ὑπόκλιση. Ὁ Ἰωσήφ συγκινήθηκε πολὺ, καὶ μὲ δυσκολία μπόρεσε καὶ κράτησε τὰ δάκρυά του: «Παιδί μου! Νᾶχης τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ» πρόλαβε καὶ εἶπε στὸ Βενιαμίν, μὰ δὲ μπορούσε νὰ πῇ περισσότερα, γιὰτὶ ἔνιωθε τὰ μάτια του νὰ βουρκώνουν. Γι' αὐτὸ μπῆκε γρήγορα στὸ δωμάτιό του, ἔμεινε μόνος κι ἔκλαψε πολὺ. Ἦστερα ἔπλυνε τὸ πρόσωπό του γιὰ νὰ μὴ φανῇ πῶς ἦταν δακρυσμένος. Τότε οἱ ὑπάλληλοι ἤρθαν καὶ τοῦ εἶπαν πῶς τὰ ἔντεκα ἀδέρφια

φέρανε πίσω τὰ χρήματα τοῦ σιταριοῦ, κι ἐκεῖνος ἔδωσε διαταγή νὰ μὴν τὰ δεχτοῦν, ἀλλὰ νὰ τοὺς τὰ δώσουν πάλι πίσω, σὰν δῶρο.

Στὸ μεταξὺ ὁ Ἰωσήφ πρόσταξε τοὺς ὑπηρέτες νὰ ἐτοιμάσουν πλούσιο τραπέζι γιὰ ἔντεκα ἀνθρώπους. Τὸ τραπέζι στρώθηκε καὶ ὁ Ἰωσήφ ὄρισε στὴ σειρά τὶς θέσεις τῶν ἔντεκα ἀδερφῶν ἀνάλογα μὲ τὴν ἡλικία τους. Ὑστερα ἔδωσε διαταγή στοὺς ὑπηρέτες νὰ προσφέρουν πιὸ πολὺ φαγητὸ στὸ Βενιαμίν.

Σὰν κάθισαν τὰ ἔντεκα ἀδέρφια στὸ τραπέζι καὶ πρόσεξαν τὴ σειρά πὺ τοὺς εἶχε ὀρίσει ὁ ἄρχοντας, ἀπόρησαν καὶ δὲ μπορούσαν νὰ ἐξηγήσουν πῶς ἤξερε τὴν ἡλικία τους. Ὅμως δὲν εἶχαν τὸ θάρρος νὰ ρωτήσουν γι αὐτὸ τὸν ἄρχοντα.

Ὁ Ἰωσήφ φανερόνεται στ' ἀδέρφια του.

Τὰ ἔντεκα ἀδέρφια βιαζόντανε νὰ γυρίσουν μιὰ ὥρα ἀρχύτερα στὴ Χαναάν, ὄχι μόνο γιὰ νὰ φέρουν τροφὴς στὸν πατέρα τους, μὰ καὶ γιὰ νὰ τοῦ πᾶνε γρήγορα τὸ ἰΣυμεῶν, πὺ τόσο θὰ ἀνησυχούσε γι αὐτόν. Πῆραν λοιπὸν τὰ σακκιὰ μὲ τὸ σιτάρι, τὰ φόρτωσαν στὶς γκαμηλές τους καὶ ξεκίνησαν. Ὅμως πρὶν φύγουν κάτι εἶχε γίνει, πὺ κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἔντεκα δὲν τὸ εἶχε πάρει εἶδηση. Ὁ Ἰωσήφ εἶχε διατάξει τοὺς ὑπηρέτες του καὶ βάλανε μέσα στὰ σακκιὰ τὰ χρήματα τοῦ σιταριοῦ, σὰν καὶ τὴν ἄλλη φορὰ. Κι ὄχι μονάχα αὐτὸ, ἀλλὰ κρύψανε μὲ τρόπο καὶ τ' ἀσημένιο του ποτήρι μέσα στὸ σακκὶ τοῦ Βενιαμίν.

Δὲν εἶχαν ξεμακρύνει πολὺ ἀπὸ τὴ χώρα τοῦ Φαραῶ οἱ ἔντεκα ἀδερφοὶ καὶ νὰ ἀπὸ μακριὰ ἕνας δοῦλος τοῦ Ἰωσήφ. Τρέχει γρήγορα καὶ τοὺς πλησιάζει.

—Σταθῆτε, τοὺς λέει. Ὁ ἄρχοντάς μου διατάζει, ὅποιος ἀπὸ σᾶς τοῦ ἔχει πάρει τ' ἀσημένιο του ποτήρι, νὰ τὸ δώση ἀμέσως πίσω, γιατί ἄλλοιῶς θὰ τιμωρηθῆ σκληρὰ.

Ἀπόμειναν τ' ἀδέρφια μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα κι εἶπανε ὅλοι μὲ μιὰ φωνή.

—Ἐμεῖς δὲν εἴμαστε κλέφτες. Βλέπετε, ὅτι ὡς καὶ τὰ χρήματα τοῦ σιταριοῦ σᾶς τὰ φέραμε πίσω. Γίνεται λοιπὸν ποτέ,

νά σ'ας πάρουμε τὸ ποτήρι ; "Αν ὁμως δὲ μ'ας πιστεῦετε, ψάξετε στὰ σακκιά μας. Ἐκεῖνον ποῦ θὰ τ'όχη μέσα στὰ σακκί του, νά τὸν σκοτώσετε, κι ἐμ'ας τοὺς ἄλλους νά μ'ας κρατήσῃ ὁ ἄρχοντάς σου δούλους του.

Ἄνοιγει ὁ δοῦλος τὰ σακκιά, τὰ ψάχνει ἕνα—ἕνα, καὶ βρίσκει τὸ ποτήρι στοῦ καημένου τοῦ Βενιαμὶν τὸ σακκί. Ἀποσβολώθηκαν ὅλοι καὶ κέρωσαν ἀπὸ τὸ φόβο τους. "Ὡστε τώρα θὰ θανατωθῇ ὁ Βενιαμὶν; Καὶ πῶς θὰ τὸ μάθαινε αὐτὸ ὁ γερο—Ἰακώβ ;

Σὲ λίγο τὰ ἔντεκα ἀδέρφια γύρισαν πίσω μαζί μὲ τὸ δοῦλο καὶ παρουσιάστηκαν μὲ φόβο καὶ ντροπὴ μπροστὰ στὸν Ἰωσήφ.

—"Ὡστε ἔτσι λοιπὸν ; τοὺς εἶπε ἐκεῖνος. Πήρατε τὸ ποτήρι μου!

—Τί νά σοῦ ποῦμε, βασιλιά μου ; Ὁ Θεὸς μ'ας τιμωρεῖ γιὰ ἕνα μεγάλο κακό, ποῦ εἴχαμε κάνει σὰν ἡμασταν μικροί. Τώρα κάνε μας ὅ,τι θέλεις !

—"Α, ὄχι ! θὰ τιμωρηθῇ μόνο αὐτός ποῦ πήρε τὸ ποτήρι. Θὰ τὸν κρατήσω ἐδῶ στὴ φυλακὴ.

Τότε ὁ Ἰούδας εἶπε μὲ δάκρυα στὸν Ἰωσήφ : «?Ὡ, ἀφέντη βασιλιά, λυπήσου τὸν πατέρα μας καὶ μὴν τοῦ στερήσῃς τὸ Βενιαμὶν. Συλλογίσου τὸν καημὸ τοῦ πατέρα, ὅταν χάνῃ τὸ λατρευτὸ του τὸ παιδί. Ὁ δικός μου μάλιστα ὁ πατέρας ἀφ' ὅτου ἔχασε τὸν Ἰωσήφ, ποῦ τόσο τὸν ἀγαποῦσε, δὲν ἔχει στὸν κόσμον ἄλλη παρηγοριά, παρὰ μονάχα τὸ Βενιαμὶν. "Αν τὸν χάσῃ κι αὐτόν, θὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὸν καημὸ του. Ἄλλὰ, βασιλιά μου, ἂν δὲ γίνεται ἄλλιῶς, κράτησε τοῦλάχιστον ἐμένα στὴ θέση τοῦ Βενιαμὶν.

Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἰούδας, καὶ ὁ Ἰωσήφ συγκινήθηκε πολὺ καὶ δὲ μπόρεσε πιά νά κρατηθῇ. Πρόσταξε λοιπὸν τοὺς ὑπηρέτες του νά βγοῦν ἔξω, καὶ σὰν ἄδειασε ἢ αἰθουσα κι ἔμεινε μόνος μὲ τ' ἀδέρφια του, φώναξε μὲ πόνον: «Ἀδέρφια μου ἀγαπημένα, ἔλατε κοντά μου νά σ'ας φιλήσω. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀδερφός σας ὁ Ἰωσήφ.» Ἐκεῖνοι ταραχτήκαν πολὺ, σὰν ἄκουσαν αὐτὰ τὰ λόγια, καὶ μαζεύτηκαν ὅλοι σὲ μιὰ γωνία. Τοὺς ἔπιασε φόβος καὶ ντροπή, γιατί θυμῆθηκαν τὸ κακό, ποῦ τοῦ εἴχαν κάνει. Μὰ ὁ Ἰωσήφ κατάλαβε τὸ φόβο τους καὶ τοὺς εἶπε: «Μὴ φοβᾶστε ! Δὲ σ'ας

κρατῶ κακία. Ὅσα μοῦ κάνατε, τὰ ξέχασα. Ἦτανε θέλημα Θεοῦ νὰ κακοπάθω, γιὰ νὰ δοξαστῆ ἡ γενιά μας.»

Τότε ὅλα τ' ἀδέρφια ρίχτηκαν στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Ἰωσήφ καὶ τὸν φιλοῦσαν, κλαίοντας ἀπὸ χαρὰ.

Σὰν τᾶμαθε ὅλα αὐτὰ ὁ Φαραώ, χάρηκε πολὺ κι ἔστειλε δῶρα στοὺς ἔντεκα ἀδερφοὺς. Ὑστερα συνεννοήθηκε μὲ τὸν Ἰωσήφ, πὺ λαχταροῦσε τὸν πατέρα του, καὶ τοὺς εἶπε νὰ πᾶνε στὴν πατρίδα τους καὶ νὰ φέρουν στὴν Αἴγυπτο τὸν Ἰακώβ, τίς γυναῖκες τους καὶ τὰ παιδιὰ τους. Αὐτοὶ φύγανε πρόθυμα καὶ γύρισαν στὴ Χαναάν.

Μὴ ρωτᾶτε τώρα, τί χαρὰ πῆρε ὁ γερο - Ἰακώβ, σὰν τοῦ εἶπαν τὰ παιδιὰ του, πὺς ζεῖ ὁ Ἰωσήφ, καὶ πὺς αὐτὸς εἶναι ὁ δεῦτερος βασιλιάς στὴν Αἴγυπτο. Σήκωσε τὰ χέρια του ψηλά στὸν οὐρανό, ὕψωσε τὴ φωνή του στὸ Θεό καὶ εἶπε: «ὦ Θεέ τῆς ἀπέραντης ἀγάπης καὶ καλοσύνης. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὴν τελευταία τούτη χαρὰ, πὺ μοῦ χάρισες τώρα στὰ ὑστερνὰ τῆς ζωῆς μου. Μεγάλο τὸνομά Σου!»

Ὁ Ἰακώβ στὴν Αἴγυπτο.

Ὁ Ἰακώβ ἦτανε πιά πολὺ γέρος. Καὶ ὅμως τόσο πολὺ λαχταροῦσε νὰ δῆ τὸν Ἰωσήφ, πὺ πῆρε τὴν ἀπόφαση καὶ ξεκίνησε μαζί μὲ ὄλη του τὴ γενιά γιὰ τὴν Αἴγυπτο. Καὶ σὰν πλησίασε στὰ σύνορα, ἔστειλε τὸν Ἰούδα νὰ πᾶ τὸ μήνυμα στὸν Ἰωσήφ, πὺς ὁ πατέρας ἔρχεται. Χάρηκε πολὺ ὁ Ἰωσήφ, σὰν ἄκουσε αὐτὴ τὴν εἶδηση. Καθίζει ἀμέσως στὸ βασιλικό του ἀμάξι, καὶ μὲ πολὺ στρατό γιὰ συνοδεία πᾶει νὰ προὔπαντῆση τὸν πατέρα του.

Νὰ ὁ Ἰακώβ ἀπὸ μακριὰ μαζί μὲ ὄλη του τὴ γενιά! Νὰ κι ὁ Ἰωσήφ μὲ τὸ στρατό του! Λίγα βήματα τοὺς χωρίζουν, χίλιες ἀγάπες τοὺς ἐνώνουν. Κατεβαίνει πρῶτος ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τὸ ἀμάξι του καὶ τρέχει καὶ πέφτει στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ πατέρα του. Τὴν ἴδια στιγμή ὁ Ἰακώβ τὸν ἔσφιξε δυνατὰ στὸ στήθος του, καὶ τὰ γεροντικά του χέρια τὸν χαῖδεσαν τρέμοντας ἀπὸ συγκίνηση, ἐνῶ τὰ χεῖλη του μόλις πὺ μπόρεσαν καὶ ψιθύρισαν αὐτὰ ἐδῶ τὰ λόγια τὰ μισοπνιγμένα στὰ δάκρυα καὶ στ' ἀνα-

Τώρα πού σέ είδα παιδί μου ἄς πεθάνω.

φυλλητά : «Τώρα πού σέ είδα παιδί μου, ἄς πεθάνω!» Ἡ σκηνή ἐκείνη ἦταν τόσο συγκινητική, πού κλάψανε ἀκόμα κι οἱ στρατιῶτες τοῦ Ἰωσήφ.

Τὴν ἱστορία τοῦ Ἰωσήφ τὴν ἔμαθε γρήγορα ὅλη ἡ Αἴγυπτος, καὶ πολὺς κόσμος ἔτρεξε καὶ μαζεύτηκε γύρω ἀπὸ τὸ ἀμάξι τοῦ Ἰωσήφ, νὰ θαυμάσῃ τὸν πατέρα καὶ τὴ γενιά τοῦ δευτέρου βασιλιά τῆς χώρας.

Ὁ Φαραὼ χάρισε στὸν Ἰακώβ καὶ στὰ παιδιά του μιὰ μεγάλη πεδιάδα νὰ τὴν ἔχουν δικιά τους, νὰ τὴν καλλιεργοῦν καὶ νὰ ζοῦν ἀπὸ τὰ γεννήματά της. Ἐκεῖ ἔμεινε ὁ Ἰακώβ δεκαεφτά χρόνια, καὶ σὰν ἔγινε 147 χρονῶν καὶ κατάλαβε πὼς θὰ πεθάνῃ, κάλεσε τὸν Ἰωσήφ καὶ τοῦ εἶπε : «Παιδί μου, νάχης τὴν εὐχή μου, θὰ σοῦ ζητήσω μιὰ χάρη, καὶ θέλω νὰ μοῦ τὴν κάνης. Σὲ λίγο θὰ πεθάνω. Σὲ παρακαλῶ λοιπὸν νὰ μὴ θάψετε στὴν Αἴγυπτο, ἀλλὰ νὰ μὲ πᾶτε στὴ γῆ Χανανάν.» Μόλις εἶπε αὐτὰ ὁ Ἰακώβ, εὐλόγησε τὸν Ἰωσήφ καὶ ὅλα του τὰ παιδιά καὶ ξεψύχησε. Τὸ θάνατο τοῦ Ἰακώβ τὸν τίμησε ὅλη ἡ γενιά του καὶ μαζί ὅλη ἡ Αἴγυπτος.

Σε λίγες μέρες ὁ Ἰωσήφ πήγε τὸν Ἰακώβ στὴ Χαναάν καὶ τὸν ἔθαψε στὸν οἰκεγενειακό του τάφο. Ὑστερα ξαναγύρισε στὴν Αἴγυπτο.

Ὁ Ἰωσήφ ἔζησε ἀρκετὰ χρόνια εὐτυχισμένος μαζί με ὄλους τοὺς συγγενεῖς του στὴν Αἴγυπτο. Μὰ σὰν κατάλαβε τὸ τέλος του, κάλεσε τ' ἀδέρφια του καὶ τὰ παρακάλεσε νὰ τὸν θάψουν κι αὐτὸν κοντὰ στὸν πατέρα του, στὴ γῆ Χαναάν. Πέθανε σὲ ἡλικία 110 χρονῶν καὶ τὸ θάνατό του τὸν θρήνησε ὅλη ἡ Αἴγυπτος.

Ὁ Ἰωσήφ ἦταν σ' ὅλη του τὴ ζωὴ τόσο καλὸς καὶ πονόψυχος, πὺ ἡ ἐκκλησία μας τὸν ὀνομάζει *Πάγκαλο*, καὶ τὴ ζωὴ του τὴν παρομοιάζει με τὸ βίο τοῦ Χριστοῦ.

Τὴ μνήμη τοῦ Ἰωσήφ τὴ γιορτάζουμε τὴ *Μεγάλη Δευτέρα*.

Ὁ Μωϋσῆς.

Δὲν πέρασαν πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε πὺ πέθανε ὁ Ἰωσήφ, καὶ πέθανε κι ὁ Φαραώ, πὺ προστάτευε τοὺς Ἑβραίους. Τότε ἀνέβηκε στὸ θρόνο ἕνας ἄλλος Φαραώ. Στὸ μεταξύ οἱ Ἰσραηλίτες στὴν Αἴγυπτο εἶχαν πληθύνει πάρα πολὺ. Γι αὐτὸ οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς φοβήθηκαν καὶ εἶπαν: Ποιὸς ξέρει; Μιὰ μέρα μπορεῖ νὰ μᾶς πολεμήσουν καὶ νὰ μᾶς σκλαβώσουν. Ἄς βροῦμε λοιπὸν ἕνα τρόπο νὰ τοὺς βγάλουμε ἀπὸ τὴ μέση ἢ τεύλάχιστον νὰ τοὺς λιγοστεύουμε.

Ἄρχισαν λοιπὸν οἱ Αἰγύπτιοι νὰ φέρνουνται σκληρὰ στοὺς Ἰσραηλίτες καὶ νὰ τοὺς τυραννοῦν με βαρεῖες δουλειές. Ὅμως κι ἔτσι οἱ Ἰσραηλίτες ἀντὶ νὰ λιγοστεύουν, πλήθαιναν ἀκόμα πιὸ παλὺ. Τότε ὁ Φαραώ κάλεσε μυστικά στὸ παλάτι του ὄλες τὶς μαμές καὶ τοὺς εἶπε: « Ἀπὸ σήμερα ὄλα Ἰσραηλιτόπουλα γεννιοῦνται ἀγόρια, θὰ τὰ πνίγετε, χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαῖνη κανεὶς». Οἱ μαμές ὄμως φοβήθηκαν τὸ Θεὸ καὶ δὲν τᾶπνιγαν τὰ μωρά.

Ὅταν εἶδε ὁ Φαραώ πὺς τίποτα δὲ γίνεται, ἔβγαλε μιὰ διαταγὴ: Ὅ τοιο Ἰσραηλιτόπουλο γεννιέται ἀγόρι, νὰ τὸ ρίχνουν στὸν ποταμὸ Νεῖλο καὶ νὰ τὸ πνίγουν.

Ἡ διαταγὴ αὐτὴ ἀναστάτωσε ὄλους τοὺς πονόψυχους ἀνθρώπους καὶ πιὸ πολὺ τοὺς Ἰσραηλίτες. Ὅλος ὁ Ἰσραηλιτικὸς λαὸς στέναζε, οἱ Ἰσραηλιτισσες; μανάδες κλαίγανε καὶ χτυπιόν-

“Α τὸ χρυσό μου! Εἶναι Ἑβραϊόπουλο.

ταν, κι οἱ λεύτερες Ἑβραιοπούλες δὲ θέλανε νὰ παντρευτοῦν, γιατί σκεφτόντανε τὴ συμφορὰ πού θὰ τίς εὔρισκε, ἂν κάναν ἀγόρι.

Ὁ θρηγος τῶν Ἰσραηλιτῶν ἔφτασε ψηλὰ στὸν οὐρανό, κι ὁ σπλαχνικός Θεός πού τὸν ἄκουσε, τοὺς λυπήθηκε, κι ἀποφάσισε νὰ τοὺς γλιτώσῃ ἀπὸ τὴ σκλαβιά. Γι αὐτὸ τοὺς ἔστειλε ἕνα ἀγοράκι, πού ἅμα θὰ μεγάλωνε καὶ θὰ γινόταν ἄντρας, θὰ τοὺς ἔπαιρνε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καὶ θὰ τοὺς ὀδηγοῦσε στὴ γῆ Χαναάν. Τὸ ἀγοράκι αὐτὸ τὸ γέννησε μιὰ Ἑβραία, πού εἶχε κι ἄλλὰ δυὸ μεγάλα παιδιά, τὴ Μαριάμ καὶ τὸν Ἀσρών. Αὐτὴ, γιὰ νὰ μὴν τῆς τὸ πνίξουν στὸν ποταμό, τὸκρυβε τρεῖς μῆνες. Ὅμως ὡς πότε θὰ τὸκρυβε; Μιὰ μέρα θὰ τὴν πιάνανε οἱ Αἰγύπτιοι καὶ θὰ τὴν πνίγανε μαζί μὲ τὸ μωρό της στὸ Νεῖλο. Σκέφτηκε λοιπὸν ἕναν ἔξυπνο τρόπο γιὰ νὰ σώσῃ τὸ ἀγοράκι της. Πῆρε ἕνα μεγάλο ψάθινο κουτί, τὸ ἄλειψε καλὰ γύρω-γύρω μὲ πίσσα, ἔτσι πού νὰ μὴν παίρνη νερὰ, κι ἔβαλε μέσα σ' αὐτὸ τὸ μωρό της. Ὑστερα τὸ ἔδωσε στὴν κόρη της τὴ Μαριάμ καὶ τῆς εἶπε :

«Πάρε τὸ κουτί μὲ τὸ μωρὸ καὶ πήγαινέ το στὴν ἀκροποταμιὰ τοῦ Νείλου. Θὰ τὸ ἀφήσης ἀνάμεσα στὶς καλαμιές, ἐκεῖ ποὺ πάει καὶ κάνει τὸ λουτρό της ἡ κόρη τοῦ Φαραῶ. Μὰ ὅμως μὴ φύγης! Κρύψου κάπου καὶ περίμενε νὰ δῆς τί θ' ἀπογίνη τὸ παιδί.»

Πρόθυμη ἡ Μαριάμ πήγε στὸ ποτάμι, κι ἔκανε ὅπως τῆς εἶπε ἡ μητέρα της. Σὲ λίγο τὸ κουτί ἔπλεε στὴν ἀκροποταμιὰ τοῦ Νείλου ἀνάμεσα στὶς καλαμιές. Δὲν πέρασε πολλὴ ὥρα καὶ νά! Ἡ κόρη τοῦ Φαραῶ μαζί μὲ πολλὰς ὑπηρέτριες ἐρχότανε σὲ κείνο τὸ μέρος γιὰ νὰ λουστῆ. Ἀκούει τότε κλάματα μωροῦ κι ἀμέσως προστάζει μιὰν ὑπηρέτρια νὰ πάη νὰ δῆ ἀπὸ ποῦ ἔρχεται ἡ φωνή. Σὲ λίγη ὥρα γύρισε πίσω ἡ ὑπηρέτρια κρατών-στα χέρια της ἓνα κουτί. Τὸ ἀνοίγουν καὶ τί νὰ δοῦν; Ἐνα μωρὸ παχουλὸ, ζωηρὸ καὶ χαριτωμένο.

— «Α! τὸ χρυσό μου! Εἶναι ἀπὸ τὰ Ἑβραϊόπουλα, λέει μὲ συμπόνια ἡ βασιλοπούλα. Ἄς τὸ πάρουμε μαζί μας. Εἶναι τυχερὸ του νὰ ζήσῃ.

Τότε βγαίνει μέσα ἀπὸ τὶς καλαμιές ἡ Μαριάμ, πλησιάζει τὴ βασιλοπούλα, καὶ τῆς λέει :

— Μήπως θέλετε καμιὰ γυναίκα, γιὰ νὰ θηλάξῃ τὸ μωρὸ ;
Ξέρω ἐγὼ μιὰ . . . Νὰ τὴν εἰδοποιήσω ;

Ἄλλο ποὺ δὲν ἤθελε ἡ βασιλοπούλα !

— Ναι, κορίτσι μου. Τρέξε καὶ κάνε ὅπως εἶπες.

Σὲ λίγη ὥρα ἡ Μαριάμ βρισκόταν στὸ σπίτι τους, διηγῆ-θηκε στὴ μητέρα της ὅλη τὴν ἱστορία, καὶ μαζί κόρη καὶ μάνα πήγαν καὶ βρῆκαν τὴ βασιλοπούλα.

Ἀπὸ τότε τὸ τυχερὸ Ἑβραϊόπουλο ζοῦσε καὶ μεγάλωνε στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας του, καὶ κείνη χαιρόταν ποὺ τῷ τρέφε μὲ τὸ γάλα της. Ἡ βασιλοπούλα ὀνόμασε τὸ παιδάκι «*Μωϋσῆ*», ποὺ Αἰγυπτιακὰ σημαίνει «*σωσμένος ἀπὸ τὰ νερά*».

Ἡ φυγὴ τοῦ Μωϋσῆ.

Ὁ Μωϋσῆς μεγάλωσε σὰ βασιλόπουλο μὲς στὰ παλάτια τοῦ Φαραῶ. Ἡ βασιλοπούλα τὸν φρόντιζε σὰν παιδί της, τοῦ εἶχε καλοὺς δασκάλους καὶ τοῦ ἔμαθε ὅλη τὴ σοφία ἐκείνης τῆς ἐποχῆς. Μὰ ἡ μητέρα τοῦ Μωϋσῆ, ποὺ συχνὰ πήγαινε στὸ κα-

λάτι, τὸν συμβούλευε καὶ τοῦ ἔλεγε κρυφά: «Μωϋσῆ μου, ὅσα μαθαίνης ἐδώ μέσα, εἶναι καλὰ καὶ χρήσιμα. Μὴν ξεχνᾷς ὅμως πῶς εἶσαι παιδί μου, καὶ μέσα στίς φλέβες σου κυλάει αἷμα Ἰσραηλιτικό. Μὴ λησμονεῖς, πῶς εἶσαι κι ἐσύ ἕνας Ἑβραῖος σάν κι αὐτούς, πού βασανίζει ὁ Φαραώ».

Ὁ Μωϋσῆς ἄκουε τὰ λόγια τῆς μητέρας του καὶ λυπόταν πολὺ, γιὰ τὴν κατάντια τῶν συμπατριωτῶν του. Συχνὰ πήγαινε στίς Ἰσραηλιτικὲς συνοικίες καὶ μέ δάκρυα στὰ μάτια παρακολουθοῦσε τὰ μαρτύρια, πού τραβοῦσαν οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους.

Μιά μέρα βλέπει ὁ Μωϋσῆς ἕναν Αἰγύπτιο νὰ δέρνη ἀλύπητα ἕναν Ἑβραῖο. Κανένας δὲν τολμοῦσε νὰ βοηθήσῃ τὸν Ἑβραῖο. Τότε ὁ Μωϋσῆς ἔνωσε τὸ αἷμα του νὰ βράζῃ ἀπὸ ἀγανάχτηση, καὶ χωρὶς νὰ τὸ καλοσκεφτῆ, ὄρμᾳ καὶ σκοτώνει τὸν Αἰγύπτιο. Ὑστερα τὸν παραχώνει κρυφὰ στὸν ἄμμο καὶ φεύγει.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Μωϋσῆς ξαναπηγαίνει στίς Ἰσραηλιτικὲς συνοικίες, καὶ κεῖ πού σιριάνιζε, βλέπει δυὸ Ἑβραῖους νὰ χτυπιούνται: «Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, τοὺς λέει, μὴ χτυπιέστε! Εἴστε καὶ οἱ δυὸ ἀδέρφια.» Μὰ ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ τοῦ ἀπαντᾷ: «Καὶ ποῖός σ' ἔβαλε ἐσένα ἄρχοντα καὶ δικαστὴ μας; Ἡ μήπως θέλεις νὰ μὲ σκοτώσης κι ἐμένα, σάν πού σκότωσες ἐχτὲς τὸν Αἰγύπτιο;»

Μόλις ἄκουσε ὁ Μωϋσῆς αὐτὸ τὸ λόγο, κατάλαβε πῶς ἔπρεπε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο, γιὰ τὸ μυστικό του γρήγορα θὰ τὸ μάθαινε ὁ Φαραώ. Ἐφυγε λοιπὸν κρυφὰ καὶ πῆγε σὲ μιὰ μακρινὴ χώρα, στὴ γῆ Μαδιάμ, ὅπου δὲ μπορούσε νὰ τὸν βρῆ κανένας νὰ τοῦ κἀνῃ κακό.

Ὁ Θεὸς καλεῖ τὸ Μωϋσῆ.

Ὁ Μωϋσῆς, σάν ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ πού ἦταν, γνωρίστηκε μὲ τὸν ἱερέα Ἰοθὼρ, πού εἶχε κατάκαλη καρδιά.

Ὁ Ἰοθὼρ εἶχε μιὰ καλὴ κόρη τὴ Σεπφώρα. Αὐτὴ τὴ πάντρεψε μὲ τὸ Μωϋσῆ, κι ἔτσι οἱ δυὸ ἐκεῖνοι ἄνθρωποι γίνανε καὶ συγγενεῖς.

Μιά μέρα ὁ Μωϋσῆς ἔβοσκε τὰ πρόβατά του πάνω στὸ βουνὸ Χωρήβ, ὅπου ξσφνικὰ βλέπει ἕνα μεγάλο βάτο, πού

ἔβγαζε φλόγες. Ὁ βάτος ἄναβε καὶ δὲν καιγόταν. Αὐτὸ ἔκανε μεγάλη ἐντύπωση στὸ Μωϋσῆ καὶ θέλησε νὰ πάη κοντά. Τότε ὁμοῦς τὶ νὰ δεῖ καὶ τὶ ν' ἀκούσῃ!

Ἐνας ἄγγελος παρουσιάστηκε ἀνάμεσα ἀπ' τὶς φλόγες, καὶ μιὰ φωνὴ βαρεῖα καὶ μεγαλόπρεπη ἀκούστηκε μέσ' ἀπ' τὸ βάτο: «Μωϋσῆ, Μωϋσῆ, μὴν πλησιάζῃς σὲ τοῦτο τὸ μέρος. Λύσε τὰ ποδήματά σου ἀπὸ τὰ πόδια σου, γιατί αὐτὸς ὁ τύπος εἶναι ἱερός. Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Ἰσαὰκ καὶ τοῦ Ἰακώβ.»

Ὁ Μωϋσῆς δὲν τολμοῦσε νὰ κοιτάξῃ πρὸς τὸ μέρος τῆς φλόγας. Μὰ ἡ βαρεῖα καὶ μεγαλόπρεπη φωνὴ εἶπε πάλι: «Μωϋσῆ εἶδα πόσο ὑποφέρει ὁ λαὸς σου στὴν Αἴγυπτο καὶ ἄκουσα τοὺς στεναγμούς του. Τώρα θὰ σᾶς ἐλευθερώσω ἀπὸ τὰ χέρια τῶν Αἰγυπτίων καὶ θὰ σᾶς ξαναπάω στὴ γῆ Χαναάν, ὅπου *τρέχει μέλι καὶ γάλα*. Πήγαινε λοιπὸν στὸ βασιλιὰ τῆς Αἰγύπτου καὶ πές του νὰ σᾶς ἀφήσῃ νὰ φύγετε ἀπὸ τὴ χώρα του.»

Ὁ Μωϋσῆς ταράχτηκε πολὺ, σὰν ἄκουσε αὐτὰ τὰ λόγια καὶ εἶπε: «Ἐγὼ νὰ πάω στὸ Φαραῶ! Ἐγὼ νὰ πάρω τοὺς Ἰσραηλίτες ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καὶ νὰ τοὺς ὀδηγήσω στὴ Χαναάν! Καὶ ποιὸς εἶμαι ἐγὼ, Θεέ μου, γιὰ νὰ μπορέσω νὰ κάνω τόσο δύσκολα πράγματα;»

— Μὴ φοβᾶσαι! Ἐγὼ εἶμαι μαζί σου.

— Κύριε, ξαναεἶπε ὁ Μωϋσῆς. Μὰ ἐγὼ δὲ θὰ μπορέσω νὰ τὰ πῶ ὁμορφα στὸ λαὸ καὶ νὰ τὸν κάνω νὰ μὲ πιστέψῃ, γιατί εἶμαι λεπτόφωνος καὶ βραδύγλωσσος. Στείλε λοιπὸν ἄλλον στὴ θέση μου.

Τότε ξαναεἶπε ὁ Θεός:

— Ἐγὼ, ὁ Θεός, σὲ διατάζω. Νὰ ὁ ἀδερφός σου ὁ Ἀαρών. Αὐτὸν νὰ πάρῃς μαζί σου, ποὺ εἶναι μεγάλφωνος καὶ τὰ λέει ὠραῖα. Ὅ,τι θέλεις νὰ πῆς ἐσὺ στὸ λαὸ σου, θὰ τὸ λές σ'ἐκεῖνον, «κι αὐτὸς θὰ εἶναι τὸ στόμα σου».

Ὁ Μωϋσῆς ἄκουσε τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ κι ἄφησε τὸ βουνὸ Χωρήβ γιὰ νὰ πάη στὴν Αἴγυπτο. Πῆρε λοιπὸν μαζί του τὴ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά του, ἀποχαιρέτησε τὸν πεθερὸν τοῦ τὸν Ἰσθὸρ κι ἔφυγε γιὰ τὴ χώρα τοῦ Φαραῶ.

Οἱ Ἰσραηλίτες φεύγουν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο.

Στὸ δρόμο, ποὺ πήγαινε ὁ Μωϋσῆς γιὰ τὴν Αἴγυπτο, συνάντησε τὸν ἀδερφό του τὸν Ἀαρὼν καὶ τοῦ διηγήθηκε ὅλα ὅσα εἶδε κι ἄκουσε πάνω στὸ βουνὸ Χωρήβ. Τότε ὁ Ἀαρὼν ἀκολούθησε πρόθυμα τὸ Μωϋσῆ.

Σὰν φτάσανε στὴν Αἴγυπτο πῆγε ὁ Μωϋσῆς στὰ παλάτια, παρουσιάστηκε στὸ Φαραῶ καὶ τοῦ εἶπε : «Ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ σὲ προστάζει νὰ μᾶς ἀφήσης νὰ φύγουμε». Ὁ Φαραῶ, θύμωσε πολὺ κι ἔδιωξε τὸ Μωϋσῆ καὶ τὸν Ἀαρὼν. Ἀπὸ κείνη τὴ μέρα ὁ Φαραῶ ἔδωσε διαταγὴ στοὺς Αἰγυπτίους νὰ βασανίζουν ἀκόμα πιὸ σκληρὰ τοὺς Ἑβραίους.

Τότε ὁ Θεὸς ὀργίστηκε καὶ τιμώρησε τοὺς Αἰγυπτίους : Τὸ νερὸ τοῦ Νείλου ἔγινε ἀμέσως αἷμα κι ἀπ' ὅλα τὰ ποτάμια βγήκαν χιλιάδες μεγάλα βατράχια καὶ κατάστρεφαν τὸν τόπο.

Σὰν τὰ εἶδε αὐτὰ ὁ Φαραῶ φοβήθηκε πολὺ καὶ ὑποσχέθηκε στὸ Μωϋσῆ, πὼς θάφηνε ἐλεύθερους τοὺς Ἑβραίους, ἂν ὁ Θεὸς σταματοῦσε τὴν ὀργή του. Τότε ὁ Μωϋσῆς παρακάλεσε τὸ Θεὸ νὰ σταματήσῃ τὴν ὀργή του, κι ἀμέσως τὰ βατράχια φύγανε καὶ τὸ αἷμα τοῦ Νείλου ξανάγινε νερό. Μὰ ὁ κακὸς Φαραῶ δὲν κράτησε τὴν ὑπόσχεσή του. Γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς τὸν τιμώρησε σκληρότερα. Ἔστειλε στὴ χώρα χιλιάδες σκνίπες, ποὺ πετοῦσαν παντοῦ καὶ τύφλωναν τοὺς ἀνθρώπους. Πάλι φοβήθηκε ὁ Φαραῶ, πάλι ὑποσχέθηκε στὸ Μωϋσῆ πὼς θάφήσῃ τοὺς Ἰσραηλίτες νὰ φύγουν καὶ πάλι δὲν κράτησε τὴν ὑπόσχεσή του. Αὐτὸ ἔγινε πολλές φορές, καὶ κάθε φορὰ ὁ Θεὸς τοῦ ἔστειλε κι ἀπὸ μιὰ τιμωρία. Οἱ τιμωρίες αὐτὲς ὀνομάστηκαν «*πληγὲς τοῦ Φαραῶ*» καὶ ἦταν ὅλες δέκα. Ἔτσι χιλιάδες μύγες καὶ ἄλλα ζωῦφια γέμισαν τὰ σπίτια τῶν Αἰγυπτίων. Βαρὺ θανατικὸ βρῆκε τὰ ζῶα τους καὶ τ' ἀφάνιζε. Σύννεφο οἱ ἀκρίδες πέσανε στὰ σπαρτὰ τους καὶ στὰ δέντρα τους. Ὁ ἥλιος σκοτείνιασε, καὶ τρεῖς μέρες δὲ βλέπανε τίποτα. Χαλάζι, μεγάλο σὰν κυδῶνι, ἔπεφτε καὶ σκότωνε ἀνθρώπους καὶ ζῶα. Πληγὲς γέμισαν τὰ κορμιά τους καὶ τέλος ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ μὲ τὸ πύρινο σπαθὶ του στὸ χέρι πῆγε κατὰ τὰ μεσάνυχτα καὶ θανάτωσε ὅλα τὰ πρωτογέννητα παιδιὰ τῶν Αἰγυπτίων. Μόνο τὰ Ἑβραϊόπουλα σώθηκαν, γιὰτὶ ὁ

Μωϋσῆς φωτίστηκε ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ εἶπε στοὺς Ἑβραίους νὰ σφάξουν ἀπὸ ἓνα πρωτογέννητο ἀρνάκι καὶ μὲ τὸ αἷμα του νὰ βόψουν τὶς πόρτες καὶ τὰ παράθυρα τῶν σπιτιῶν τους. Ἔτσι, βλέποντας ὁ ἄγγελος τὸ αἷμα στὶς πόρτες, ξεχώριζε τὰ σπίτια τῶν Ἑβραίων καὶ δὲν τὰ πείραζε.

Κλάματα καὶ μοιρολόγια ἀκούγονταν ἀπὸ τὰ σπίτια τῶν Αἰγυπτίων. Ὡς καὶ τὸ πρωτογέννητο παιδί τοῦ Φαραῶ θανατώθηκε κι αὐτό. Ὁλη ἡ Αἴγυπτος ντύθηκε στὰ μαῦρα κι ὁ Φαραῶ φοβήθηκε τόσο πολὺ, ποὺ κάλεσε τὸ Μωϋσῆ καὶ τὸν Ἀαρῶν καὶ τοὺς εἶπε τρέμοντας : «Γρήγορα νὰ πάρετε τὸ λαὸ σας καὶ νὰ φύγετε ἀπὸ τὴ χώρα μου.»

Τότε ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἀαρῶν πῆγαν χαρούμενοι στοὺς Ἑβραίους καὶ τοὺς εἶπαν νὰ σφάξῃ ἡ κάθε οἰκογένεια ἀπὸ ἓνα ἀρνί, νὰ τὸ φᾶνε μὲ ψωμί φτιαγμένο χωρὶς προζύμι κι ὕστερα νὰ ἐτοιμαστοῦν γιὰ νὰ φύγουν.

Τὴ μέρα αὐτὴ τὴ γιορτάζουν ἀκόμα καὶ σήμερα οἱ Ἑβραῖοι μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Εἶναι ἡ μέρα τῶν Ἀζύμων, δηλαδὴ τὸ Πάσχα τους.

Οἱ Ἰσραηλίτες περνοῦν τὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα.

Ὁ Μωϋσῆς πῆρε τὰ κόκκαλα τοῦ Ἰωσήφ καὶ ξεκίνησε μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους Ἰσραηλίτες γιὰ τὴ Χαναάν. Ἦταν ὄλοι—ὄλοι ἐξακόσιες χιλιάδες καὶ βάδιζαν μέρα νύχτα ὥσπου φτάσανε στὶς ἀκρογιαλιές τῆς Ἐρυθρᾶς θάλασσας. Τώρα πιά βρισκόντανε πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο, κι ὄλοι τοὺς χαιρόντανε γι αὐτό. Μὰ ξαφνικὰ φάνηκε ἀπὸ μακριὰ σκόνη πυκνὴ σὰ σύννεφο, ποὺ ὄλοένα τοὺς πλησίαζε. Ὑστερα ἀκούστηκαν ποδοβολητὰ ἀλόγων καὶ κρότοι ἀπὸ ἄρματα πολεμικά. Καὶ νά! Ὅλο τὸ ἵππικὸ τῶν Αἰγυπτίων ἐρχότανε κατὰ πάνω τους, μαζὶ μὲ τὸ Φαραῶ. Φαίνεται πῶς ὁ Φαραῶ τὸ μετάνοιωσε ποὺ τοὺς ἄφησε καὶ φύγανε, κι ἐρχότανε τώρα μὲ τὸ στρατό του νὰ τοὺς γυρίσῃ πίσω.

Τότε οἱ Ἑβραῖοι φοβήθηκαν πολὺ καὶ φώναζαν κατατρομαγμένοι στὸ Μωϋσῆ : «Ἐσὺ τὰ φταῖς γι αὐτὴ τὴ συμφορὰ. Δὲν

Ὁ Μωϋσῆς κατέβασε τὸ ραβδί του καὶ τὰ νερά ἐνώθηκαν.

εἶχε τάφους ἢ Αἴγυπτος γιὰ νὰ μᾶς θάψης, μόνο μᾶς ἔφερες ἐδῶ ν' ἀφήσουμε τὰ κόκκαλά μας στὴν ἔρημο;» Ὁμως ὁ Μωϋσῆς δὲ δειλίασε. «Σταθῆτε καὶ δὲ θὰ μᾶς ἀφήσῃ ὁ Θεὸς νὰ χαθοῦμε.» Αὐτὰ τοὺς εἶπε, καὶ σήκωσε τὸ ραβδί του σὰν πελώρια σπάθα πάνω ἀπὸ τὴ θάλασσα. Ἀμέσως τὰ νερά, μὲ τὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ, χωρίστηκαν στὰ δυὸ κι ἄνοιξαν δρόμο. Ἀπὸ κεῖ πέρασαν ὅλοι οἱ Ἰσραηλίτες καὶ φτάσανε στὴν ἀπέναντι ἀκρογιαλιά, χωρὶς νὰ πάθῃ κανένας τίποτα. Ὑστερα γύρεψαν νὰ περάσουν καὶ οἱ Αἰγύπτιοι. Μὰ τότε ὁ Μωϋσῆς κατέβασε τὸ ραβδί του καὶ τὰ νερά ἐνώθησαν πάλι καὶ πνίξανε ὅλο τὸν Αἰγυπτιακὸ στρατὸ καὶ τὸ Φαραὼ μαζί. Οἱ Ἰσραηλίτες παρακολούθησαν αὐτὸ τὸ τρομερὸ θέαμα, καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια γονάτισαν κι εὐχαρίστησαν τὸ Θεό, πού τοὺς ἔσωσε ἀπὸ τὰ χέρια τῶν Αἰγυπτίων.

Οἱ Ἰσραηλίτες στὴν ἔρημο.

Σὰν πέρασαν οἱ Ἰσραηλίτες τὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα, φτάσανε σὲ μιὰν ἔρημο, πού δὲν εἶχε οὔτε στάλα νερό. Ὅλη μέρα τὴν ἔψηγε ὁ ἥλιος καὶ ἄλλο τίποτα δὲν ἔβλεπες ἐκεῖ, παρὰ ἄμμο καὶ οὐρανό.

Σὲ λίγο καιρὸ οἱ ἰστροφὲς τέλειωσαν κι οἱ Ἑβραῖοι δὲν εἶχαν τίποτα νὰ φᾶνε. Τὸ μάτι τους θόλωσε ἀπὸ τὴν πείνα κι ἄρχισαν τὰ παράπονα στὸ Μωϋσῆ: «Μᾶς ἔφερες ἐδῶ γιὰ νὰ μᾶς φάη ὁ ἄμμος. Δὲν ἀντέχουμε πιά».

Ὅμως ὁ Θεὸς δὲν τοὺς ἄφησε καὶ τότε νὰ χαθοῦν. Τοὺς ἔστειλε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ γιὰ φαγητὸ χιλιάδες ὀρτύκια καὶ γιὰ ψωμί μιὰ γλυκειὰ κι δόλολευκη τροφή, ποὺ ἔπεφτε στὴ γῆ σὰν τὸ χιόνι. Τρέχανε οἱ Ἰσραηλίτες καὶ μάζευαν τὸ θεϊκὸ αὐτὸ ψωμί, φωνάζοντας «μᾶνα, μᾶνα» ποὺ θὰ πῆ «*εἶναι τοῦτο!*» Τόσο ὁμορφο ἦτανε. ποὺ τοῦ ἔμεινε ὡς σήμερα τὸ ὄνομα *μᾶνα*.

Σὲ λίγο οἱ Ἰσραηλίτες διψασαν. Τότε ὁ Μωϋσῆς χτύπησε μὲ τὸ ραβδί του ἓνα βράχο, κι ὁ βράχος σκίστηκε στὰ δυὸ κι ἀπὸ τὴ σκισμάδα πετάχτηκε κρῦο νερό. Ἔτσι οἱ Ἰσραηλίτες μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ δὲ στερήθηκαν τίποτα μέσα στὴν ἔρημο.

Ἐνας πόλεμος μέσα στὴν ἔρημο.

Οἱ Ἰσραηλίτες βάδιζαν ἀκόμα στὴν ἔρημο. Στὸ δρόμο τους ὅμως συχνὰ τοὺς ἐνοχλοῦσαν οἱ Ἀμαληκίτες, ποὺ ἦταν λαὸς βάρβαρος καὶ πολεμικός. Αὐτοὶ πέφτανε σὰ λύκοι ἀπάνω τους, ἄρπαζαν ὅ,τι προλάβαιναν καὶ φεύγανε. Τότε ὁ Μωϋσῆς κάλεσε ἓνα γενναῖο ἄντρα, τὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, καὶ τοῦ εἶπε: «Διάλεξε τὰ καλύτερὰ μας παλληκάρια κι ἔβγα νὰ πολεμήσης τοὺς Ἀμαληκίτες.» Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ἔκανε ὅ,τι τὸν πρόσταξε ὁ Μωϋσῆς. Ἐτοίμασε στρατὸ καὶ βγήκε νὰ πολεμήσῃ τοὺς Ἀμαληκίτες. Ὁ Μωϋσῆς πάλι πῆρε μαζί του τὸν Ἀαρὼν καὶ τὸν Ὠρ, κι ἀνέβηκε σὲ μιὰ βουνόκορφή γιὰ νὰ παρακαλέσῃ τὸ Θεὸ καὶ νὰ ζητήσῃ τὴ βοήθειά Του.

Σὰν ἄρχισε ἡ μάχη, ὁ Μωϋσῆς σήκωσε τὰ χέρια του ψηλὰ στὸν οὐρανὸ κι ἄρχισε νὰ προσεύχεται στὸ Θεό. Ὅσῃν ὥρα εἶχε σηκωμένα τὰ χέρια του, οἱ Ἰσραηλίτες νικοῦσαν. Μὰ ὅταν κουραζόταν καὶ τὰ κατέβαζε, νικοῦσαν οἱ Ἀμαληκίτες. Τί νὰ κάνῃ τότε ὁ Μωϋσῆς; Σήκωνε πάλι τὰ χέρια του ψηλὰ στὸν οὐρανὸ καὶ προσευχόταν. Καὶ νὰ ποὺ νικοῦσαν ξανά οἱ Ἰσραηλίτες. Ὅμως ὡς πότε ὁ Μωϋσῆς, ποὺ ἦταν γέρος ἄνθρωπος, θὰ μποροῦσε νὰ κρατᾷ σηκωμένα τὰ χέρια; Κουράστηκε πολὺ καὶ τᾶφησε νὰ πέσουν. Τότε ὁ Ἀαρὼν καὶ ὁ Ὠρ τοῦπιασαν καὶ τοῦ σήκωσαν τὰ χέρια ὁ ἓνας ἀπὸ δῶ κι ὁ ἄλλος ἀπὸ κεῖ καὶ τοῦ τὰ κρατοῦσαν ἔτσι, ὥσπου νίκησαν οἱ Ἰσραηλίτες μιὰ καὶ καλῆ τοὺς Ἀμαληκίτες καὶ τοὺς διώξαν ἀπὸ τὴν ἔρημο.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Μωϋσῆς πῆρε τὸ λαὸ του καὶ πῆγε στὸ βουνὸ Σινά.

Οι δέκα έντολές.

“Όταν φτάσανε οί 'Ισραηλίτες στο βουνό Σινά, ανέβηκε ο Μωϋσης στην κορφή του βουνου για να προσευχηθή. Τότε άκουσε τη φωνή του Θεου, που του έλεγε : «Μωϋση, πήγαινε και πές στους 'Ισραηλίτες να μου είναι πιστοί και ν' άκουνε τó θέλημά μου, αν θέλουν να τους προστατεύω πάντα και να τους βοηθώ.»

— Καί ποιό είναι τó θέλημά Σου ; ρώτησε ο Μωϋσης.

— “Άς νηστεψουν τρεις μέρες και έλα τότε στο βουνό να σοφ φανερώσω τó θέλημά μου.

Αυτά εΐπε ο Θεός στο Μωϋση κι εκείνος κατέβηκε άμέσως από τó βουνό και πήγε και εΐπε στους 'Ισραηλίτες τά λόγια του Θεου. Τρεις μέρες νήστεψαν οί 'Ισραηλίτες και τήν τρίτη μέρα ο Μωϋσης τους οδήγησε ως τους πρόποδες του Σινά.

Τότε στην κορφή του βουνου άκούστηκαν ψαλμωδίες και σαλπίσματα άγγέλων, κι ο τόπος εκείνος έλαμψε από τις άστραπές. Κατέβηκε λοιπόν ο Θεός σά φωτιά πάνω στο Σινά και τó

βουνό ἔμοιαζε σὰν ἓνα πελώριο καμίνι, ποῦ ἀναβε καὶ καιγόταν. Ὅταν εἶδε τὴ φωτιά ὁ Μωϋσῆς, ἀνέβηκε στοῦ βουνό, κι ὁ Θεὸς τοῦ εἶπε:

- 1.) Ἐγὼ εἶμαι Κύριος ὁ Θεὸς σου, ποῦ σὲ γλίτωσα ἀπὸ τῆ σκλαβιά τῆς Αἰγύπτου. Δὲν πρέπει νὰ λατρεύης ἄλλο Θεό.
- 2.) Μὴν προσκυνᾷς τὰ εἰδῶλα, οὔτε ὅσα εἶναι πάνω στὸν οὐρανό, οὔτε ὅσα εἶναι κάτω στὴ γῆ, οὔτε ὅσα εἶναι στὰ νερὰ κάτω ἀπὸ τὴ γῆ.
- 3.) Μὴν ὀρκίζεσαι χωρὶς λόγο στοῦ ὄνομα τοῦ Θεοῦ.
- 4.) Ἐξη μέρες νὰ ἐργάζεσαι καὶ τὴν ἑβδομὴ μέρα νὰ ξεκουράζεσαι καὶ νὰ προσεύχεσαι στοῦ Θεοῦ.
- 5.) Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴ μητέρα σου, γιὰ νὰ εὐτυχήσης καὶ νὰ ζήσης πολλὰ χρόνια.
- 6.) Ποτέ σου μὴ σκοτώσης ἄνθρωπο.
- 7.) Ποτέ σου μὴν προσβάλης τὴν οἰκογενειακὴ τιμὴ τοῦ ἄλλου.
- 8.) Ποτέ σου μὴν κλέψης.
- 9.) Ποτέ σου νὰ μὴν ψευτομαρτυρήσης.
- 10.) Ποτέ σου νὰ μὴν ἐπιθυμήσης τὰ ξένα πράματα.

Αὐτὲς τὶς δέκα συμβουλὲς ἔδωσε ὁ Θεὸς στοῦ Μωϋσῆ κι ἐκεῖνος τὶς χάραξε πάνω σὲ δυὸ πέτρινες πλάκες. Ὑστερα κατέβηκε ἀπὸ τὸ βουνό καὶ πῆγε τὶς πλάκες στοὺς Ἰσραηλίτες. Αὐτοὶ τὶς διάβασαν μὲ προσοχὴ καὶ ὑποσχέθηκαν, πὼς θὰ τὶς ἐκτελοῦν σὲ ὅλη τους τὴ ζωὴ.

Οἱ συμβουλὲς αὐτὲς ὀνομάζονται *δέκα ἐντολές* ἢ *Διαθήκη τοῦ Θεοῦ*. Λέγονται ὁμοῦ καὶ *Μωσαϊκὸς Νόμος*.

Τὶς πλάκες μὲ τὶς δέκα ἐντολές, τὶς φύλαξαν ἀργότερα οἱ Ἰσραηλίτες μέσα σ' ἓνα κιβώτιο, ποῦ τ'ῶπαιρναν μαζί τους, ὅπου πῆγαιναν. Τὸ κιβώτιο αὐτὸ τὸ ὀνόμασαν *Κιβώτιο τῆς Διαθήκης*.

Ἀπὸ τὸ βουνό Σινὰ στὰ σύνορα τῆς Χαναάν.

Ὁ Μωϋσῆς ἀνέβηκε πάλι στοῦ βουνό Σινὰ καὶ προσευχόταν σαράντα μέρες. Τότε κι οἱ Ἰσραηλίτες νόμισαν πὼς θ'ἄμενε ἐκεῖ γιὰ πάντα, κοντὰ στοῦ Θεοῦ. Ἐπειδὴ ὁμοῦ θέλανε ν'ἄχουν ἓνα Θεό, ποῦ νὰ τὸν βλέπουν καὶ νὰ τὸν ψηλαφίζουν, ζήτησαν ἀπὸ τὸν Ἄαρὼν νὰ τοὺς φτιάσῃ ἓνα χρυσαφένιο μοσχάρι, ὅπως συνήθιζαν νὰ

κάνουν οί Αιγύπτιοι. Ὁ Ἀαρὼν δὲν ἤθελε, μὰ ἐκείνοι μάζεψαν ὅλα τους τὰ χρυσαφικά καὶ τὸν ἀνάγκασαν μὲ τὶς φωνές τους νὰ τὰ λυώσῃ καὶ νὰ τοὺς φτιάσῃ τὸ μοσχάρι. Σὰν ἔγινε τὸ χρυσὸ αὐτὸ ἄγαλμα, μαζεύτηκαν τριγύρω του οἱ Ἰσραηλίτες κι ἄρχισαν τὸ χορὸ καὶ τὸ τραγούδι, ὅπως κἀναν οἱ Αἱγύπτιοι. Τότε λέει ὁ Θεὸς στὸ Μωϋσῆ: «Πήγαινε στὸ λαὸ σου, γιατί Μὲ λησμονήσῃ καὶ παραστράτισε.»

Ὁ Μωϋσῆς λυπήθηκε πολὺ καὶ σὰν κατέβηκε κι εἶδε τὰ χάλια τῶν Ἑβραίων, θύμωσε καὶ τοὺς εἶπε: Ἀχάριστοι!! Τόσο γρήγορα λησμονήσατε τὰ καλὰ ποὺ σὰς ἔκανε ὁ Θεός; Αὐτὰ τοὺς φώναζε κι ἔρμησε πάνω στὸ χρυσὸ μοσχάρι καὶ τὸ κατακομμάτισε. Οἱ Ἰσραηλίτες λυπήθηκαν πολὺ γιὰ τὸ ἀμάρτημά τους, μετάνιωσαν καὶ ζήτησαν συχώρεση ἀπὸ τὸ Θεό. Ὁ καλὸς Θεὸς τοὺς συχώρεσε καὶ πάλι. Ὑστερα ὁ Μωϋσῆς ἔβαλε τοὺς Ἰσραηλίτες καὶ φτιάσαν ἓνα ναὸ τόσο ἀλαφρό, ποὺ νὰ μποροῦν νὰ τὸν μεταφέρουν ἀπὸ τόπο σὲ τόπο. Ἐκεῖ μέσα βάλανε τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης.

Σὰν πέρασε ἓνας χρόνος, οἱ Ἑβραῖοι ἄφησαν τὸ βουνὸ Σινὰ καὶ ξαναπῆραν τὸ δρόμο γιὰ τὴ χώρα τῶν πατέρων τους. Χωρὶς μεγάλες περιπέτειες μπόρεσαν καὶ πλησίασαν, ὕστερα ἀπὸ καιρὸ, στὰ σύνορα τῆς Χαναάν. Μπροστὰ τους ἀπλωνόταν ἡ εὐλογημένη ἐκείνη χώρα μὲ τὶς τόσες ὁμορφιές της καὶ μὲ ὅλα της τὰ καλὰ. Τότε ὁ Μωϋσῆς ἔστειλε στὴ Χαναάν δώδεκα ἄντρες, γιὰ νὰ δοῦνε τὸν τόπο καὶ νὰ τοῦ φέρουν πληροφορίες γιὰ τοὺς Χανανίτες. Οἱ δώδεκα αὐτοὶ ἄντρες ξεκίνησαν μὲ ἀρχηγούς τὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ καὶ τὸν Χάλεβ, καὶ πήγανε στὴ Χαναάν.

Ὁ γυρισμὸς τῶν δώδεκα ἀντρῶν καὶ ὁ θάνατος τοῦ Μωϋσῆ.

Πέρασαν 39 μέρες καὶ ἀκόμα νὰ γυρίσουν πίσω οἱ δώδεκα ἄντρες. Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ ἦρθανε πρῶτοι—πρῶτοι δύο ἄντρες, σηκώνοντας πάνω σὲ ξύλα κάτι πολὺ μεγάλα σταφύλια καὶ ἄλλα ὠραῖα φρούτα. Μόλις τοὺς εἶδαν οἱ Ἰσραηλίτες, μαζεύτηκαν μὲ χαρὰ τριγύρω τους κι ἄρχισαν νὰ τοὺς ρωτοῦν ἄλλος τοῦτο

κι ἄλλος ἐκεῖνο. Τότε καὶ κεῖνοι τοὺς εἶπαν: «Ἡ χώρα αὐτὴ εἶναι πλοῦσια καὶ δίνει τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ. Σὰς φέραμε λοιπὸν αὐτοὺς τοὺς καρπούς, γιὰ νὰ δεῖτε καὶ νὰ πιστέψετε».

Χάρηκαν πολὺ οἱ Ἰσραηλίτες γιὰ τὶς καλὲς αὐτὲς εἰδήσεις. Ἐκείνη τὴν ὥρα ἤρθαν κι οἱ ἄλλοι δέκα ἄντρες φορτωμένοι κι αὐτοὶ μὲ λογῆς—λογῆς φροῦτα. Ὅμως οἱ δώδεκα ἄντρες φαινόντανε στενοχωρημένοι. Γι αὐτὸ τοὺς ρώτησαν οἱ Ἰσραηλίτες τί ἄλλο εἶδαν στὴ Χαναάν. Κι ἐκεῖνοι ἀπάντησαν :

«Ἡ χώρα αὐτὴ ἔχει πανύψηλα δέντρα μὲ ὠραίους καρπούς, καὶ γίγαντες ἄντρες μὲ δυνατὰ μπράτσα. Θὰ μπορέσουμε ὅμως ἐμεῖς νὰ τὰ βγάλουμε πέρα μαζί τους, ποὺ εἶναι τόσο καλοὶ πατριῶτες κι ἔχουνε ζωσμένες τὶς πολιτεῖες τους μὲ γερὰ κάστρα ;» Σὰν ἄκουσαν οἱ Ἰσραηλίτες τὰ τελευταῖα αὐτὰ λόγια, φοβήθηκαν πολὺ καὶ φώναξαν : «Χαμένοι οἱ κόποι μας καὶ τὰ βάσανά μας. Ἄλλο τίποτα δὲ μένει, παρὰ νὰ τὰ μαζέψουμε καὶ νὰ γυρίσουμε πίσω στὴν Αἴγυπτο». Ἐκείνη τὴν ὥρα ἓνας μεγαλόσωμος ἄντρας σηκώθηκε κι ἄπλωσε τὰ χέρια του ἀπάνω ἀπὸ τὸ ἀνήσυχο αὐτὸ πλῆθος. Ἦταν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ κι ἤθελε κάτι νὰ πῆ. Ὅλοι σῶπασαν κι ἐκεῖνος μίλησε καὶ τοὺς εἶπε: «Ἀδέρφια ! Εἶναι ντροπὴ μας, νὰ θέλουμε νὰ γυρίσουμε πίσω, στὴ σκλαβιά τῆς Αἰγύπτου. Ἄς μὴν ξεχνᾶμε ὅτι χρόνια καὶ χρόνια τώρα προχωροῦμε καὶ νικοῦμε ὀλοένα καὶ ποτὲ δὲ νικηθήκαμε. Εἶναι, γιὰτὶ ἔχουμε μέσα στὴν καρδιά μας τὴν ἀγάπη στὴν πατρίδα μας καὶ τὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ. Πιστεύετε λοιπὸν πῶς οἱ ντόπιοι Χανανῖτες εἶναι πιὸ πατριῶτες ἀπὸ μᾶς τοὺς παλιούς Χανανῖτες καὶ πῶς ὁ Θεὸς μας θὰ μᾶς ἀφήσῃ τώρα νὰ χαθοῦμε ;»

Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ καὶ οἱ Ἰσραηλίτες, ἀντὶ νὰ συμμορφωθοῦν μὲ τὰ λόγια του, ρίχτηκαν ἀπάνω του σὰν τρελλοὶ γιὰ νὰ τὸν λιθοβολήσουν. Τότε μπήκε στὴ μέση ὁ γέρο—Μωϋσῆς καὶ τοὺς σταμάτησε μὲ τὰ φρόνιμα λόγια του. Ἔτσι γλιτώσε ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ. Ὅμως καὶ οἱ Ἰσραηλίτες δὲν ἀξιώθηκαν νὰ πᾶνε γρήγορα στὴ γῆ Χαναάν, γιὰτὶ ὁ Θεὸς θύμωσε γιὰ τὴν ὀλιγοπιστία τους καὶ τοὺς ἔδωσε κατάρρα νὰ περιπλανιοῦνται σὰρὰντα χρόνια στὴν ἔρημο κι ἐκεῖ νὰ πεθάνουν ὅλοι οἱ ἄντρες ἀπὸ εἴκοσι χρονῶν, κι ἀπάνω. Μόνο οἱ νέοι ποὺ ἦταν κάτω ἀπὸ εἴκοσι χρονῶν θὰ ἀξιώνονταν νὰ μποῦν μιὰ μέρα στὴν πατρίδα τους, γιὰτὶ αὐτοὶ δὲν εἶχαν φταίξει.

Ὁ Μωϋσῆς λυπήθηκε πολὺ γιὰ τὴν κατάντια τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ στενοχωριότανε, ποῦ θὰ πέθαινε κι ἐκεῖνος μακριὰ ἀπὸ τὴ Χαναάν. Ἦτανε τότε 120 χρονῶν καὶ καταλάβαινε πὼς λίγες εἶν' οἱ μέρες του. Κάλεσε λοιπὸν ὄλους τοὺς Ἰσραηλίτες καὶ τοὺς εἶπε : « Παιδιά μου, γέρασα πιά κι ὁ θάνατος μὲ πλησιάζει. » Ὁ λαὸς ἀναστέναξε βαθιά, σὰν ἄκουσε τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Μωϋσῆ καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ εὐλογήσῃ ἕνα καινούργιο ἀρχηγό, ποῦ νὰ τοὺς ὀδηγή στὸ δρόμο τους γιὰ τὴ Χαναάν. Τότε ὁ Μωϋσῆς εὐλόγησε τὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ κι εἶπε στοὺς Ἰσραηλίτες νὰ ὑπακούουν πιστὰ στὸν καινούργιο τους ἀρχηγό.

Ἔστερα ἀπὸ ὅλα αὐτὰ ὁ Μωϋσῆς ἀνέβηκε στὴν κορφή τοῦ βουνοῦ Ναβαθ καὶ εἶδε ἀπὸ κεῖ γιὰ τελευταία φορὰ τὴ γῆ Χαναάν, ποῦ ἀπλωνόταν μπροστὰ του, ὁμορφῆ σὰν τὸν Παράδεισο. Τότε ἔψαλε στὸ Θεὸ τὸν τελευταῖο του ὕμνο καὶ πέθανε.

Τὸ θάνατο τοῦ Μωϋσῆ τὸν θρήνησαν ὄλοι οἱ Ἰσραηλίτες, καὶ κράτησαν πένθος τριάντα ὀλόκληρες μέρες.

Οἱ Ἰσραηλίτες παίρνουν τὴ γῆ Χαναάν.

Ὁ καινούργιος ἀρχηγὸς τῶν Ἰσραηλιτῶν, ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, ἀποφάσισε νὰ προχωρήσῃ μαζί μὲ τὸ λαὸ του στὴ χώρα τῶν πατέρων του. Παράταξε λοιπὸν πρῶτους—πρῶτους τοὺς ἱερεῖς μὲ τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης. Ἔστερα ἐρχόταν ἐκεῖνος μὲ τὸ στρατό, καὶ μετὰ ἀκολουθοῦσε ὄλος ὁ λαός.

Τὸ πρῶτο ἐμπόδιο, ποῦ βρῆκαν στὸ δρόμο τους οἱ Ἰσραηλίτες, ἦταν ὁ ποταμὸς Ἰορδάνης. Τότε προσευχήθηκαν ὄλοι στὸ Θεὸ κι ἀμέσως ὁ ποταμὸς χωρίστηκε στὰ δυὸ καὶ τὰ νερά του στάθηκαν ἀπὸ ὄω κι ἀπὸ κεῖ σὰν πελώρια κάστρα. Πῆραν θάρρος ὄλοι καὶ πέρασαν τὸν ποταμό, χωρὶς οὔτε μιὰ σιάλα νὰ βραχοῦν. Ἔστερα κι ἀπὸ τοῦτο τὸ θαῦμα, ἐνθουσιάζτηκαν οἱ Ἰσραηλίτες καὶ προχώρησαν ὡς τὴν πόλη Ἰεριχώ.

Ἡ Ἰεριχώ ἦταν ὀχυρωμένη μὲ γερὰ κάστρα. Μὰ ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ζήτησε τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ Μεγαλοδύναμος τοῦ εἶπε, πὼς θὰ τὸν βοηθήσῃ καὶ θὰ κυριέψῃ ὁ στρατός του τὴν Ἰεριχώ.

Ἐξῆ μέρες γύριζαν σιωπηλά οἱ Ἰσραηλίτες γύρω ἀπ' αὐτὴ τὴν πόλη, καὶ τὴν ἑβδομῆ μέρα ἄρχισαν οἱ ἱερεῖς τίς ψαλμῶδες

καὶ οἱ στρατιῶτες τὰ σαλπίσματα, ἐνῶ ὁ λαὸς ἀλάλαζε «*Ὡσανά*» στοῦ Θεοῦ. Ἀμέσως ἕνας δυνατὸς σεισμὸς γκρέμισε τὰ κάστρα τῆς πολιτείας, κι οἱ Ἰσραηλίτες μπήκανε ψάλλοντας στὴν Ἱερικῶ.

Σὲ λίγο καιρὸ ὅμως ὄλοι οἱ βασιλιάδες τῆς χώρας ἐνώθη-
καν, καὶ μὲ τὸ στρατὸ τους πολέμησαν τοὺς Ἰσραηλίτες κοντὰ
στὴν πόλη Γαβσῶν. Ἡ μάχη ἐκεῖνη κράτησε μιὰ ὁλόκληρη μέρα,
κι ἐπειδὴ πήγαινε νὰ βασιλέψη ὁ ἥλιος καὶ πολεμοῦσαν ἀκόμα
οἱ δυὸ στρατοὶ, ὁ Ἰησοὺς τοῦ Ναυῆ προσευχήθηκε στοῦ Θεοῦ καὶ
ὕστερα εἶπε στὸν ἥλιο νὰ σταθῆ. Ὁ ἥλιος στάθηκε γιὰ λίγο κι ἡ
μέρα μεγάλωσε, ὥσπου πρόλαβαν οἱ Ἰσραηλίτες καὶ νίκησαν
τοὺς ἐχθρούς. Ἔτσι σιγὰ—σιγὰ κυρίεψαν ὅλη τὴ γῆ Χαναάν.
Τότε ὁ Ἰησοὺς τοῦ Ναυῆ χάρισε τὴ χώρα σὲ δώδεκα ἴσα μέρη
καὶ τὴ μοίρασε σὲ ὄλες τίς φυλὲς τοῦ Ἰσραήλ. Ἀπὸ δῶ κι ἐμπρὸς
ἡ ζωὴ τῶν Ἰσραηλιτῶν γέμισε χαρὰ καὶ εὐτυχία, κι ὅταν ἀργό-
τερα γέρασε ὁ Ἰησοὺς τοῦ Ναυῆ, πέθανε εὐτυχισμένος, πού
ἀξιώθηκε νὰ δῆ ἐλεύθερο τὸ λαὸ του στὴν πατρικὴ του γῆ.

Οἱ Κριτές.

Οἱ ἄλλοι λαοὶ τῆς Χαναάν, ἀπὸ τὴ μέρα πού νικήθηκαν
ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλίτες, δὲν κάθισαν ἤσυχαι. Ἐτοιμαζόντανε νὰ
πάρουν πίσω τὴ Χαναάν καὶ νὰ σκλαβώσουν τοὺς Ἰσραηλίτες.
Γι αὐτὸ τὸ σκοπὸ ζητοῦσαν μιὰ κατάλληλη εὐκαιρία. Καὶ δὲν
ἄργησαν νὰ τὴ βροῦν, γιατί μόλις πέθανε ὁ Ἰησοὺς τοῦ Ναυῆ,
πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλίτες λησμόνησαν τὸν ἀληθινὸ Θεό, ἄρ-
χισαν νὰ λατρεύουν τὰ εἰδῶλα καὶ μάλωναν μεταξὺ τους. Ἔτσι
ὅπως εἶχαν καταντήσει, χωρὶς Θεοῦ καὶ χωρὶς ὁμόνοια, ἦταν
εὐκόλο νὰ νικηθοῦν. Κι ἀλήθεια οἱ ἄλλοι λαοί, πού κατοικοῦσαν
στὴ Χαναάν, πολλές φορές τοὺς πολέμησαν καὶ τοὺς ὑποδούλω-
σαν. Μὰ καὶ οἱ Ἰσραηλίτες, κάθε φορὰ πού ὑποδουλώνονταν,
μετάνοιωναν γιὰ τίς ἁμαρτίες τους καὶ ζητοῦσαν ἀπὸ τὸ Θεὸ
συχώρηση. Τότε ὁ Θεὸς δὲν τοὺς ἄφηνε νὰ χαθοῦν. Κάθε φορὰ
τοὺς ἔστειλε καὶ κάποιον γενναῖο ἄντρα. Ἐκεῖνος τοὺς συμφιλιώ-
νε ὄλους καὶ τοὺς ἐλευθέρωνε ἀπὸ τοὺς ξένους λαοὺς. Τέτοιους
γενναίους ἀνθρώπους ἔστειλε πολλοὺς ὁ Θεὸς στοὺς Ἰσραηλίτες,
μὰ οἱ πιὸ σπουδαῖοι ἀπὸ αὐτοὺς ἦταν ὁ Γεδεὼν ὁ ἥλιος

Σαμψών και ὁ Σαμουήλ. Αὐτοὶ ὀνομάστηκαν *Κριτές*, γιατί *κρί-
νανε* τὴ διαγωγή τοῦ λαοῦ και τὸν ὀδηγοῦσαν σὸ δρόμο τοῦ
Θεοῦ.

Ὁ Γεδεών.

Οἱ πρῶτοι ἐχθροί, ποὺ πολέμησαν τοὺς Ἰσραηλίτες, ἦταν οἱ *Μαδιανίτες*. Αὐτοὶ συχνὰ ἐνοχλοῦσαν τοὺς Ἰσραηλίτες. Καὶ τὸ κακὸ μεγάλωσε, ὅταν ἐτοίμασαν μιὰ μεγάλη ἐκστρατεία γιὰ νὰ κυριέψουν ὅλη τὴ Χαναάν. Τότε βρέθηκε ἕνας γενναῖος και θεοφοβούμενος ἄντρας, ὁ *Γεδεών*, κι ἔσωσε τοὺς Ἰσραηλίτες ἀπὸ τὸν ἐχθρὸ. Αὐτὸς λοιπὸν διάλεξε τριακόσιους τολμηροὺς Ἰσραηλίτες, μοίρασε στὸν καθένα ἀπὸ μιὰ μεγάλη στάμνα κι ἀπὸ μιὰ λαμπάδα, και τοὺς ἐξήγησε τὸ σχέδιο του.

Ἄμα νύχτωσε και οἱ Μαδιανίτες τῆριξαν στὸν ὕπνο, παίρνει ὁ Γεδεών τοὺς 300 ἄντρες και περικυκλώνει τὸ στρατόπεδο τοῦ ἐχθροῦ. Τότε οἱ 300 ἄντρες σπάσανε μὲ μιὰς τῆς 300 στάμνες τους, ἔναψαν τῆς λαμπάδες τους κι ἄρχισαν ἄλλοι ἀπὸ αὐτοὺς νὰ σαλπίζουν κι ἄλλοι νὰ φωνάζουν δυνατὰ : « *Νίκη τοῦ Θεοῦ και τοῦ Γεδεών.* »

Οἱ Μαδιανίτες, ποὺ κοιμόνταν, πετάχτηκαν ἀπάνω κατατρομαγμένοι, σάστισαν, και μὴ ξέροντας τί νὰ κάνουν, σκότωναν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Τότε ὁ Γεδεών μὲ τὸ στρατὸ του κινήγησε τὸν ἐχθρὸ πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη. Ἡ νίκη τοῦ Γεδεών στερέωσε πολὺ τὴν πίστη τῶν Ἰσραηλιτῶν στὸν ἀληθινὸ Θεό.

Ὁ Γεδεών κυβέρνησε τὴ χώρα του 40 χρόνια και χάρισε στὸ λαὸ του καλοπέραση και εὐτυχία.

Ὁ Ἡλὶ.

Σὰν πέθανε ὁ Γεδεών παραστράτησαν και πάλι οἱ Ἰσραηλίτες ἀπὸ τὸ δρόμο τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ κι ἄρχισαν νὰ λατρεύουν τὰ εἰδῶλα. Τότε καινούργιοι ἐχθροί, οἱ *Φιλιισταῖοι*, τοὺς πολέμησαν και τοὺς ὑποδούλωσαν. Ἀπὸ τὴν καινούργια αὐτὴ σκλαβιά προσπάθησε νὰ τοὺς ἐλευθερώσει ὁ ἀρχιερέας *Ἡλὶ*.

Ὁ Ἡλὶ ἦταν ἄνθρωπος καλὸς και φρόνιμος, μὰ εἶχε δυὸ ἐλεεινὰ παιδιὰ, τὸν Ὅφνὶ και τὸ Φινεές, ποὺ τυραννοῦσαν τὸ λαό.

Ὁ Ἥλι συχνὰ συμβούλευε τοὺς γιούς του νὰ διορθωθοῦν, μὰ αὐτοὶ τίποτο! Συνέχιζαν τὶς κακὲς πράξεις. Ἔτσι δὲν ἄργησε νὰ τοὺς τιμωρήσῃ ὁ Θεός. Κάποτε, σὲ μιὰ μάχη, οἱ Φιλισταῖοι τοὺς νίκησαν, τοὺς σκότωσαν καὶ τοὺς πήραν καὶ τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης. Τέτοιο κακὸ δὲν τὸ εἶχαν ξαναπάθει ποτέ τοὺς οἱ Ἰσραηλίτες. Ἰ

Σὰν τῷμαθε αὐτὸ ὁ Ἥλι, ζαλιστήκε ἀπὸ τὴ στενοχώρια του, ἔπεσε ἀπὸ τὸ θρόνο του καὶ σκοτώθηκε. Ἔτσι οἱ Ἰσραηλίτες ὑποδουλώθηκαν ξανά στοὺς Φιλισταίους.

Ὁ Σαμψών.

Ὅταν πέθανε ὁ Ἥλι, πήρε τὴ θέση του ὁ γενναῖος Σαμψών.

Ὁ Σαμψών ἦταν ὁ Ἡρακλῆς τῶν Ἰσραηλιτῶν. Τὰ κατορθώματά του εἶναι ἀμέτρητα. Μιὰ φορὰ ἔπνιξε μὲ τὰ χέρια του ἓνα λιοντάρι. Ἄλλοτε πάλι ἔπιασε 500 ἀλεπούδες, ἔδεσε στὶς οὐρές τοὺς ἀναμμένες λαμπάδες καὶ τὶς ἀπόλυσε στὰ σπαρτὰ τῶν Φιλισטיῶν καὶ τᾶκαψε. Τότε οἱ Φιλισταῖοι ζήτησαν δεμένο τὸ Σαμψών ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλίτες, κι ἐκεῖνος, γιὰ νὰ μὴ γίνῃ ἀφορμὴ καὶ πάθουν κακὸ οἱ συμπατριῶτες του, παραδόθηκε μόνος του. Οἱ Φιλισταῖοι τὸν δέσανε μὲ χοντρά σκοινιά καὶ τὸν πήγαιναν πεντακόσιοι μπρὸς καὶ πεντακόσιοι πίσω. Σὰν πλησίασαν στὸ στρατόπεδό τους, σπάει ὁ Σαμψών τὰ σκοινιά του, ἀρπάζει μιὰ νεκροκεφαλὴ γαϊδάρου καὶ μὲ τὸ σαγόνι τῆς χτυπάει ἀλύπητα τοὺς Φιλισταίους καὶ σκοτώνει πολλούς. Οἱ ἄλλοι τὸ βάζουν στὰ πόδια, κι ὁ Σαμψών, ἐλεύθερος πιά, φεύγει καὶ πάει στὰ βουνά. Ἀπὸ κεῖ κατεβαίνει συχνὰ στὶς πολιτεῖες τῶν Φιλισטיῶν, τοὺς ἐνοχλεῖ καὶ γίνεται ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος τους. Μιὰ μέρα κατεβαίνει καὶ στὴν πόλη Γάζα. Σὰν τῷμαθαν αὐτὸ οἱ Φιλισταῖοι, κλείσανε τὶς πόρτες τῆς πολιτείας γιὰ νὰ μὴ μπορῇ νὰ βγῆ ἔξω ὁ Σαμψών, ἴσως καὶ τὸν πιάσουν. Τὰ μεσάνυχτα ἐκεῖνος σηκώνεται νὰ φύγῃ καὶ βρίσκει τὶς πόρτες κλειστές. Τότε τὶς σηκώνει, τὶς φορτώνεται στοὺς ὤμους του καὶ τὶς παίρνει καὶ φεύγει. Τὴν ἄλλη μέρα οἱ Φιλισταῖοι ξυπνοῦν καὶ βλέπουν τὰ κάστρα τους χωρὶς πόρτες. Ὁρκίστηκαν λοιπὸν νὰ κάνουν τὰ ἀδύνατα δυνατὰ γιὰ νὰ πιάσουν τὸ Σαμψών.

Ὁ Σαμψών πνίγει τὸ λιοντάρι.

Μὰ γιὰ νὰ γίνῃ αὐτό, θᾶπρεπε πρῶτα νὰ μάθουν σὲ ποιὸ μέρος τοῦ κορμιοῦ του ἦταν ἡ δύναμή του. Τότε παρουσιάστηκε μιὰ πονηρὴ Φιλισταία, ἡ *Δαλιδὰ*, καὶ τοὺς ὑποσχέθηκε πὼς θὰ βρῆ ποιὸ ἦταν τὸ μυστικὸ τῆς δύναμης τοῦ Σαμψών.

Σὲ λίγο καιρὸ ἡ Δαλιδὰ γνωρίστηκε μέ τὸ Σαμψών, καὶ σὰν κατάφερε καὶ κέρδισε τὴν ἐμπιστοσύνη του, τοῦ ζήτησε νὰ τῆς πῆ τὸ μυστικὸ τῆς δύναμῆς του.

Ἐκεῖνος στὴν ἀρχὴ δὲν ἤθελε νὰ τῆς τὸ φανέρωσῃ, μὰ αὐτὴ μέ τίς κολακειῖες τῆς τὸν κατάφερε καὶ τῆς φανέρωσε πὼς ἡ δύναμή του βρίσκεται στὰ μαλλιά τοῦ κεφαλιοῦ του. «Ἄν χάσω αὐτὰ τὰ μαλλιά» τῆς εἶπε «θὰ μοῦ φύγῃ ὅλη μου ἡ δύναμη».

Ἐκείνη χάρηκε πολὺ. Ὑστερα ὁ Σαμψών ἔπεσε καὶ κοιμήθηκε. Τὸ πρῶτ, σὰν ξύπνησε, ἔνωσε πὼς ὅλη του ἡ δύναμη τοῦ λείπει. Τότε πρόσεξε πὼς εἶναι κυρεμένος: «Πονηρὴ Φιλισταία» εἶπε «δὲ φταῖς ἐσύ, μὰ ἐγὼ πού σοῦ φανέρωσα τὸ μυστικὸ μου.»

Ἄμέσως οἱ Φιλισταῖοι τὸν πιάσανε, τὸν τύφλωσαν καὶ τὸν ρίξανε στὴ φυλακὴ. Τότε ὁ Σαμψών παρακάλεσε τὸ Θεὸ νὰ τὸν

“Ας πεθάνω τώρα μαζί με τούς ἄπιστους.

λυπηθῆ καὶ νὰ τὸν βοηθήσῃ. Καὶ ὁ Θεὸς τοῦ ξανάδωσε τὴν πρώτη του δύναμη μαζί με τὸ μέγαλωμα τῶν μαλλιών του. Αὐτὸ δὲν τὸ πρόσεξαν οἱ Φιλισταῖοι, καὶ μιὰ μέρα πού γιόρταζαν μέσα στὸ ναὸ τους, κι ἦτανε μαζεμένοι ἐκεῖ χιλιάδες λαὸς καὶ ἄρχοντες, θέλησαν νὰ καταντροπιάσουν τὸ Σαμψῶν καὶ στείλαν ἓνα παιδάκι νὰ τὸν φέρῃ κοντὰ τους. Ἄμέσως ἐκεῖνο πῆγε καὶ τὸν ἔφερε μέσα στὸ ναὸ. Ὅταν τὸν εἶδαν οἱ Φιλισταῖοι, ἄρχισαν νὰ τὸν χτυποῦν καὶ νὰ τὸν κοροϊδεύουν. Λέει τότε ὁ Σαμψῶν στὸ παιδάκι: «Καλὸ μου παιδί, πήγαινέ με στὶς κολόνες τοῦ χτήριου, γιὰ ν’ ἀκουμπήσω λίγο νὰ ξεκουραστῶ.»

Τὸ παιδί δὲν πονηρεύτηκε καθόλου καὶ τὸν πῆγε στὶς κολόνες. Τότε ὁ Σαμψῶν ἀγκάλιασε μετὰ τὰ χέρια του τὶς κολόνες, προσευχήθηκε στὸ Θεὸ καὶ φώνηξε: «Ἄς πεθάνω τώρα μαζί με τούς ἄπιστους.» Ἄμέσως ἔσπασε δυνατὰ τὶς κολόνες κι ὅλο τὸ χτήριο γκρεμίστηκε μετὰ μιᾶς καὶ σκέπασε κάτω ἀπὸ τὰ εἱλεῖπιά του τρεῖς χιλιάδες Φιλισταίους μαζί με τὸ Σαμψῶν. Αὐτὸ ἦταν τὸ τέλος τοῦ μεγάλου ἐκείνου ἥρωα.

Ὁ Σαμουήλ.

Σάν πέθανε ὁ Σαμψών, τὴ θέση του τὴν πήρε ὁ Σαμουήλ.

Ὁ Σαμсуήλ ἦταν φρόνιμος ἄνθρωπος καὶ μεγάλος πατριώτης. Γι αὐτὸ ὁ λαὸς τὸν ἀγαποῦσε καὶ τὸν σεβόταν. Ὁ Σαμουήλ νίκησε τοὺς Φιλισταίους καὶ τοὺς πήρε πίσω τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης. Ὅμως ἡ μεγάλη ἀξία τοῦ Σαμουήλ φάνηκε στὴ διοίκηση τοῦ λαοῦ του, καὶ οἱ Ἰσραηλίτες εἶχαν νὰ τὸ λένε, πὼς τόσο τίμιο καὶ δίκαιο ἀρχηγὸ δὲν εἶχαν ξαναδῆ ποτέ τους.

Τὰ χρόνια περνοῦσαν κι ὁ Σαμουήλ γερνοῦσε. Τότε οἱ γιοὶ του ἄρχισαν νὰ κάνουν ἀδικίες, κι ὁ λαὸς στενοχωριόταν πολὺ γι αὐτό. Μιά μέρα λοιπὸν οἱ Ἰσραηλίτες τοῦ ζήτησαν νὰ διαλέξῃ ἀπὸ τὸ λαὸ ἕναν ἄνθρωπο νέο καὶ δίκαιο γιὰ βασιλιά τους. Ὁ Σαμουήλ ὄρισε γιὰ βασιλιά τὸ Σαούλ, ποῦ ἦταν γιγαντόσωμος καὶ θεοφοβούμενος.

Ὁ Σαμουήλ ἔζησε πολλὰ χρόνια καὶ σάν πέθανε τὸν θάψανε οἱ Ἰσραηλίτες μὲ δόξες καὶ τιμές, γιατί ἦταν ὁ καλύτερος ἀπὸ ὄλους τοὺς Κριτές.

Ἡ καλὴ νύφη Ρούθ.

Ὅταν οἱ Κριτές πολεμοῦσαν μὲ τοὺς ξένους λαοὺς, ἔπεσε φοβερὴ πείνα στὴ Χαναάν. Τότε ὁ Ἰσραηλίτης Ἐλιμέλεχ, ποῦ κατοικοῦσε στὴ Βηθλεέμ, πήρε τὴ γυναῖκα του τὴ Νωεμὶν καὶ τοὺς δυὸ γιούς του, καὶ πήγε στὴ γειτονικὴ χώρα Μωάβ, γιατί ἐκεῖ ὁ κόσμος δὲν ὑπόφερε ἀπὸ πείνα.

Στὴ Μωάβ ὁ Ἐλιμέλεχ πάντρεψε τοὺς γιούς του μὲ γυναῖκες Μωαβίτισσες. Στὸν ἕνα ἔδωσε τὴν Ὁρφά καὶ στὸν ἄλλο τὴ Ρούθ. Μὰ σὲ λίγα χρόνια πέθανε ὁ Ἐλιμέλεχ, πέθαναν κι οἱ δυὸ του γιοὶ, κι ἔτσι ἡ Νωεμὶν, ἡ Ὁρφά καὶ ἡ Ρούθ ἀπόμειναν κι οἱ τρεῖς χῆρες.

Τότε ἡ Νωεμὶν ἀποφάσισε νὰ γυρίσῃ πίσω στὴ Βηθλεέμ. Κάλεσε λοιπὸν τὶς νύφες τῆς καὶ τοὺς εἶπε: «Πηγαίνετε, κόρες μου, πάλι κοντὰ στοὺς γονεῖς σας. Δὲ θέλω νὰ πίνετε μαζί μου τὶς πίκρες τῆς φτώχειας καὶ τῆς ἐρημιᾶς.» Αὐτὰ εἶπε ἡ Νωεμὶν στὶς νύφες τῆς, κι ἐκεῖνες συγκινήθηκαν τόσο, ποῦ ἄρχισαν νὰ

Ὁ Βοῦζ καὶ ἡ Ροῦθ.

κλαίνε ἀπαρηγόρητα. Καμιὰ ἀπὸ τὶς δυὸ δὲν ἤθελε ν' ἀφήσῃ τὴν πεθερὰ τῆς. Ἡ Νωεμὶν τοὺς εἶπε πῶς δὲ γίνεταί ἀλλιῶς κι ἐτοιμάστηκε νὰ τὶς ἀποχαιρέτισῃ. Τότε ἡ Ὀρφὰ ἀποχαιρέτισε τὴν πεθερὰ τῆς καὶ πῆγε στοὺς γονεῖς τῆς. Μὰ ἡ Ροῦθ μὲ κανένα τρόπο δὲν ἤθελε νὰ χωριστῇ ἀπὸ τὴν πεθερὰ τῆς. Καὶ τῆς ἔλεγε: «Ποτὲ δὲ θὰ σ' ἀφήσω μόνη. Ὅπου πᾶς ἐσύ, θὰ ρθῶ κι ἐγὼ κι ὅπου μείνῃς, θὰ μείνω. Ὁ λαὸς σου θὰ εἶναι λαὸς μου, καὶ ὁ Θεὸς σου, Θεὸς μου, κι ὅπου πεθάνῃς ἐσύ, θὰ πεθάνω κι ἐγὼ, κι ἐκεῖ θὰ θαφτῶ.»

Τὶ νὰ κόνῃ ἡ Νωεμὶν; Πῆρε μαζί τῆς τὴ Ροῦθ καὶ πῆγε στὴ Βηθλεέμ.

Μόλις τὴν εἶδαν οἱ κάτοικοι τῆς Βηθλεέμ, τὴ θυμήθηκαν καὶ τρέξαν νὰ τὴν καλωσορίσουν. Ὅμως πῶσο γερασμένη τοὺς φαινόταν ἡ καλὴ ἐκείνη γυναίκα! Καὶ λέγανε ὅλοι μὲ ἀπορία:

— Αὐτὴ εἶναι ἡ Νωεμὶν;

— Μὴ μὲ φωνάζετε πιά Νωεμὶν, τοὺς ἀπαντοῦσε ἐκείνη. Νὰ μὲ λέτε «*Πίρα*», γιατί εἶμαι πολὺ πικραμένη. Ἔφυγα μὲ ἄντρα

καί μέ γιούς καί γύρισα πίσω μόνη κι' ἔρημη. Μή μέ φωνάζετε λοιπόν Νωεμίν.

Τότε ἡ Ρουθ γιά νά μπορέση νά ζήση τήν πεθερά της, πήγαινε στά χωράφια καί μάζευε τά στάχυα, πού ἀπόμεναν ἀπό τὸ θερισμό. Τά χωράφια ἐκεῖνα τὰ εἶχε ἕνας πολὺ πλούσιος συγγενῆς τῆς Νωεμίν, ὁ Βοόζ.

Μιά μέρα πού ἡ Ρουθ μάζευε στάχυα, νά κι ἔρχεται στὰ χωράφια ὁ Βοόζ.

— Ποιά εἶναι αὐτὴ ἡ σεμνὴ κοπέλα; ρωτᾷ τοὺς θεριστάδες του.

— Ὅλη ἡ Βηθλεέμ τῶχει νά τὸ λέει γιά τὴν καλοσύνη της καί γιά τὴν τιμιότητά της, κι ἐσύ Κύριε, μᾶς ρωτᾷς ποιά εἶναι; Ἀλήθεια δὲν τὴν ἔχεις ἀκουστά τὴ Ρουθ;

Αὐτὰ εἶπαν οἱ θεριστάδες στὸ Βοόζ καί κείνος πήγε στὴ Νωεμίν καί ζήτησε τὴ Ρουθ γιά γυναίκα του. Ἔτσι ἡ καλὴ Ρουθ παντρεύτηκε τὸ Βοόζ καί ἔζησε μαζί του εὐτυχισμένη. Κοντά σ' αὐτοὺς ἔζησε πλούσια κι εὐτυχισμένα καί ἡ γριά Νωεμίν. Ἀπὸ τὴ Ρουθ γεννήθηκε ὁ Ὁββήδ. Αὐτὸς πάλι σὰν μεγάλωσε καί παντρεύτηκε ἔκανε τὸν Ἰεσσαί, κι ὁ Ἰεσσαί τὸ βασιλιά Δαβίδ. Ἀπὸ τὴ γενιά τοῦ Δαβίδ γεννήθηκε, ὁ Σωτήρας τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός.

ΟΙ ΒΑΣΙΛΙΑΔΕΣ

Ὁ Σαούλ.

Εἶπαμε πὼς ὁ Σαμουὴλ ἔκανε βασιλιά τὸ Σαούλ, δηλαδὴ τὸν ἔχρισε μὲ λάδι, ὅπως συνήθιζαν τότε οἱ Ἰσραηλίτες. Ὅστερα τὸν παρουσίασε στὸ λαὸ καί εἶπε: «Αὐτὸς εἶναι ὁ βασιλιάς σας. Σ' αὐτὸν νά ὑπακούετε».

Ὁ Σαούλ στὴν ἀρχὴ ἦταν καλὸς καί δίκαιος, καί μέ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ νίκησε τοὺς ἐχθροὺς τῶν Ἰσραηλιτῶν. Ἀλλά, μέ τίς πολλὰς τίς νίκες, τὸ πήρε ἀπάνω του κι ἄρχισε νά κακομεταχειρίζεται τὸ λαὸ καί νά μὴ σέβεται τὸ Θεό. Τότε ὁ Θεὸς εἶπε στὸ Σαμουὴλ νά πάη στὸ Σαούλ καί νά τοῦ πῆ, πὼς μ' αὐτὰ πού κάνει, θά χάση γρήγορα τὸ θρόνο του καί θάχη κακὸ τέλος. Ἀπὸ κείνη τὴ μέρα ὁ Σαούλ κατάλαβε πὼς ἔχασε τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ, κι ἔπεσε σὲ βάρειά μελαγχολία. Οἱ γιατροί, πού τὸν καίταξαν, τὸν συμβούλεψαν νά καλέση κάποιον καλὸ κιθαριστὴ νά τοῦ παίξη κιθάρα, νά τοῦ τραγουδᾷ καί νά τὸν

διασκεδάσει. Τότε ο Σαούλ κάλεσε από τη Βηθλεέμ ένα άπλο βοσκόπουλο, το Δαβίδ, που ήταν δισέγγονος της Ρούθ και ήξερε να παίζει ωραία την κιθάρα και να τραγουδά περίφημα. Ο Δαβίδ πήγε στο βασιλικό παλάτι και με τη μουσική του παρηγορούσε και διασκεδάζε το Σαούλ.

Δαβίδ και Γολιάθ.

Ο Σαούλ καθόταν στο παλάτι του και διασκεδάζε με την ωραία μουσική του Δαβίδ, μα οι Φιλιισταίοι έτοιμαζόντανε για καινούργιο πόλεμο. Αρχηγός των Φιλιισταίων ήταν ένας γιγαντόσωμος άνθρωπος, ο Γολιάθ, που όλοι τον τρέμανε. Γι αυτό το λόγο κανείς δεν τόλμουσε να πολεμήσει τους Φιλιισταίους. Ο Γολιάθ λοιπόν προχωρούσε μόνος του ανάμεσα στα δυο έχθρικά στρατόπεδα και φώναζε στους Ίσραηλίτες λόγια κοροϊδευτικά, περιπαίζοντας κι αυτούς και το Θεό. "Όποιος από σας, τους έλεγε, τολμά να μετρηθεί μαζί μου, ως βγή στη μέση. Αν με σκοτώσω, θα πάρη σκλάβους του όλους τους Φιλιισταίους, κι αν τον σκοτώσω θα πάρουμε έμεις σκλάβους τους Ίσραηλίτες.

Αυτά φώναζε ο Γολιάθ, και οι Ίσραηλίτες τον άκουαν και δε βγάζανε λέξη.

Τότε ο Δαβίδ πήρε την απόφαση να χτυπηθεί με το Γολιάθ. Βέβαια ο Δαβίδ ήτανε παιδί ακόμα κι ούτε είχε μαζί του κανένα δπλο, για να μπορέσει να χτυπήσει το Γολιάθ, που ήτανε πάνοπλος. Όμως, μέσα στα στήθια του μικρού εκείνου βοσκού, άναβε η άσβηστη φλόγα του Θεού, κι αυτό το έφτανε μόνο.

«Σάν έχω το Θεό μαζί μου, τι να τα κάνω τα όπλα;» Αυτά σκέφτηκε ο Δαβίδ, και κρατώντας μονάχα μιá σφεντόνα στο χέρι βγήκε στην άπλάδα και στάθηκε άπέναντι στο Γολιάθ.

Σάν τον είδαν από μακριά οι Φιλιισταίοι, βάλανε τα γέλια. Ο Γολιάθ κακάνισε κι αυτός δυνατά και του φώναξε.

— Τι ήρθες έδω με τις πέτρες; Για σκυλι με πέρασες;

— Όχι για σκυλι, μα για κάτι πιό χειρότερο, του άπάντησε ο Δαβίδ. Κι ο Γολιάθ είπε, τρέμοντας από τα θυμό του:

— Τώρα θα δης τι θα πάθης. Σε λίγο κιόλας θα ρίξω τις σάρκες σου τροφή στα όρνεα και στα θηρία.

Δαβίδ καὶ Γολιάθ.

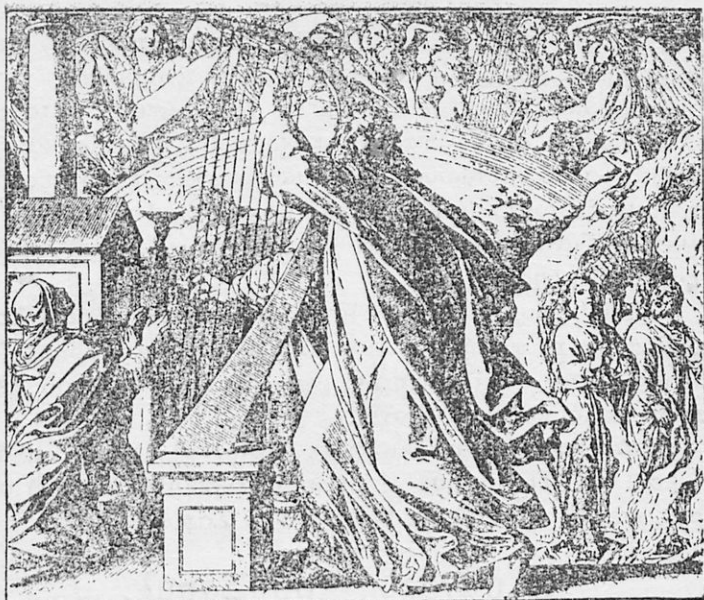
—'Εμπρός λοιπόν! Ἐσὺ μὲ τῆ δύναμή σου, κι ἐγὼ μετὸ Θεό.

Αὐτὰ φώναξε ὁ Δαβίδ, καὶ μὲ τῆ σφεντόνα του ρίχνει μιὰ πέτρα στὸ Γολιάθ, τὸν βρίσκει στὸ μέτωπο καὶ τὸν ξαπλώνει καταγῆς ἀναίσθητο. Τρέχει τότε, τραβᾷ τὸ σπαθὶ τοῦ Γολιάθ καὶ τοῦ κόβει τὸ κεφάλι.

Σὰν τῷδανε αὐτὸ οἱ Φιλιισταῖοι, τοὺς ἔπιασε φόβος καὶ τρόμος, κι ὅπου φύγει—φύγει. Πῆρανε τότε θάρρος οἱ Ἰσραηλίτες, τοὺς κυνήγησαν καὶ τοὺς διώξανε πολὺ μακριά.

Ἐπειτα ὁ μικρὸς βοσκὸς γύρισε νικητὴς στὰ Ἱεροσόλυμα. Στους δρόμους τῆς πολιτείας ὅλος ὁ κόσμος τὸν ὑποδέχτηκε φωνάζοντας: «Ὁ Σαοὺλ σκότωσε χιλιάδες, μὰ ὁ Δαβίδ μυριάδες».

Ἀπὸ τότε οἱ Ἰσραηλίτες ἀγαποῦσανε πάρα πολὺ τὸ Δαβίδ. Μὰ ὁ Σαοὺλ ἄρχισε νὰ ζηλεῦη καὶ σκεφτότανε νὰ βρῆ τρόπο νὰ τὸν βγάλῃ ἀπὸ τῆ μέση.

Δαβίδ και Σαούλ.

“Όπως είπαμε, από τή μέρα πού ό Δαβίδ νίκησε τό Γολιάθ και τούς Φιλισταίους, ό Σαούλ δέ μπορούσε νά ήσυχάση από τή ζήλεια του. Μιά μέρα λοιπόν έριξε στού Δαβίδ ένα βέλος, τή στιγμή πού εκείνος τού έπαιζε κιθάρα. Λίγο άκόμα και θά τόν σκοτώνει. Τί νά κάνη τότε ό Δαβίδ; Πρόλαβε κι έφυγε από τό παλάτι, και πήγε στά βουνά. Μά κι εκεί ό Σαούλ δέν τόν άφησε ήσυχο. Πήρε στρατό, κι ανέβηκε στά βουνά για νά τόν σκοτώση.

Μιά μέρα ό Δαβίδ πήγε και κρύφτηκε στού βάθος μιιάς σπηλιάς. Σέ λίγο έφτασε ό Σαούλ σέ κείνη τή σπηλιά μαζί με τούς δικούς του, μπήκε μέσα και χωρίς νά τό ξέρη πώς εκεί βρισκόταν κι ό Δαβίδ, έπεσε και κοιμήθηκε βαριά. Τότε ό Δαβίδ μπορούσε νά τόν σκοτώση. Μά όχι. Δέν ήθελε νά βάψη τά χέρια του με αίμα. Γι αυτό πλησίασε σιγά τό Σαούλ, τού έκοψε ένα κομμάτι από τό μαντύα του, και κρύφτηκε ξανά στού βάθος τής σπηλιάς. Σέ λίγη ώρα ξύπνησε ό Σαούλ και βγήκε έξω από τή

σπηλιά. Τότε βγαίνει έξω κι ὁ Δαβίδ, τὸν πλησιάζει μὲ τρόπο, κάνει μπροστά του μιά βαθειὰ ὑπόκλιση καὶ τοῦ λέει :

— Βασιλιά μου, πολυχρονεμένη. Γιατί ἀκούς αὐτοὺς ποὺ σοῦ λένε πὼς ὁ Δαβίδ θέλει τὸ κακό σου ; Σήμερα, ἂν ἤθελα μποροῦσα νὰ σὲ σκοτώσω. Ἐγὼ ὅμως δὲν ἔχω κακὸ σκοπὸ γιὰ σένα. Κοίταξε τοῦτο τὸ κομμάτι τὸ ὕφασμα καὶ πιστεψέ με πὼς σ' ἀγαπῶ. Γιατί ὅμως ἐσὺ μὲ κατατρέχεις ; Ἄς μᾶς κρίνη ὁ Θεὸς καὶ τοὺς δυό.

— Παιδί μου, Δαβίδ, ἀπάντησε κατασυγκινημένος ὁ Σαοὺλ, ἄκουσα τώρα τὴ φωνή σου κι ἡ καρδιά μου σπартάρησε. Ἐσὺ, παιδί μου, εἶσαι πιὸ δίκαιος ἀπὸ μένα. Ὁ Θεὸς νὰ σοῦ ξεπληρώση τὸ καλὸ ποὺ μοῦ ἔκανες.

Αὐτὰ εἶπε ὁ Σαοὺλ κι ἔφυγε κλαίοντας. Μὰ ὁ Δαβίδ δὲν πῆγε μαζί του. Προτίμησε νὰ μείνη στὰ βουνά, ὅπου ἦταν σίγουρος, πὼς δὲ θὰ πάθαινε κακὸ ἀπὸ τὸ Σαοὺλ.

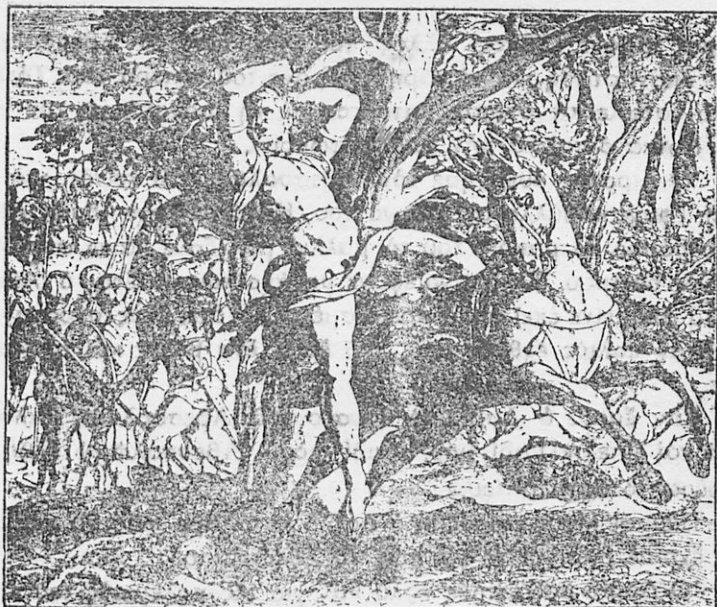
Ὁ θάνατος τοῦ Σαοὺλ.

Ὅταν οἱ Φιλιισταῖοι μάθανε πὼς ὁ Δαβίδ βρίσκεται στὰ βουνά, κυνηγημένος ἀπὸ τὸ Σαοὺλ, σκέφτηκαν πὼς τώρα μποροῦσαν νὰ νικήσουν τοὺς Ἰσραηλίτες. Μαζέψανε λοιπὸν στρατὸ καὶ πῆγαν νὰ πολεμήσουν τὸ στρατὸ τοῦ Σαοὺλ. Τότε ἔγινε μάχη σκληρή. Οἱ Φιλιισταῖοι νίκησαν τοὺς Ἰσραηλίτες καὶ σκότωσαν πολλοὺς. Σκότωσαν ἀκόμα καὶ τοὺς τρεῖς γιοὺς τοῦ Σαοὺλ. Μὰ καὶ ὁ ἴδιος ὁ Σαοὺλ πληγώθηκε βαριά καὶ γιὰ νὰ μὴν τὸν πιάσουν ἀιχμάλωτο, σκοτώθηκε μόνος του.

Σὰν ἔμαθε ὁ Δαβίδ αὐτὴ τὴ συμφορὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν, ἔκλαψε πικρά, κι ἔγραψε συγκινητικὰ ποιήματα γιὰ τὸ θάνατο τοῦ Σαοὺλ καὶ τοῦ γιοῦ του Ἰωνάθαν, ποὺ τὸν εἶχε φίλο.

Ὁ Δαβίδ βασιλιάς.

Ὅταν σκοτώθηκε ὁ Σαοὺλ, ἔγινε βασιλιάς ὁ Δαβίδ. Ὁ Δαβίδ ἦταν ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ καὶ πολὺ τὸν ἀγαποῦσε ὁ λαὸς του. Γι' αὐτὸ κατάφερε νὰ κἀνὴ μεγάλα κατορθώματα καὶ νὰ δοξαστή, ὅσο κανένας ἄλλος βασιλιάς τῶν Ἰσραηλιτῶν. Ἔτσι στὰ χρόνια του μεγάλωσε πολὺ τὸ κράτος του κι ἀπλώθηκε ὡς

Τὰ μαλλιά τοῦ Ἀβессαλωμ μπλέξανε στὰ κλαδιά τοῦ δέντρου.

τὸν ποταμὸ Εὐφράτη καὶ ὡς τὴ Μεσόγειο θάλασσα, γιατί ὁ Δαβίδ νίκησε σὲ πολλοὺς πολέμους καὶ ἔδωξε τοὺς ἐχθροὺς τῶν Ἰσραηλιτῶν μακριὰ ἀπὸ τὴ γῆ Χαναάν. Ἐπίσης ὁ Δαβίδ ἔκανε πρωτεύουσα τοῦ κράτους του τὴν Ἱερουσαλήμ κι ἔφερε ἐκεῖ τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης.

Σὰν Βασιλιάς ποὺ ἦταν, διοίκησε τὴ χώρα του μὲ δικαιοσύνη καὶ μὲ τιμιότητα. Μὰ σὰν ἄνθρωπος ἔπεσε κι αὐτὸς σ' ἓνα μεγάλο ἀμάρτημα. Τότε ὁ προφῆτης Νάθαν πῆγε καὶ τὸν μάλωσε καὶ τοῦ εἶπε πῶς ὁ Θεὸς εἶναι ὀργισμένος μαζί του. Ὁ Δαβίδ μετάνιωσε γιὰ τὸ ἀμάρτημά του, κι ἔκλαψε πικρά. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ, ποὺ ἦταν τόσο μετανιωμένος κι ἀπαρηγόρητος, ἔγραψε μιὰ πολὺ συγκινητικὴ προσευχὴ καὶ ζητοῦσε συχώρεση ἀπὸ τὸ Θεό: *«Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκιωμάτων Σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου.»* Ἔτσι ἀρχίζει αὐτὴ ἡ προσευχὴ.

Ὁ Θεὸς λυπήθηκε τὸ Δαβίδ καὶ τοῦ μῆνεσε μὲ τὸ Νάθαν, πῶς θὰ τὸν συχώρεση, ἀφοῦ πρῶτα τὸν τιμωρήση γιὰ τὸ ἀμάρτημά του. Κι ἀλήθεια σὲ λίγο ἀρρώστησε ἓνας ἀπὸ τοὺς υἱοὺς

του και πέθανε. Ένας άλλος του γιός πάλι, ο Άβεσσαλώμ, έκανε επανάσταση για να πάρη τὸ θρόνο τοῦ πατέρα του. Τότε ὁ Δαβίδ ἔστειλε τὰ στρατεύματά του με τὴ διαταγὴ νὰ τὸν πιάσουν ζωντανὸ καὶ νὰ μὴν τὸν σκοτώσουν.

Ὁ στρατὸς κυνήγησε τὸν Άβεσσαλώμ, καὶ κείνος, γιὰ νὰ σωθῆ, ἔφυγε καβάλλα στ' ἄλογό του. Καθὼς ἔτρεχε ὅμως μέσα σ' ἕνα δάσος, τὰ μακριὰ του τὰ μαλλιά μπλέξανε πάνω στὰ κλαδιά ἑνὸς δέντρου. Τὸ ἄλογο ἔφυγε μονάχο του, κι ἔτσι ὁ Άβεσσαλώμ ἀπόμεινε ἐκεῖ ψηλὰ κρεμασμένος. Τότε ἕνας στρατηγός, ποὺ ἦταν παλιὸς ἐχθρὸς του, τοῦ ἔριξε ἕνα βέλος καὶ τὸν σκότωσε.

Σὰν ἔμαθε ὁ Δαβίδ τὸ θάνατο τοῦ Άβεσσαλώμ, ἔκλαψε πικρὰ καὶ εἶπε: «Παιδί μου, παιδί μου, Άβεσσαλώμ! Πῶς νὰ ὑποφέρω τὸ θάνατό σου;»

Πέρασε λίγος καιρὸς κι ὁ Δαβίδ κατάλαβε πῶς θὰ πεθάνη. Τότε ἔχρισε βασιλιά τὸ γιό του, τὸ Σολομώντα.

Ὁ Δαβίδ δοξάστηκε πολὺ καὶ γιὰ τὶς πολεμικὲς του νίκες καὶ γιὰ τοὺς ὠραίους του ὕμνους, ποὺ ὡς σήμερα τοὺς ἀκοῦμε στὴν ἐκκλησίᾳ μας καὶ τοὺς θαυμάζει ὅλος ὁ κόσμος.

Ὁ βασιλιάς αὐτὸς πέθανε σὲ ἡλικία 79 χρονῶν.

Ὁ Σολομώντας.

Σὰν πέθανε ὁ Δαβίδ, ἀνέβηκε στὸ θρόνο ὁ Σολομώντας. Ὁ βασιλιάς αὐτὸς ἔγινε ξακαστὸς γιὰ τὴ δικαιοσύνη του καὶ γιὰ τὴν καλοσύνη του. Μὰ ἐκεῖνο ποὺ τὸν ἔκανε φημισμένο σὲ ὅλο τὸν κόσμο, ἦταν ἡ σοφία του. Γιατὶ κάποτε ἦρθε στὸ ὄνειρό του ὁ Θεὸς καὶ τοῦ εἶπε: «Σολομώντα, θὰ σοῦ κάνω ὅποια χάρη μοῦ ζητήσεις. Τι προτιμᾶς; πλοῦτη, δόξα ἢ σοφία;»

Ὁ Σολομώντας ἀπάντησε πῶς προτιμᾷ τὴ σοφία, κι ὁ Θεὸς, ποὺ εὐχαριστήθηκε πολὺ ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀπάντηση, τοῦ χάρισε καὶ σοφία καὶ πλοῦτη καὶ δόξα.

Ὁ Σολομώντας ἀγάπησε πολὺ τὴν εἰρήνη καὶ τὰ εἰρηνικὰ ἔργα. Γι' αὐτὸ ἔκανε ὠραίους δρόμους, πλατεῖες καὶ κήπους. Ἐπίσης ἔχτισε στὴν Ἱερουσαλήμ ἕνα ὠραῖο καὶ μεγαλόπρεπο ναό. Ἐκεῖ μέσα πῆγε τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης καὶ προσευχή.

Μή τὸ παιδί μου, μὴ! Καλύτερα ἴδωσέ το στὴν ἄλλη.

Ἦκε στὸ Θεὸ καὶ εἶπε: „Κύριε, Θεὲ τοῦ Ἰσραὴλ, δὲν ὑπάρχει ἄλλος Θεὸς ἐκτὸς ἀπὸ Σένα, στὸν οὐρανὸ ψηλά κι ἐδῶ κάτω στὴ γῆ. Ἄν ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ δὲ μποροῦν νὰ Σὲ χωρέσουν, πῶς θὰ σὲ χωρέσῃ αὐτὸς ὁ ναὸς; Ὁμως, Θεέ μου, καταδέξου τοῦτο τό ἔργο, πού τὸ χτίσανε τὰ πλάσματά Σου γιὰ νὰ Σὲ ὑμνοῦν καὶ νὰ Σὲ δοξάζουν στοὺς αἰῶνες.»

Ἄπο τὸν παραπάνω ὕμνο, παιδιὰ μου, καταλαβαίνετε, πῶς ὁ Σολομώντας ἦταν καὶ σπουδαῖος ποιητής. Ἐγραψε κι ἐκεῖνος ὑπέροχους ὕμνους, προφητεῖες καὶ συμβουλές γιὰ μικροὺς καὶ μεγάλους. Μά ὁ Σολομώντας, ὅπως εἶπαμε, ἦταν ξακουστὸς γιὰ τὴ σοφία του καὶ γιὰ τὴ δικαιοσύνη του.

Μιά φορά δυὸ γυναῖκες κοιμόντανε στὸ ἴδιο δωμάτιο, κάθε μιά μὲ τὸ μωρό της. Ἡ μιά ἀπὸ αὐτές μεταγύρισε στὸν ὕπνο της, ἔπεσε πάνω στὸ μωρό της καὶ τῶσκασε. Σὰν ξύπνησε, ἔβαλε τὸ πεθαμένο παιδί στὸ πλάι τῆς ἄλλης γυναῖκας καὶ πῆρε τὸ ζωντανό. Σὲ λίγο ξύπνησε κι ἡ δεύτερη γυναῖκα καὶ ζήτησε τὸ παιδί της, μὰ ἡ πρώτη δὲν τῆς τῶδινε. Καὶ ἐπειδὴ μάλωναν

κι ἔλεγε ἢ κάθε μιά πῶς τὸ ζωντανὸ παιδί εἶναι δικό της, πήγανε κι οἱ δυὸ στὸ σοφὸ Σολομῶντα, γιὰ νὰ κάνη τὴν κρίση. Ὁ Σολομῶντας δὲ μπορούσε στὴν ἀρχὴ νὰ καταλάβη ποιά εἶχε τὸ δίκιο, ὥσπου τοῦ ἤρθε ξαφνικά μιὰ ἔξυπνη ἰδέα : Κάλεσε ἕνα στρατιώτη καὶ τὸν πρόσταξε «Πάρε αὐτὸ τὸ μωρὸ, χωρίσέ το μὲ τὸ σπαθί σου στὰ δυὸ, καὶ δώσε τὸ μισὸ στὴ μία καὶ τὸ ἄλλο μισὸ στὴν ἄλλη.» Δὲν πρόλαβε νὰ τελειώσῃ τὴν προσταγὴ του ὁ Σολομῶντας, κι ὁ στρατιώτης ἄρπαξε τὸ μωρὸ ἀπὸ τὰ πόδια, τὸ σήκωσε κι ἐτοιμάστηκε μὲ τὸ σπαθί του νὰ τὸ κόψῃ στὰ δυὸ : «Μὴ τὸ παιδί μου, στρατιώτη, μὴ ! Καλύτερα δώσε το στὴν ἄλλη γιὰ νὰ ζῆ . . . » Ἔτσι φώναζε ἡ ἀληθινὴ μητέρα τοῦ παιδιοῦ, ἐνῶ ἡ ἄλλη ἔμενε ἀσυγκίνητη. Τότε ὁ Σολομῶντας συγκινήθηκε πολὺ καὶ εἶπε στὴ μάνα τοῦ παιδιοῦ : «Πάρε τὸ παιδί σου, γιὰτὶ ἐσύ, ποὺ τὸ λυπήθηκες, εἶσαι ἡ ἀληθινὴ μητέρα του.»

Οἱ ἱστορίες γιὰ τὴ σοφία τοῦ Σολομῶντα εἶναι πάρα πολλές. Πολλοὶ βασιλιάδες ἐρχόντανε τότε ἀπὸ τὰ ξένα μέρη στὴν Ἱερουσαλήμ, νὰ γνωρίσουν καὶ νὰ θαυμάσουν τὸ σοφὸ βασιλιά τῶν Ἰσραηλιτῶν. Σαραντα χρόνια βασιλεψε ὁ σοφὸς Σολομῶντας καὶ πέθανε σὲ ἡλικία 160 χρονῶν.

Ὁ ξεπεσμὸς τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Σὰν πέθανε ὁ Σολομῶντας, ἀνέβηκε στὸ θρόνο ὁ γιὸς του ὁ **Ροβοάμ**.

Ὁ Ροβοάμ ἦταν ἕνας ἀπότομος καὶ σκληρὸς ἄνθρωπος. Γι' αὐτὸ δὲ φέρθηκε καλὰ στὸ λαό. Φορολόγησε ἀλύπητα τοὺς φτωχοὺς κί ἔκανε μεγάλες ἀδικίες. Γιὰ ὅλα αὐτὰ οἱ δέκα φυλὲς τῶν Ἰσραηλιτῶν χωρίστηκαν ἀπὸ τὴ φυλὴ τοῦ Ἰούδα καὶ τοῦ Βενιαμίν καὶ κάνανε βασιλιά τους τὸ δοῦλο τοῦ Σολομῶντα, τὸν **Ἱεροβοάμ**. Ἔτσι μὲ τὸ Ροβοάμ ἔμεινε μόνο ἡ φυλὴ τοῦ Ἰούδα καὶ τοῦ Βενιαμίν.

Ἀπὸ τότε ποὺ χωρίστηκαν οἱ Ἰσραηλίτες, τὸ κράτος τους ἔχασε τὴ δύναμη ποὺ εἶχε, καὶ σχεδὸν διαλύθηκε. Τότε ξένοι λαοί, πρῶτα οἱ Ἀσσύριοι, ἔπειτα οἱ Βαβυλώνιοι, ὕστερα οἱ Ἑλληνας μὲ τὸ Μέγα Ἀλέξαντρο, καὶ τέλος οἱ Ρωμαῖοι κυρίεψαν τὴ γῆ Χαναάν καὶ ὑποδούλωσαν τοὺς Ἰσραηλίτες.

Αὐτὸ τὸ τέλος εἶχε τὸ βασίλειο τῶν Ἰσραηλιτῶν.

ΟΙ ΠΡΟΦΗΤΕΣ

Όπως είδαμε πιά πάνω, οι Ίσραηλίτες ξέφευγαν συχνά από τόν δρόμο του Θεού και παίρνανε τόν κατήφορο της άμαρτίας. Μά ό Θεός δέν τούς άφηνε νά χαθούν. Γι αυτό τούς έστελλε διάφορους άνθρωπους, πού ήταν ήθικοί και είχανε θεία φώτιση. Αύτοι συμβουλευάνε τόν λαό νά ξανάρθη στό δρόμο του Θεού. Έπίσης *προφήτευαν* πώς μιά μέρα θά γεννηθῆ ό Σωτήρας του κόσμου ό Χριστός. Γι αυτό τούς λέγανε *Προφήτες*.

Οί Προφήτες ήταν άνθρωποι άκλόνητοι στην ήθική και δέ φοβότανε ποτέ νά ποῦνε τήν άλήθεια. Άκόμα και σέ βασιλιάδες κάναν άυστηρές παρατηρήσεις, όταν τούς βλέπανε νά φεύγουν από τόν δρόμο του Θεού.

Οί Προφήτες είναι πολλοί. Οί σπουδαιότεροι από αυτούς είναι ό Ήλιος, ό Ησαΐας, ό Ίερεμίας, ό Δανιήλ και ό Ίωνας.

Ό Προφήτης Ήλιος.

Ό προφήτης Ήλιος έζησε στα χρόνια του βασιλιά Άχαάβ. Ό Άχαάβ πίστευε στα είδωλα του θεού Βάαλ και όχι στον άληθινό Θεό. Γι αυτό ό Ήλιος πήγε στό παλάτι του και τόν μάλλωσε: «Τρία χρόνια, του είπε, δέ θά βρέχη. Τά ποτάμια θά στερέψουν κι ή γῆ δέ θά κάνη καρπό. Ό λαός σου τότε θά πεινάση και θά διψάση.»

Ό Άχαάβ αντί νά συμμορφωθῆ, θύμωσε και θέλησε νά σκοτώσῃ τόν Ήλία. Όμως ό προφήτης πρόφτασε κι άνέβηκε ψηλά σ' ένα ξηριμο βουνό. Εκεί ό Θεός του έστελλε κάθε μέρα μέ ένα κοράκι ψωμί και κρέας. Έτσι ό προφήτης Ήλιος δέν πείνασε. Μά ούτε και δίψασε, γιατί έπινε νερό από ένα χείμαρο.

Στό μεταξύ, κάτω στους κάμπους και στις πολιτείες, δέν έβρεχε. Οί πηγές και τά ποτάμια στέρεψαν, τά χωράφια ξεράθηκαν κι ό κόσμος πέθαινε από τήν πείνα κι από τή δίψα. Τότε ό Ήλιος κατέβηκε πάλι στον κάμπο, για νά πάῃ νά συμβουλέψῃ τόν λαό. Στό δρόμο, πού πήγαινε, πείνασε και δίψασε. Ποιός θά του δώσῃ τώρα τροφή και νερό; Συναντᾷ μιά γυναίκα και της ζητάει λίγο ψωμί.

Ὁ Θεὸς ἔστειλε στὸν προφήτη Ἡλία ψωμί καὶ κρέας.

—Χήρα εἶμαι, καὶ ζῶ μόνη μου μὲ τὸ ἄρρωστο παιδί μου. Δὲν ἔχω τίποτε ἄλλο, παρὰ μόνο λίγο ψωμί καὶ λάδι. Ὅμως αὐτὸ τὸ λίγο θὰ τὸ μοιραστοῦμε.

Αὐτὰ εἶπε ἡ χήρα στὸν προφήτη κι ἐκεῖνος συγκινήθηκε πολὺ κοί τῆς λέει:

—Ἀπὸ σήμερα οὔτε τὸ ψωμί θὰ σοῦ λείψῃ, οὔτε τὸ λάδι.

Ἔτσι ὁ Ἡλίας πῆγε κι ἔμεινε στὸ σπίτι τῆς χήρας. Σὲ λίγες μέρες ὅμως τὸ παιδί τῆς πέθανε κι ἐκεῖνη ἔκλαιγε ἀπαρηγόρητα: «Μὴν κλαῖς», τῆς εἶπε ὁ Ἡλίας, καὶ πῆρε τὸ παιδί στὰ χέρια του. Προσευχήθηκε τότε στὸ Θεὸ, καὶ ἀμέσως τὸ νεκρὸ παιδί ξανάρθε στὴ ζωὴ.

Ὑστερα ὁ προφήτης πῆγε καὶ πάλι στὸ βασιλικὸ παλάτι, μάλωσε τὸν Ἀχαάβ καὶ τοῦ εἶπε: «Κακὸ θάνατο τὸ τέλος σου». Κι ἀλήθεια σὲ λίγο καιρὸ ὁ βασιλιάς ἐκεῖνος σκοτώθηκε στὸν πόλεμο. Μὰ ὁ Ἡλίας λυπόταν τὸ λαὸ του. Γι αὐτὸ προσευχήθηκε στὸ Θεὸ κι ἀμέσως ὁ οὐρανὸς ἔριξε δυνατὴ βροχή. Ἔτσι σὲ λίγες μέρες πρασίνισε ἡ γῆ, καὶ οἱ πηγές καὶ τὰ ποτάμια γέμισαν νερό.

“Όταν πιά γέρασε ὁ προφήτης Ἡλίας, ὄρισε γιὰ διάδοχό του τὸν Ἐλισαῖο. Μιὰ μέρα λοιπὸν τὸν πήρε μαζί του καὶ πηγε στὴν Ἱεριχώ. Ἐκεῖ ποὺ πήγαιναν ὁμῶς, ἓνα πύρινο ἄρμα μὲ φτερωτὰ ἄλογα κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, ἄρπαξε τὸν προφήτη Ἡλία καὶ τὸν ἀνέβασε κοντὰ στὸ Θεό.

«Πάτερ, πάτερ!», πρόλαβε καὶ φώναξε ὁ Ἐλισαῖος μὲ φόβο καὶ μὲ θαυμασμό. Ἄλλὰ ὁ Ἡλίας ἀνέβαινε στὸν οὐρανὸ καὶ μόνο ἡ γούνα του ἔπεσε στὴ γῆ καὶ τὴν πήρε ὁ Ἐλισαῖος.

Ἐπειτα ἀπὸ τὸ ἀνέβασμα τοῦ Προφήτη Ἡλία στὸν οὐρανὸ, ἄρχισε ὁ Ἐλισαῖος νὰ διδύσκη τοὺς Ἰσραηλίτες καὶ νὰ τοὺς δείχνη τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ. Ἐκανε μάλιστα πολλὰ θαύματα μὲ τὴ γούνα τοῦ Προφήτη Ἡλία, γιὰ αὐτὴ εἶχε θεϊκὴ δύναμη.

Σήμερα πολλὲς ἐκκλησοῦλες τοῦ Προφήτη Ἡλία εἶναι χτισμένες σὲ βουνοκορφές. Αὐτὸ μᾶς θυμίζει πὼς κάποτε ὁ Προφήτης ἔζησε ἐξόριστος ψηλὰ σὲ κάποιο βουνό.

Ἡ ἐκκλησία μας γιορτάζει τὴ μνήμη τοῦ Προφήτη Ἡλία στὶς 20 τοῦ Ἰούλη.

Ὁ προφήτης Ἡσαΐας.

Ὁ σπουδαιότερος προφήτης εἶναι ὁ Ἡσαΐας. Αὐτὸς ἔζησε στὰ χρόνια τοῦ χειρότερου ξεπεσμοῦ τῶν Ἰσραηλιτῶν. Ἦταν ἄφοβος καὶ τολμηρός. Ποτὲ δὲ φοβήθηκε νὰ πῆ τὴν ἀλήθεια γιὰ νὰ διδάξη καὶ νὰ διορθώσῃ τὸ λαό. Ἀκόμα καὶ τὸ βασιλιά τὸ Μανασσῆ, τὸν μάλωσε κι αὐτὸν πολλὲς φορές γιὰ τίς ἀμαρτίες του. Ὁ Ἡσαΐας δίδασκε πὼς δὲν ἀρέσουν στὸ Θεὸ οἱ νήστειες καὶ οἱ γιορτές, ὅταν λείπη ἡ μετάνοια, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ καλοσύνη μὲ τὰ ἔργα τὰ καλά. Ἐπίσης ὁ Ἡσαΐας προφήτησε, πὼς μιὰ μέρα θὰ γεννηθῇ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἀπὸ τὴν Παρθένο Μαρία, θὰ διδάξη στοὺς ἀνθρώπους τὴν ἀγάπη καὶ τὰ ἔργα τὰ καλά καὶ ἔπειτα θὰ σταυρωθῇ γιὰ νὰ σώσῃ τὸν κόσμον ἀπὸ τὴν ἀμαρτία.

*«Θὰ χαίρεται ἡ ἐρημος
θάνθιζῃ σὰν τὸ κρῖνο,
γιὰτὶ θενάρθη ὁ Ἰησοῦς
τὸν κόσμον γιὰ νὰ σώσῃ.»*

Ὁ Ἡσαΐας ἔγραψε πολλὲς καὶ ὠραῖες προφητείες, ποὺ δια-

Ὁ Ἡσαΐας προφητεύει τὴ γέννηση καὶ τὴ σταύρωση τοῦ Χριστοῦ.
βάζονται στὴν ἐκκλησιά μας καὶ τὶς ἀκοῦμε ὅλοι οἱ Χριστιανοί.
Ὁ κακὸς βασιλιάς, ὁ Μανασσῆς, μισοῦσε πολὺ τὸν Ἡσαΐα,
γιατί, ὅπως εἶπαμε, ὁ Προφήτης τὸν εἶχε μαλώσει γιὰ τὶς κακὲς
του πράξεις. Γι' αὐτὸ τὸν ἔριξε στὴ φυλακή, κι ὕστερα πρόσταξε
καὶ τὸν θανάτωσαν.

Ὁ προφήτης Ἰερεμίας.

Ὁ Ἰερεμίας ἦταν ὁ πιὸ πονεμένος προφήτης καὶ ὁ πιὸ
λυπητερός ποιητὴς τῶν Ἰσραηλιτῶν. Ἐκεῖνος προφήτεψε ὅτι
θά καταστραφῆ ἡ Ἱερουσαλήμ καὶ πῶς θά πέσουν σκλάβοι οἱ
Ἰσραηλίτες στὰ χέρια τῶν Βαβυλωνίων. Ἔλεγε στοὺς Ἰσραη-
λίτες, ὅτι ὁ Θεὸς φανερώθηκε σ' αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπε πῶς ὁ λαὸς
ξεμάκρυνε ἀπὸ τὸ δρόμο τὸν καλὸ καὶ λατρεύει τὰ εἰδῶλα.
Γι' αὐτὸ συμβούλευε ὁ Ἡσαΐας τὸ λαὸ νὰ μετανοιώσῃ καὶ νὰ
ξανάρθῃ στὸ δρόμο τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ. Μὰ οἱ Ἰσραηλίτες δὲν
τὸν ἄκουσαν καὶ γρήγορα τοὺς βρῆκε ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ. Ἦρθαν

Ἰερεμίας! ὁ λαὸς ξεμάκρυνε ἀπὸ τὸ δρόμο τὸν καλὸ.

οἱ Βαβυλώνιοι, μὲ τὸ βασιλιά τους, τὸ Ναβουχοδονόσορα, κι ὅπως τὸ εἶχε προφητέψει ὁ Προφήτης, κυρίεψαν τὴν Ἱερουσαλήμ, τὴν κατάστρεψαν, γκρέμισαν τὸ ναὸ τοῦ Σολομώντα καὶ πήρανε σκλάβους ὄλους τοὺς Ἰσραηλίτες, μαζὶ καὶ τὸν Ἰερεμίας.

Πρὶν φύγουν γιὰ τὴν αἰχμαλωσία, ὁ Ἰερεμίας ἔγειρε πάνω στὰ ἔρειπια τῆς γκρεμισμένης πολιτείας καὶ θρήνησε πικρά, φωνάζοντας «*Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ἀγαπημένη μου πολιτεία. Πῶς θὰ σ' ἀφήσω τώρα!*»

Τὰ λυπητερά ποιήματα τοῦ Ἰερεμίας γιὰ τὴν καταστροφὴ τῆς Ἱερουσαλήμ, ὀνομάζονται «*θρήνοι*» τοῦ Ἰερεμίας ἢ «*Ἰερεμιάδες*». Μέσα σ'αὐτὰ τὰ ποιήματα βλέπει κανεὶς καὶ τὰ βάσανα τῶν Ἰσραηλιτῶν στὰ χρόνια τῆς αἰχμαλωσίας.

Ἐνα τέτοιο ποίημα εἶναι καὶ τὸ παρακάτω, πού τὸ ἔγραψε ὁ Ἰερεμίας, ὅταν οἱ Βαβυλώνιοι τὸν ὀδηγοῦσαν σκλάβο μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους Ἰσραηλίτες. Τοὺς πήγαιναν στὴ Βαβυλώνα καὶ καθὼς περνοῦσαν λυπημένοι ἀπὸ τὸν ποταμὸ Εὐφράτη, τοὺς ζήτησαν οἱ Βαβυλώνιοι νὰ τραγουδήσουν χαρούμενα τραγούδια τῆς πατρί-

δος τους. Οί Ἰσραηλίτες ὁμως, ἀντὶ νὰ τραγουδήσουν, κρέμασαν τὰ μουσικά τους ὄργανα στὶς λιτιές τῆς ἀκροποταμίας καὶ κλάψανε πικρὰ τὸ χαμὸ τῆς Ἱερουσαλήμ.

«Στῆς Βαβυλώνας τὰ ποτάμια

*ἐκεῖ κοντὰ καθίσαμε καὶ κλάψαμε πικρὰ,
γιατὶ σὲ θυμηθῆκαμε Ἱερουσαλήμ πατριδα.*

*Ἀπάνω στὶς λιτιές κρεμάσαμε τὰ ὄργανά μας,
ὅταν οἱ ἐχθροὶ μᾶς πρόσταξαν νὰ ψάλλουμε τραγούδια
τῆς λατρευτῆς πατριδας μας, τῆς Ἱερουσαλήμ.*

*Μὰ τῶρα πῶς νὰ ψάλλουμε τὸν ὕμνο τοῦ Θεοῦ μας σ' αὐτὴ τὴν
(ξένη γῆ ;*

*Ἱερουσαλήμ, γλυκεῖα πατριδα μου,
τὸ χέρι μου παράλυτο νὰ μείνῃ ἂν σὲ ξεχάσω
καὶ ἡ γλῶσσα μου νὰ ξεραθῇ στὸ λάρυγγά μου ἀπάνω
δλημερὲς καὶ δληνυχτὲς ἂν δὲ σὲ συλλογιέμαι.»*

Ὁ Ἱερεμίας, ὁ καημένος, ἀκόμα καὶ στὴν ἐξορία συμβούλευε τοὺς Ἰσραηλίτες. Ἐκεῖνοι ὁμως, οἱ ἀχάριστοι, ὀργίστηκαν γιὰ τίς παρατηρήσεις ποὺ τοὺς ἔκανε, καὶ τὸν λιθοβόλησαν.

Ὁ προφήτης Δανιήλ καὶ οἱ τρεῖς φίλοι του.

Ἀνάμεσα στοὺς σκλάβους, ποὺ πήρε μαζί του στὴ Βαβυλώνα ὁ Ναβουχοδονόσορας, ἦταν καὶ τέσσερα Ἰσραηλιτόπουλα, ὁ Δανιήλ, ὁ Ἀνανίας, ὁ Ἀζαρίας καὶ ὁ Μισαήλ. Ἐπειδὴ αὐτὰ τὰ τέσσερα παιδιά ἦταν πολὺ ἔξυπνα καὶ πολὺ καλὰ, πρόσταξε ὁ βασιλιάς τοὺς σοφοὺς δασκάλους τῆς χώρας του νὰ τὰ μάθουνε ὅλα τὰ γράμματα καὶ ὅλη τὴ σοφία τῶν Βαβυλωνίων.

Οἱ σοφοὶ δάσκαλοι ἄρχισαν ἀμέσως τὰ μαθήματα καὶ θαύμαζαν τὴν πρόοδο καὶ τὴν καλοσύνη ποὺ δείχνανε καὶ τὰ τέσσερα παιδιά. Σὰν τέλειωσε πιά ἡ μόρφωσή τους, ὁ βασιλιάς διόρισε τὸ καθένα τους σὲ μιὰ ἀνώτερη θέση. Μὰ τὴν καλύτερη θέση τὴν ἔδωσε στὸν πιὸ καλὸ ἀπ' ὅλους. Κι αὐτὸς ἦταν ὁ Δανιήλ.

Ὁ Δανιήλ δὲν ἦταν μόνο σοφός, ἀλλὰ καὶ προφήτης. Ἦξερε ἀκόμα νὰ ἐξηγῇ καὶ τὰ ὄνειρα, τόσο καλὰ, ποὺ ὁ Ναβουχοδονόσορας τὸν θαύμαζε γι' αὐτό, καὶ πολὺ τὸν ἀγαποῦσε.

Λίγο—λίγο ὁ Δανιήλ καὶ οἱ ἄλλοι τρεῖς νέοι γίναν οἱ καλύτεροὶ ὑπάλληλοι τοῦ βασιλιᾶ. Μὰ οἱ ἄλλοι ὑπάλληλοι τοὺς ζηλευαν καὶ θέλανε τὸ κακὸ τους.

Μιά φορά ὁ Ναβουχοδονόσορας ἔφτισε τὸ ἄγαλμά του ὀλόχρυσο, τὸ ἔστησε στὴ μέση μιᾶς πλατείας καὶ πρόσταξε ὅλο τὸ λαὸ νὰ περάσῃ ἀπὸ κεῖ καὶ νὰ τὸ προσκυνήσῃ. Ἐκείνον πού δὲ θᾶθελε νὰ τὸ προσκυνήσῃ θὰ τὸν καίγανε στὸ πυρωμένο καμίνι.

Ὅλος ὁ κόσμος ἔπεσε καὶ προσκύνῃσε τὸ ἄγαλμα τοῦ βασιλιᾶ, καὶ μόνο ὁ Ἄνανίας, ὁ Ἀζαρίας καὶ ὁ Μισαήλ δὲν προσκύνῃσαν. Ὅ,τι κάναν αὐτοὶ οἱ τρεῖς, τὸ ἴδιο θὰ ἔκανε κι ὁ Δανιήλ. Μὰ ἐκεῖνες τὶς μέρες ἀπουσίαζε ἀπὸ τὴ Βαβυλώνα.

Τότε οἱ ἐχθροὶ τῶν τριῶν νέων πῆγαν καὶ τοὺς πρόδωσαν στὸ βασιλιά. Ἐκεῖνος θύμωσε πολὺ κι ἀμέσως τοὺς κάλεσε καὶ τοὺς εἶπε :

— Σὰς προστάζω νὰ πᾶτε νὰ προσκυνήσετε τὸ ἄγαλμά μου.

— «Βασιλιά μου», τοῦ εἶπαν κι οἱ τρεῖς μ' ἓνα στόμα καὶ μὲ μιὰ καρδιά. «Ἐμεῖς μόνο ἕνα προσκυνοῦμε τὸ Θεό. Ἐσύ, βασιλιά μου, δὲν εἶσαι Θεός. Εἶσαι ἄνθρωπος καὶ θὰ πεθάνῃς μιὰ μέρα ὅπως κι ἐμεῖς».

Ὁ βασιλιάς ὀργίστηκε πολὺ καὶ πρόσταξε νὰ πυρωθῇ τὸ καμίνι 7 φορές καὶ μέσα ἐκεῖ νὰ καοῦν οἱ τρεῖς νέοι.

«Βασιλιά μου», τοῦ ξαναεἶπαν μὲ θάρρος οἱ τρεῖς νέοι, «τὸ καμίνι δὲν τὸ φοβόμαστε, γιατί πιστεύουμε, πὼς ὁ Θεός μας θὰ μᾶς γλιτώσῃ ἀπὸ τίς φλόγες.»

«Γρήγορα στὸ καμίνι!» φώναξε ὁ βασιλιάς. «Γρήγορα εἶπα!»

Οἱ στρατιῶτες ἄρπαξαν ἀμέσως τοὺς τρεῖς νέους καὶ τοὺς ρίξανε στὸ καμίνι. Οἱ νέοι πέσανε μέσα στὶς φλόγες, ψάλλοντας καὶ δοξολογώντας τὸ Θεό. Ἀμέσως ὅμως Ἄγγελος Κυρίου ἦρθε μέσα στὸ καμίνι, ἔκανε δροσιὰ τὴ φλόγα, κι ἀντὶ νὰ καοῦν οἱ τρεῖς νέοι, δροσιζονταν.

Ὅταν εἶδε ὁ βασιλιάς τὸ μεγάλο αὐτὸ θαῆμα, πίστεψε πὼς ὁ Θεός τῶν Ἰσραηλιτῶν εἶναι ὁ ἀληθινός καὶ πρόσταξε νὰ βγάλουν τοὺς νέους ἔξω ἀπὸ τὸ καμίνι καὶ νὰ ρίξουν ἐκεῖ μέσα κάθε ἄνθρωπο πού θᾶβριζε τὸ Θεὸ τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Στὸ λάκκο τῶν λιονταριῶν.

Σὰν πέθανε ὁ Ναβουχοδονόσορας, ἔγινε βασιλιάς τῶν Βαβυλωνίων ὁ γιός του ὁ Βαλτάσαρ. Τότε ὅμως οἱ Πέρσες ἔκαναν

Τὰ λιοντάρια κάθονται ἤσυχα κοντά στο Δανιήλ.

πόλεμο με τοὺς Βαβυλωνίους, τοὺς νίκησαν καὶ σκότωσαν τὸ Βαλτάσορ. Στὸν πόλεμο αὐτὸ ὁ βασιλιάς τῶν Περσῶν Δαρείος ὁ Μῆδος ἔπιασε σιχμάλωτους πολλοὺς Βαβυλώνιους καὶ μαζί μ' αὐτοὺς καὶ τὸ Δανιήλ.

Ὁ Δαρείος, ποὺ κυβερνοῦσε τώρα τὴ Βαβυλώνα, ἐκτιμοῦσε πάρα πολὺ τὸ Δανιήλ καὶ τοῦ ἔδωσε μεγάλη θέση μέσα στο βασιλείο. Γι αὐτὸ πολλοὶ ζήλησαν καὶ θέλανε νὰ κάνουν κακὸ στο Δανιήλ.

Κάποτε ὁ Δαρεῖο, ἔβγαλε μιὰ παράλογη διαταγὴ κι ἔλεγε : « Ἐπὶ τριάντα μέρες δὲν ἔχει κανεὶς τὸ δικαίωμα νὰ ζητᾷ κείνο ποὺ θέλει ἀπὸ ἄλλον, οὔτε κι ἀπὸ τὸ Θεό, παρά μονάχα ἀπὸμένα τὸ βασιλιά ». Στὸ διάστημα αὐτὸ ὁ Δανιήλ προσευχότανε στο Θεό, ὅπως πάντα. Τότε οἱ ἐχθροὶ του τρέξανε στο βασιλιά καὶ τοῦ εἶπαν, ὅτι ὁ Δανιήλ δὲν ὑπακούει στὴ βασιλικὴ διαταγὴ καὶ πὼς ὅ,τι πράμα θέλει, τὸ ζητᾷ ἀπὸ τὸ Θεό.

Ὁ Δαρείος θύμωσε πολὺ καὶ πρόσταξε νὰ ρίξουν τὸ Δανιήλ στο λάκκο τῶν λιονταριῶν. Ἡ προσταγὴ τοῦ βασιλιά ἔγινε

ἀμέσως. Οἱ στρατιῶτες ρίξανε τὸ Δανιήλ στὸ λάκκο τῶν λιονταριῶν. Μὰ ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν Ἄγγελό του κι ἔφραξε τὰ στόματα τῶν λιονταριῶν καὶ τὰ ἔκανε τόσο ἡμερα, πὺ καθόντανε ἡσυχὰ στὰ πόδια τοῦ Δανιήλ, ἐνῶ ἐκεῖνος ἔψαλλε καὶ δοξολογοῦσε τὸ Μεγαλοδύναμο.

Σὲ λίγη ὥρα ὁ Δαρεῖος πῆγε στὸ λάκκο γιὰ νὰ δῆ τι ἀπὸ γινε ὁ Δανιήλ. Σὰν εἶδε λοιπὸν οὐτὸ τὸ θάσμα, φοβήθηκε τόσο πολὺ, πὺ πρόσταξε νὰ βγάλουν ἀμέσως ἔξω τὸ Δανιήλ καὶ νὰ ρίξουν μέσα στὸ λάκκο τοὺς κακοὺς ἐκείνους ἀνθρώπους, πὺ τὸν εἶχαν κατηγορήσει.

Ὁ προφήτης Ἰωνᾶς.

Στὰ παλιὰ ἐκεῖνα χρόνια ἦτανε μιὰ πόλη πὺ τὴ λέγανε Νινευί. Οἱ κάτοικοι τῆς Νινευί ἦταν ὅλοι κακοὶ καὶ ἀμωρτωλοὶ. Γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς μῆνυσε στὸν πρσφήτη Ἰωνᾶ νὰ πῆ νὰ κηρύξη στοὺς Νινευίτες νὰ μετανοιώσουν, γιὰτι ἀλλιῶς ἡ θεϊκὴ ὄργη θὰ ἔπεφτε ἀπάνω τους, ὅπως στὰ Σόδομα καὶ στὰ Γόμορρα.

Ὁ Ἰωνᾶς φοβήθηκε μὴν τοῦ κάνουν κακὸ οἱ κακοὶ Νινευίτες καὶ δὲν πῆγε στὴ Νινευί. Μπήκε ὅμως σ' ἓνα πλοῖο καὶ τράβηξε γιὰ ἄλλο τόπο. Στὸ δρόμο ὁ Θεὸς σήκωσε φοβερὴ τρικυμία καὶ τὸ πλοῖο ἄρχισε νὰ παίρνη νερά. Τότε οἱ ναῦτες τοῦ πλοίου φοβήθηκαν πὺς θὰ πνιγοῦν, κι εἶπανε μετοξύ τους: «Κάποιος ἀπὸ μᾶς ἐδῶ μέσα εἶναι ἀμωρτωλὸς καὶ ἐξ αἰτίας του θὰ πνιγοῦμε. Ἄς ρίξουμε λοιπὸν τὸν κληρο νὰ βροῦμε ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ ἀμωρτωλός.» Ρίχνουνε τὸν κληρο οἱ ναῦτες καὶ πέφτει στὸν Ἰωνᾶ. «Ἀλήθεια, ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀμωρτωλός», τοὺς εἶπε κείνος, καὶ τοὺς φανέρωσε τὸ πὺς παράκουσε τὴ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ.

Τὶ νὰ κάνουν τώρα οἱ ναῦτες; Θέλοντας καὶ μὴ, ρίχνουν τὸν Ἰωνᾶ στὴ θάλασσα γιὰ νὰ γλιτώσουν. Ἀμέσως ἔποψε ἡ τρικυμία καὶ τὸ πλοῖο σώθηκε. Μὰ εὖτε κοί ὁ Ἰωνᾶς ἔπαθε κακὸ, γιὰτι ὁ Θεὸς δὲν τὸν ἄφησε νὰ χεθῆ. Τοῦ ἔστειλε ἓνα μεγάλο κῆτος, κι αὐτὸ τὸν κατάπιε. Ὁ Ἰωνᾶς ἔμεινε τρία μερόνυχτα μέσα στὴν κοιλιὰ τοῦ κῆτου. Ἀπὸ κεῖ μέσα προσευχόταν καὶ ζητοῦσε ἀπὸ τὸ Θεὸ συχώρηση. Ὁ Μεγαλοδύναμος ἄκουσε.

τήν προσευχή του, και πρόσταξε τὸ κήτος νὰ βγάλη ἔξω τὸν Ἰωνᾶ.

Τὸ κήτος πῆγε κοντὰ σ' ἓνα ἀκρογιαλὶ, ἀνοιξε τὸ μεγάλο του τὸ στόμα καὶ τὸν ἔβγαλε ἔξω. Ἀμέσως ὁ προφήτης τραβᾷ καὶ πηγαίνει στὴ Νινευί: «Νινευῖτες, ὁ Θεὸς ἔχει ὀργιστῆ μὲ τις ἁμαρτίες σας καὶ λογαριάζει νὰ σᾶς καταστρέψῃ. Μετανοιώσετε λοιπὸν τώρα, γιατί σὲ λίγο μπορεῖ νὰ εἶναι ἀργά.»

Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἰωνᾶς στοὺς Νινευῖτες κι ἔφυγε. Πῆγε καὶ κάθισε ἀπέναντι ἀπὸ τὴ Νινευί, καὶ περίμενε νὰ δῆ τὴν καταστροφή τῆς πολιτείας. Μὰ οἱ Νινευῖτες μετάνοιωσαν γιὰ τις ἁμαρτίες τους, καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια ζήτησαν ἀπὸ τὸ Θεὸ νὰ τοὺς σπλαχνιστῆ. Ὁ Μεγαλοδύναμος τοὺς λυπήθηκε καὶ τοὺς συχώρεσε.

Στὸ μεταξὺ ὁ Ἰωνᾶς, βλέποντας πὼς ἡ Νινευί τὴ γλίτωσε, εἶπε μὲ τὸ νοῦ του: «Ἄχ, Θεέ μου, τῶλεγα ἐγὼ πὼς θὰ τοὺς συχωρέσης. Τώρα πού δὲ βγήκαν τὰ λόγια μου, τί θὰ λένε γιὰ μένα οἱ Νινευῖτες;»

Ὁ ἥλιος ἔσκιζε τὴν πέτρα ἀπὸ τὴ ζέστη, καὶ ὁ Ἰωνᾶς ὑπόφερε πολὺ. Τότε ὁ Θεὸς εἶπε καὶ ξεφύτρωσε μιὰ μεγάλη καὶ ψηλὴ κολοκυθιά γιὰ νὰ ρίχνῃ στὸν Ἰωνᾶ τὴ σκιά της. Χάρηκε πολὺ ὁ Ἰωνᾶς κι εὐχαρίστησε τὸ Θεό. Σὲ λίγο ἔπεσε καὶ κοιμήθηκε κάτω ἀπὸ τὴν κολοκυθιά. Σὰν ξύπνησε ὁ Ἰωνᾶς ἡ κολοκυθιά εἶχε ξεραθῆ. Τότε ἐκεῖνος λυπήθηκε πολὺ καὶ εἶπε: «Θεέ μου, γιατί τῶκανες αὐτό; Ἀμέσως ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὸν οὐρανό: «Ἰωνᾶ, Ἰωνᾶ, λυπήθηκες τὴν κολοκυθιά πού ξεράθηκε;»

— «Πολὺ λυπήθηκα! μέχρι θανάτου!» ἀποκρίθηκε ὁ Ἰωνᾶς.

Τότε τοῦ λέει ὁ Θεός: «Ἐσὺ λυπήθηκες γιὰ μιὰ κολοκυθιά, πού οὔτε τὴν ἔσπειρες, οὔτε τὴν πότισες, οὔτε κόπιασες γιὰ νὰ τὴ μεγαλώσης. Ἐγὼ δὲν ἔπρεπε νὰ λυπηθῶ τὴ Νινευί καὶ τοὺς Νινευῖτες;»

— «Ἦμαρτον, Κύριε, συχώρεσέ με,» εἶπε μὲ φόβο ὁ Ἰωνᾶς, «Δὲ μπορῶ ἐγὼ νὰ μαντέψω τις σκέψεις Σου Κύριε.»

Ὁ ὑπομονετικὸς Ἰώβ.

Τὴν ἐποχὴ τοῦ Μωϋσῆ ζοῦσε σὲ κάποια πόλη τῆς Ἀσσυρίας ἓνας ἄνθρωπος καλὸς καὶ θεοφοβούμενος, ποῦ τὸν λέγανε Ἰώβ.

Ὁ Θεὸς τὸν ἀγαποῦσε τὸν Ἰώβ, ποῦ ἦταν τόσο εὐσεβὴς καὶ καλόκαρδος. Γι' αὐτὸ τοῦ ἔστειλε πλοῦτη, καλοπέραση καὶ εὐτυχία.

Μιά μέρα ὁ Διάβολος λέει στὸ Θεό: «Τώρα ὁ Ἰώβ εἶναι εὐσεβὴς, γιατί καλοπερνᾷ. Ἄν ὅμως δὲν εἶχε πλοῦτη καὶ καλοπέραση θὰ ἦταν ἄμαρτωλός.»

Λέει τότε ὁ Θεός: «Ὁ Ἰώβ εἶναι καὶ θὰ εἶναι πάντα εὐσεβής.» Τότε ὁ Διάβολος ζήτησε ἀπὸ τὸ Θεὸ νὰ τοῦ δώσει τὴν ἄδεια νὰ βασανίσῃ τὸν Ἰώβ, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ γίνῃ ἀσεβής.

Ὁ Θεὸς ἔδωσε τὴν ἄδεια, καὶ ὁ Διάβολος ἄρχισε νὰ βασανίζῃ τὸν Ἰώβ. Πρῶτα—πρῶτα καταστράφηκαν ὅλα τὰ κοπάδια τοῦ Ἰώβ. Ὑστερα κἄηκαν ὅλα του τὰ γεννήματα. Ἐπειτα γκρεμίστηκαν τὰ σπίτια του καὶ καταπλακώθηκαν τὰ παιδιά του κάτω ἀπὸ τοὺς γκρεμισμένους τοίχους. Τίποτε δὲν ἔμεινε ὄρθιο. Τότε εἶπε ὁ Ἰώβ: «Γυμνός βγήκα ἀπὸ τὴν κοιλία τῆς μητέρας μου, γυμνός καὶ θὰ πεθάνω. Ὁ Θεὸς μοῦ τὰ ἔδωσε ὅλα, ὁ Θεὸς μοῦ τὰ πήρε. Ἄς εἶναι εὐλογημένο τὸ ὄνομά Του.»

Θύμωσε ὁ Διάβολος μὲ τὴν ὑπομονὴ τοῦ Ἰώβ κι ἔβαλε ὅλα του τὰ δυνατὰ νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ βλαστημήσῃ τὸ Θεό. Γέμισε τὸ δέρμα τοῦ Ἰώβ μὲ σπειριά ἀνυπόφορα, καὶ πῆγε ὁ κοημένος καὶ κάθισε ἔξω ἀπὸ τὴν πολιτεία καὶ μὲ ἓνα κομμάτι σπασμένο κερσμίδι ἔξυνε τίς πληγές του γιὰ νὰ ξαλαφρώσῃ. Μ' ὅλα του τὰ βάσανα ὁ Ἰώβ, δὲ βαρυκομοῦσε καθόλου, μόνο ἔλεγε: «Εὐλογημένο νὰ εἶναι τὸ ὄνομά Σου Θεέ μου.»

Ὁμως ἡ γυναίκα του, ἀντὶ νὰ τὸν παρηγορήσῃ ἔβριζε τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ κι ἔλεγε: «Ἰώβ, εἶδες τί πάθασε; Πῶς λοιπὸν δὲ σὲ γιατρεύει ὁ Θεός;» Μὰ ὁ Ἰώβ τῆς ἀπαντοῦσε: «Γιατί μιλάς τόσο ἀσυλλόγιστα; Ὅπως δεχτήκαμε τὴν εὐτυχία ἀπὸ τὸ Θεό, πρέπει νὰ δεχτοῦμε καὶ τὴ δυστυχία.»

‘Ο Ίωβ με την ύπομονή του κέρδισε την εὐτυχία.

“Ἐτσι ὑπόμενε ὁ Ίωβ τὰ βάσανά του, χωρὶς νὰ ξεστομίση ποτὲ κακὴ λέξη γιὰ τὸ Θεό. Κι ὁ Διάβολος, ποὺ νικήθηκε ἀπὸ τὴν ὑπομονὴ τοῦ Ίωβ, ἔσκασε ἀπὸ τὸ κακό του.

‘Ο Θεός, ὅταν εἶδε τὴν καλοσύνη καὶ τὴν ὑπομονὴ τοῦ Ίωβ τὸν ἔκανε καλὰ καὶ τοῦ χάρισε πάλι παιδιὰ, πλοῦτη, χαρὲς καὶ εὐτυχίης.

Κι ἔζησε ἔτσι ὁ Ίωβ πολλὰ χρόνια εὐτυχισμένος, καὶ πέθανε σὲ ἡλικία 240 χρονῶν.

“Ολοι οἱ ἄνθρωποι θαυμάζουν τὸν Ίωβ καὶ παίρνουν γιὰ παράδειγμα τὴν ὑπομονὴ του. Γι’ αὐτὸ ὡς σήμερα, ὅταν θέλουμε νὰ ποῦμε γιὰ κάποιον πὼς εἶναι ὑπομονετικός, λέμε: «*αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος ἔχει τοῦ Ίωβ τὴν ὑπομονή*».

0020561051
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ

